

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ | DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας

Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020

Κομοτηνή Μάρτιος 2022

Περιεχόμενα

1. Πολιτική διασφάλισης ποιότητας	3
2. Σχεδιασμός και έγκριση προγράμματος σπουδών	9
3. Φοιτητοκεντρική μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση	14
4. Εισαγωγή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση σπουδών και λήψη πτυχίου	18
5. Διδακτικό προσωπικό	22
6. Μαθησιακοί πόροι και φοιτητική στήριξη	24
7. Διαχείριση πληροφοριών	44
8. Δημόσια πληροφόρηση	49
9. Παραρτήματα	

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ (ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ) ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΕΙ ΚΑΙ, ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ, ΣΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΠΣ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΥΤΗ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Δ.Π.Θ και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος έχει εναρμονίσει την Πολιτική Ποιότητας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) με την Πολιτική Ποιότητας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας θεωρεί τη διασφάλιση ποιότητας ως μια συνεχή διαδικασία ανάπτυξης, ενώ η διαρκής βελτίωση αποτελεί βασική προτεραιότητα σε όλες τις δραστηριότητες του Ιδρύματος. Το Τμήμα εφαρμόζει διαδικασίες καταγραφής και εσωτερικής αποτίμησης του έργου του και οι αποφάσεις του στηρίζονται σε συστηματικά συλλεγμένες, έγκυρες και αξιόπιστες πληροφορίες. Οι δράσεις του Τμήματος σε όλες τις βασικές του λειτουργίες καθορίζονται βάσει προτύπων και λαμβάνει υπόψη του τις καλές πρακτικές άλλων Ιδρυμάτων. Όλες οι διαδικασίες του Τμήματος αντανακλούν τις αρχές της συνεργασίας και της ομαδικότητας. Τα μέλη του ακαδημαϊκού και λοιπού προσωπικού του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας αναγνωρίζουμε τη μεγάλη σημασία της διασφάλισης της ποιότητας του ΠΠΣ του Τμήματος, είμαστε σταθερά προσανατολισμένοι στη διαφύλαξη και ενίσχυσή της και δεσμευόμαστε για την τήρησή της.

Αποστολή

Αποστολή του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας είναι να:

- A. Ερευνά την ιστορική πορεία των λαών της ανθρωπότητας από την καταγωγή τους ως σήμερα, καθώς και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.
- B. Μελετά τους χαρακτηριστικούς τρόπους συγκρότησης σε ομάδες του ανθρώπινου είδους, ιδιαίτερα δε των λαών χωρίς γραφή.
- Γ. Μελετά τη συμπεριφορά και τις εκδηλώσεις του πνευματικού και ηθικού βίου των λαών καθώς και τον λαϊκό πολιτισμό.
- Δ. Παρέχει στους πτυχιούχους του την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

Όραμα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας έχει ως αποστολή να προσφέρει μαθησιακά αγαθά και υπηρεσίες με σκοπό την κατάρτιση ερευνητών υψηλής στάθμης, ειδικευμένων στην ιστορία και την εθνολογία σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Σκοπός του Τμήματος είναι να εκπαιδεύει υψηλού επιπέδου

επιστήμονες παρέχοντας στους φοιτητές τις θεωρητικές γνώσεις και τις πρακτικές δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να αναπτύξουν τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά τους, ακαδημαϊκά ή επαγγελματικά, και να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο σύγχρονο εκπαιδευτικό, ερευνητικό και ακαδημαϊκό περιβάλλον σε τοπικό, εθνικό ή και διεθνές επίπεδο.

Το Τμήμα έχει σκοπό τη διαρκή προσαρμογή του στις συνεχείς επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τη δημιουργία νέας γενιάς ιστορικών και εθνολόγων, που θα είναι εφοδιασμένοι με προσόντα και δεξιότητες σε γνωστικά αντικείμενα αιχμής της Ιστορίας και της Εθνολογίας, ώστε να είναι σε θέση να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια αγορά εργασίας. Η αριστεία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του Τμήματος και όλες οι δράσεις του αποσκοπούν στη διαμόρφωση και συνεχή εξέλιξη ενός σύγχρονου και ανταγωνιστικού σε διεθνές επίπεδο, προγράμματος σπουδών.

Περιεχόμενο Σπουδών

Αντικείμενο του Προπτυχιακού Προγράμματος σπουδών είναι η διδασκαλία των βασικών αντικειμένων που σχετίζονται με την Ιστορία και την Εθνολογία έτσι ώστε οι φοιτητές να αντιληφθούν τον έντονα διεπιστημονικό χαρακτήρα των επιστημονικών κατευθύνσεων και να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να σταδιοδρομήσουν στο σύγχρονο ερευνητικό και εργασιακό περιβάλλον. Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) δομείται στους ακόλουθους βασικούς πυλώνες:

Μαθήματα Ιστορίας (Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα, Βυζαντινή Ιστορία, Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία, Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία, Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία, Οθωμανική Ιστορία, Ιστορία των Βαλκανικών λαών, Ιστορία του Ισλαμικού Κόσμου, Ιστορία της Τέχνης).

Μαθήματα Μεθοδολογίας της Ιστορίας και των Κοινωνικών Επιστημών και διδακτικής της Ιστορίας.

Μαθήματα κοινωνικής/πολιτισμικής Ανθρωπολογίας και Λαογραφίας.

Μαθήματα Προϊστορικής Αρχαιολογίας και Φυσικής Ανθρωπολογίας.

Μαθήματα Ανθρωπογεωγραφίας και Δημογραφίας.

Μαθήματα Κοινωνικής Ψυχολογίας.

Μαθήματα Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση.

Αυτά κατατάσσονται σε:

Υποχρεωτικά μαθήματα Ιστορίας.

Υποχρεωτικά μαθήματα Εθνολογίας.

Υποχρεωτικά μαθήματα Μεθοδολογίας.

Μαθήματα υποχρεωτικά κατεύθυνσης.

Μαθήματα Ελεύθερης επιλογής.

Βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών είναι:

1. **Συνεχής** ευθυγράμμιση του περιεχομένου της παρεχόμενης εκπαίδευσης με τις προδιαγραφές του ΔΠΘ, με τις εθνικές ανάγκες και τις διεθνείς προκλήσεις.

2. Διδασκαλία και έρευνα υψηλής ποιότητας σε ένα σύγχρονο περιβάλλον που ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα.
3. Ανάδειξη αυτενέργειας, κριτικής ικανότητας και διεπιστημονικής προσέγγισης .
4. Δημιουργία μιας νέας γενιάς ιστορικών και εθνολόγων, που θα είναι εφοδιασμένοι με προσόντα και δεξιότητες σε γνωστικά αντικείμενα αιχμής.

Σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ: Αρχικά να διευκρινιστεί ότι το τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας εναρμονιζόμενο άμεσα με τη σχετική οδηγία της ΜΟΔΠΠ του Δ.Π.Θ. έχει δημιουργήσει χωριστή ενότητα στο κεντρικό μενού της ιστοσελίδας του Τμήματος, όπου προσφέρονται πλήρεις πληροφορίες για τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) (βλ. <https://www.he.duth.gr/el/page/mathisiaka-apotelesmata>). Έπειτα, σημειώνεται ότι επιδίωξη του Τμήματος είναι:

Οι απόφοιτοί του να έχουν πολύ καλή θεωρητική γνώση όλων των αντικειμένων που αναφέρονται παραπάνω.

Να διαθέτουν πρακτικές δεξιότητες που να τους δίνουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τη θεωρητική αυτή γνώση σε πρακτικά προβλήματα.

Γι' αυτόν τον λόγο στο Τμήμα θεσμοθετήθηκε η προαιρετική πρακτική άσκηση των φοιτητών σε 1) σχολεία συμπεριλαμβανομένων σχολείων μειονοτικής εκπαίδευσης, 2) ιστορικά αρχαία, 3) μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, αρχαιολογικές ανασκαφές 3) εργαστήρια του Τμήματος που παρέχουν εξειδικευμένη πρακτική άσκηση 4) ιδιωτικούς φορείς.

Τέλος, να αποκτήσουν τις κοινωνικές δεξιότητες που απαιτούνται προκειμένου να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο σύγχρονο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας έχει υιοθετήσει το σύστημα πιστωτικών μονάδων ECTS. Το σύστημα πιστωτικών μονάδων μπορεί ο κάθε φοιτητής να συμβουλευτεί, είτε από τον Οδηγό Σπουδών που διατίθεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, είτε από τα αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος μαθησιακά αποτελέσματα, είτε από τις σελίδες του κάθε μαθήματος στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης του Δ.Π.Θ. (<https://eclass.duth.gr/>). Στις ως άνω αναφερόμενες ηλεκτρονικές τοποθεσίες υπάρχουν διαθέσιμα τα περιγράμματα για όλα τα διδασκόμενα μαθήματα, όπου αναφέρονται οι τίτλοι των 13 διαλέξεων και προσδιορίζονται επακριβώς πρόσθετες δραστηριότητες (εργασίες, πρόοδοι, εργαστήρια, δραστηριότητες εκτός τάξης, κτλ) και το μέρος των συνολικών ECTS που καλύπτουν. Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας χορηγεί από το 2017 παράρτημα διπλώματος.

Λειτουργία

Η φοίτηση στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και η παρακολούθηση του ΠΠΣ διέπεται από τους σχετικούς Κανονισμούς του Ιδρύματος και τον Οδηγό Σπουδών που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Στον Οδηγό Σπουδών αναφέρονται διατάξεις σχετικά με τον τρόπο εξέτασης των φοιτητών, την εκπόνηση διπλωματικών εργασιών, την επιλογή μαθημάτων. Επίσης, στην κεντρική

ιστοσελίδα του Τμήματος παρέχονται πληροφορίες για διαδικασίες, όπως είναι οι εξετάσεις των φοιτητών, το πρόγραμμα σπουδών και το ωρολόγιο πρόγραμμα. Η αναπλήρωση μαθημάτων και ενημερώσεις σχετικά με επιστημονικές εκδηλώσεις του Τμήματος και άλλων Τμημάτων συναφούς αντικειμένου σπουδών αναρτώνται καθημερινά ως ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα του Τμήματος για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων. Για τη διευκόλυνση της φοίτησης των πρωτοετών φοιτητών, έχει καθιερωθεί σχετική τελετή υποδοχής τους στο Τμήμα. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, οι πρωτοετείς φοιτητές ενημερώνονται για τις λεπτομέρειες της ακαδημαϊκής ζωής στο Τμήμα, το θεσμό του Συμβούλου Καθηγητή, τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Ίδρυμα και το Τμήμα.

Οι περισσότερες υπηρεσίες προς τους φοιτητές πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά (δηλώσεις μαθημάτων, φοιτητική μέριμνα,) μέσω μηχανογραφημένης πλατφόρμας (unistudent). Υπάρχουν επιτροπές του Τμήματος π.χ. Επιτροπή ERASMUS, επιτροπή κτιρίου και υλικοτεχνικών υποδομών, επιτροπή πρακτικής άσκησης, οι οποίες συγκροτούνται μία φορά τον χρόνο με απόφαση Γενικής Συνέλευσης. Τα μέλη ΔΕΠ που συμμετέχουν είναι υπεύθυνα ως προς την διεκπεραίωση των σχετικών θεμάτων και την ενημέρωση των φοιτητών και της ΓΣ. Οι επιτροπές ενεργούν βάσει κριτηρίων (π.χ. επιλογή φοιτητών πρακτικής άσκησης, ERASMUS) τα οποία έχουν οριστεί από την ΓΣ του Τμήματος και ανακοινώνονται εγκαίρως στους φοιτητές μέσω της ιστοσελίδας του τμήματος (<https://www.he.duth.gr/el/enimerosi>)

Η υλοποίηση του ΠΠΣ παρακολουθείται από την αρμόδια Επιτροπή ΠΠΣ, η οποία λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους και συνεδριάζει μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Τμήματος. Η επιτροπή εξετάζει όλες τις πτυχές του ΠΠΣ λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των συναδέλφων και τις παρατηρήσεις της OMEA σχετικά με την υλοποίηση του ΠΠΣ. Προκειμένου να υπάρχει άμεση και απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ της επιτροπής ΠΠΣ και της OMEA, υπάρχουν κοινά μέλη και στις δύο επιτροπές. Οι εισηγήσεις της επιτροπής ΠΠΣ τίθενται προς συζήτηση στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, η οποία και αποφασίζει τροποποιήσεις / βελτιώσεις του ΠΠΣ σε ειδική συνεδρίαση που γίνεται τον Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας διαθέτει την απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για την κάλυψη των εκπαιδευτικών του αναγκών. Τα εργαστήρια καλύπτονται σε ένα μεγάλο βαθμό με την υπάρχουσα υποδομή αν και κατά περίπτωση αυτή είναι ελλιπής ή χρειάζεται ανανέωση. Το Τμήμα πρόκειται να αποκτήσει νέες κτιριακές εγκαταστάσεις στο υπό κατασκευή κτίριο της πανεπιστημιούπολης Κομοτηνής. Στο πλαίσιο αυτό θα αναπτυχθεί το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο και θα αποκτηθεί καινούρια υλικοτεχνική υποδομή.

Η μέχρι τότε ανανέωση των υλικοτεχνικών αναγκών των πέντε εργαστηρίων όσο και του συνόλου του Τμήματος θα πραγματοποιηθεί από:

- Εκμετάλλευση των σχετικών δυνατοτήτων που προσφέρει η απόκτηση εξοπλισμού μέσω ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία συμμετέχουν μέλη του κάθε εργαστηρίου.
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η προγραμματική σύμβαση μεταξύ ΔΠΘ και ΠΑΜ-Θ, για την απόκτηση εξοπλισμού.

- Από τον τακτικό προϋπολογισμό και από δράσεις του ΕΛΚΕ ΔΠΘ.
- Ιδιωτικές πρωτοβουλίες π.χ. δωρεές.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας έχει ξεκινήσει την πλήρη καταγραφή του υπάρχοντος εξοπλισμού και των αναγκών σε ιεραρχημένο κατάλογο, ώστε η πρόσκτηση εξοπλισμού να είναι συντεταγμένη και μελετημένη, με στόχο να εξυπηρετεί τις κατά περίπτωση ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες.

Στρατηγικός Σχεδιασμός

Οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος περιλαμβάνουν:

- Παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου, με έμφαση στη φοιτητοκεντρική μάθηση, τη βελτίωση του ΠΠΣ μέσω της θεσμοθετημένης διαδικασίας ετήσιας αναθεώρησης του ΠΠΣ και την επικαιροποίηση και τυποποίηση των ακαδημαϊκών λειτουργιών.
- Παραγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές μέσω της προώθησης των ερευνητικών συνεργασιών και αξιοποίηση και διάθεση των αποτελεσμάτων προς όφελος της κοινωνίας.
- Προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας, μέσω της ενίσχυσης και της επιβράβευσης των επιτευγμάτων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στη διδασκαλία και την έρευνα.
- Βελτίωση οικονομικών στοιχείων μέσω της χρηματοδότησης από ερευνητικά έργα.
- Ενίσχυση της κινητικότητας διδασκόντων και φοιτητών, μείωση του χρόνου λήψης πτυχίου και βελτίωση της προσβασιμότητας.
- Ενίσχυση της παραγωγής και αναγνώρισης του επιστημονικού έργου του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος.

Όλες οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας υπόκεινται σε επιθεώρηση και ανασκόπηση, η οποία διενεργείται σε ετήσια βάση από την ΟΜΕΑ σε συνεργασία με την ΜΟΔΠ του Ιδρύματος.

Η πολιτική ποιότητας του Τμήματος (<https://www.he.duth.gr/el/article/politiki-diasfalis-poiotitas-programmos-proptyhiakon-spydon-tmimatos-istorias>) εστιάζεται κύρια στην υποστήριξη της ακαδημαϊκής φυσιογνωμίας και του προσανατολισμού του προγράμματος σπουδών που προσφέρει το Τμήμα, την προώθηση του σκοπού και του αντικειμένου του, αλλά και της επίτευξης των στρατηγικών στόχων που τίθενται, μέσα από διαδικασίες και δράσεις, στο πλαίσιο της διαρκούς ανάπτυξης και βελτίωσής του.

Παράλληλα, οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος **συνδέονται άμεσα και επικαιροποιούνται** με βάση τους αντίστοιχους στόχους του ιδρύματος που περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυση-αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου.
2. Ενίσχυση-αναβάθμιση της έρευνας και της καινοτομίας.
3. Βελτίωση του ύψους και της απορρόφησης της χρηματοδότησης.

4. Ενίσχυση-αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.
5. Ενίσχυση-αναβάθμιση και βελτίωση της διαχείρισης των υποδομών και υπηρεσιών του Ιδρύματος.

Επικοινωνήση της πολιτικής διασφάλισης ποιότητας

- Ήδη στην ιστοσελίδα του Τμήματος υπάρχει ειδική ενότητα στην οποία είναι αναρτημένα τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ του Τμήματος (<https://www.he.duth.gr/el/page/mathisiaka-apotelesmata>) καθώς και το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (<https://www.he.duth.gr/el/page/proptyhiako-programma-spoydon>). Επίσης, στην ιστοσελίδα του Τμήματος είναι αναρτημένο σε χωριστό τμήμα (section) το κείμενο της Πολιτικής Ποιότητας του ΠΠΣ του Τμήματος το οποίο παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1 της παρούσας (<https://www.he.duth.gr/el/article/politiki-diasfalisis-poiotitas-programmos-proptyhiakon-spoydon-tmimatos-istorias>).
- Στην τελετή υποδοχής πρωτοετών φοιτητών αναπτύσσονται λεπτομερώς όλες οι πληροφορίες που αφορούν στην πολιτική διασφάλισης της ποιότητας του ΠΠΣ.
- Διοργανώνονται ετήσιες ημερίδες ενημέρωσης των φοιτητών με περιεχόμενο την πολιτική του Τμήματος για τη διασφάλιση της ποιότητας των προπτυχιακών σπουδών.
- Το Τμήμα ήδη διαθέτει μια πολύ ενημερωμένη και κατατοπιστική ιστοσελίδα για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στις προπτυχιακές σπουδές (<https://www.he.duth.gr/>). Επίσης, ήδη ένα μεγάλο μέρος της επικοινωνίας των φοιτητών με τις διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος καθώς και με τους διδάσκοντες αλλά και η πρόσβαση των φοιτητών σε πληροφορίες και υλικό για τα μαθήματα του ΠΠΣ γίνονται ηλεκτρονικά.
- Δημοσιοποιείται (στην ιστοσελίδα του /Τμήματος) η ετήσια έκθεση της νεοσυσταθείσας επιτροπής Έρευνας του Τμήματος.

2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΑ ΔΕΙΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΠΠΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ, ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ. ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΠΠΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΤΑ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΠΠΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥΣ.

2.1. Θεσμικό πλαίσιο: Διαδικασία σχεδιασμού και έγκρισης ΠΠΣ

Το ΠΠΣ του ΤΙΕ αναθεωρήθηκε πλήρως τον Απρίλιο του 2011 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος ύστερα από τεκμηριωμένη πρόταση, την οποία κατέθεσε η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, στην οποία μετείχαν μέλη ΔΕΠ και εκπρόσωποι των φοιτητών. Κατά την αναθεώρηση λήφθηκαν υπόψη η ακαδημαϊκή φυσιολογία του ΤΙΕ, δηλαδή η ιστορία, τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει, το διδακτικό προσωπικό και οι προοπτικές, καθώς και ο προσανατολισμός του ΤΙΕ (εκπαιδευτικός, ερευνητικός, επαγγελματικός).

Έκτοτε το ΠΠΣ επικαιροποιείται από τη Γενική Συνέλευση του ΤΙΕ κάθε Απρίλιο με την παραπάνω διαδικασία. Ειδικότερα για την τελευταία επικαιροποίηση του Απριλίου 2018 η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών κατέθεσε στη Γενική Συνέλευση του ΤΙΕ ολοκληρωμένη πρόταση στην οποία είχε καταλήξει έπειτα από συζητήσεις με τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΠΠ και ΕΕΠ του ΤΙΕ καθώς και φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος. Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, εκτός από την επιστημονική φυσιολογία του ΤΙΕ και τον προσανατολισμό του, λήφθηκαν υπόψη η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ (29/1/2014), τα μαθησιακά αποτελέσματα, οι προτάσεις της Κοσμητείας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, στην οποία ανήκει το ΤΙΕ, οι υποδείξεις της ΜΟΔΠΠ του ΔΠΘ, το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις ανώτατες σπουδές στην Ελλάδα, αλλά και οι σύγχρονες ευρωπαϊκές τάσεις στον χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα λήφθηκαν υπόψη οι απόψεις των φορέων στους οποίους πραγματοποίησαν Πρακτική Άσκηση φοιτητές/τριες του ΤΙΕ κατά τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη. Η πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών υποβλήθηκε κατόπιν στη Γενική Συνέλευση του ΤΙΕ και εγκρίθηκε ύστερα από γόνιμη συζήτηση. Η στρατηγική σύμφωνα με την οποία σχεδιάστηκε το 2011 και έκτοτε τροποποιείται / βελτιώνεται το ΠΠΣ του Τμήματος είναι εξόχως φοιτητοκεντρική, καθώς θεωρώντας τον φοιτητή ως ακαδημαϊκό πολίτη και **δρώντα** υποκείμενο της εκπαιδευτικής του πραγματικότητας, αφού δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ισομερή δημιουργία θεωρητικής βάσης στα δύο επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα, στη συνέχεια και συγκεκριμένα στο μεγαλύτερο μέρος των σπουδών του παρέχει τη δυνατότητα διαμόρφωσης ενός ιδιαίτερα ευέλικτου προγράμματος σπουδών μέσα από τη διαμόρφωση της δήλωσης των μαθημάτων σύμφωνα με τις επιστημονικές προτιμήσεις και τα ειδικά επιστημονικά ενδιαφέροντα που αναδύονται σταδιακά κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών σε συνάρτηση με την κατεύθυνση / ειδίκευση Ιστορίας ή Εθνολογίας) που επιλέγει. Τέλος, αξίζει να διευκρινιστεί ότι η στρατηγική του ΠΠΣ είναι για τα μέλη τη Γ.Σ. του Τμήματος μια δυναμική συνθήκη που δύναται να αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές συνθήκες

και πλαίσια αναφοράς που προκύπτουν από τη συνολική αναβάθμιση και στοχοθεσία του Ιδρύματος. Ειδικότερα, καθώς την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά η ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος έχει δραστηριοποιηθεί εντόνως προς την υποστήριξη και ενίσχυση της φοιτητοκεντρικής μάθησης ως κεντρικού ζητουμένου της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Ιδρύματος, το Τ.Ι.Ε. λαμβάνει υπόψη τις σχετικές υποδείξεις, αποφάσεις και σχεδιασμούς της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Δ.Π.Θ. και προτίθεται να εναρμονιστεί με αυτές στην αμέσως επόμενη φάση αξιολόγησης και βελτίωσης του ΠΠΣ.

2.2. Ιστορία

Το ΤΙΕ ιδρύθηκε το 1990 (ΠΔ. 147/1990, ΦΕΚ 56/10-4-1990) και δέχτηκε τους πρώτους του φοιτητές/τριες το ακαδημαϊκό έτος 1991-1992. Το 2013 εντάχθηκε στη νεοσύστατη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ. Το ΤΙΕ χορηγεί ενιαίο πτυχίο σπουδών με επιμέρους ειδίκευση στην Ιστορία ή στην Εθνολογία.

2.3. Γενικός Προσανατολισμός-Σκοποί

Το Πρόγραμμα Σπουδών του 2019-2020 σχεδιάστηκε ούτως ώστε να υπηρετεί τον κεντρικό εκπαιδευτικό προσανατολισμό του ΠΠΣ σκοπός του οποίου είναι:

- Να ερευνά την ιστορική πορεία των λαών της ανθρωπότητας από την καταγωγή τους ως σήμερα, καθώς και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- Να μελετά τους χαρακτηριστικούς τρόπους συγκρότησης σε ομάδες του ανθρωπίνου είδους, ιδιαίτερα δε των λαών χωρίς γραφή
- Να μελετά τη συμπεριφορά και τις εκδηλώσεις του πνευματικού, κοινωνικού και ηθικού βίου των λαών, καθώς και το λαϊκό πολιτισμό
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη

Επιπρόσθετα το Πρόγραμμα Σπουδών του 2019-2020 προσαρμόστηκε στη γενική στρατηγική του ΠΠΣ για καλλιέργεια της φοιτητοκεντρικής μάθησης, διασφάλιση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ενίσχυση της εξωστρέφειας.

Ο σχεδιασμός του ΠΠΣ έλαβε υπόψη τη βασική επιδίωξη του ΤΙΕ που είναι η κατάρτιση επιστημόνων με ανθρωπιστική παιδεία με προοπτικές απασχόλησης σε επαγγελματικούς τομείς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο των σπουδών τους. Τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ έχουν διατυπωθεί με το βλέμμα και στην πορεία των φοιτητών / μελλοντικών αποφοίτων στην αγορά εργασίας και προς τούτο μέσα από την παρακολούθηση του ΠΠΣ του Τμήματος αναμένεται οι απόφοιτοι να μπορούν να εργαστούν αξιοποιώντας τις γνώσεις τους στις ακόλουθες περιοχές: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για τη διδασκαλία, κυρίως, ιστορικών μαθημάτων, υπηρεσίες του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που οι

αρμοδιότητές τους εμπíπτουν στα αντικείμενα που θεραπεύει το ΤΙΕ π.χ. κρατικά ή ιδιωτικά αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία, Σχολές ΟΑΕΔ, Τουριστικών Επαγγελματιών ως εκπαιδευτές, Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα, καθώς και σε προγράμματα ανασκαφών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για την προώθηση της ιστορικής και εθνολογικής έρευνας.

Στο πλαίσιο αυτό, τα γνωστικά αντικείμενα των δύο ειδιεύσεων κατανεμήθηκαν αναλογικά στον Πρώτο Κύκλο Σπουδών (τρία πρώτα εξάμηνα). Στο δεύτερο κύκλο Σπουδών (πέντε τελευταία εξάμηνα), το ΠΠΣ σχεδιάστηκε με γνώμονα την σε βάθος εκπαίδευση των φοιτητών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στο γνωστικό πεδίο της Ειδίκευσης (Ιστορία ή Εθνολογία) που επιλέγουν στο τέταρτο εξάμηνο. Δεδομένου ότι χορηγείται ενιαίο πτυχίο, καθώς ο στόχος είναι η σφαιρική κατάρτιση των φοιτητών/τριών, απαραίτητη τόσο επιστημονικά όσο και επαγγελματικά, στον Δεύτερο Κύκλο Σπουδών οι φοιτητές/τριες καλούνται να επιλέξουν συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων και από τις δύο Ειδιεύσεις του ΤΙΕ (περισσότερα από την Ειδίκευση την οποία έχουν διαλέξει), καθώς και μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής. Επιπλέον, επειδή θεωρείται απαραίτητη η ενθάρρυνση της διεπιστημονικής κατάρτισης των φοιτητών/τριών και της ανάπτυξης πολλαπλών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, απαραίτητων για την επαγγελματική αποκατάσταση στις σημερινές δύσκολες οικονομικές συνθήκες, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να επιλέξουν μαθήματα και από τα δύο άλλα Τμήματα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, δηλαδή από το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας και από το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών.

Με στόχο την ενθάρρυνση της εξωστρέφειας και της διεθνούς κινητικότητας οι φοιτητές/τριες του ΤΙΕ έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής, τα μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς κατά το εξάμηνο της φοίτησής τους σε πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών ERASMUS+ στο οποίο συμμετέχει το ΤΙΕ (βλ. αναλυτικά Ενότητα 4). Με το ίδιο σκεπτικό στο ΠΠΣ περιλαμβάνεται επίσης η διδασκαλία Ξένης Γλώσσας (Αγγλικά ή Ιταλικά) σε οκτώ εξάμηνα, χωρίς να προσμετρείται στον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.

Ένας επιπλέον στόχος του ΠΠΣ του ΤΙΕ είναι η διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα, η οποία επιτυγχάνεται με πολλούς τρόπους όπως:

- Η ύπαρξη μεθοδολογικών μαθημάτων για την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ερευνητική διαδικασία.
- η εκπόνηση εργασιών στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων.
- η δυνατότητα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας στο τελευταίο έτος σπουδών, η οποία έχει ερευνητικό χαρακτήρα, εποπτεύεται από μέλος ΔΕΠ και προσμετράται ως δύο μαθήματα (ένα υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης και ένα μάθημα ελεύθερης επιλογής).
- η πρόσκληση ερευνητών και ακαδημαϊκών δασκάλων από άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας για να δώσουν διαλέξεις στο πλαίσιο συγκεκριμένων προπτυχιακών μαθημάτων.
- η διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων.

Με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των φοιτητών/τριών στην αγορά εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εκφρασμένες προσδοκίες των φοιτητών/τριών για απόκτηση γνώσεων σε θέματα εκπαίδευσης,

κοινωνικής και εκπαιδευτικής ψυχολογίας και διδακτικής μεθοδολογίας, και σύμφωνα με την απαίτηση του Ν 3848/2010, ΦΕΚ Α 71/19-5-20110 παρ. 2 του άρθρου 2, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 36, παρ. 22 του Ν. 4186/2013, που ορίζει ότι οι τεταρτοετείς φοιτητές που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 κ.ε. δύνανται εφόσον επιθυμούν να λάβουν Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, το ΤΙΕ συγκρότησε από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 Ειδικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη χορήγηση του ως άνω Πιστοποιητικού. Αυτό περιλαμβάνει μαθήματα που αφορούν θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, μάθησης και διδασκαλίας, ειδικής διδακτικής, καθώς και πρακτική άσκηση (βλ. Ιστοσελίδα <https://www.he.duth.gr/el/page/programma-paidagogikis-didaktikis-eparkeias>).

Το ΠΠΣ του ΤΙΕ έχει δομηθεί με στόχο την ομαλή μετάβαση των φοιτητών/τριών από το ένα στάδιο σπουδών στο επόμενο. Είναι οργανωμένο σε δύο κύκλους, τον Α' γενικό κύκλο και τον Β' κύκλο ειδικεύσεων. Στον πρώτο κύκλο παρέχονται 18 εισαγωγικά μαθήματα και των δύο ειδিকেύσεων, 9 της ειδίκευσης Ιστορίας, 7 της ειδίκευσης εθνολογίας και 2 μαθήματα θεωρίας και μεθοδολογίας. Στο δεύτερο κύκλο σπουδών οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν 12 μαθήματα της ειδίκευσης που έχουν διαλέξει, 4 μαθήματα της άλλης ειδίκευσης, καθώς και 14 μαθήματα ελεύθερης επιλογής από αυτά που προσφέρει το ΤΙΕ ή τα άλλα Τμήματα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών. Στο τέταρτο έτος οι φοιτητές/τριες δύνανται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία.

2.5. Ενσωμάτωση νέων γνώσεων στο ΠΠΣ

Η ποιότητα του ΠΠΣ διασφαλίζεται μέσω της διαρκούς μέριμνας για ενσωμάτωση νέων γνώσεων σε αυτό, η οποία επιτυγχάνεται με 3 τρόπους:

- Με την εισαγωγή νέων μαθημάτων κατά την ετήσια επικαιροποίηση του ΠΠΣ, το οποία αιτιολογημένα emπίπτουν στον προσανατολισμό και τη φυσιογνωμία του ΤΙΕ, όπως αυτός περιγράφηκε παραπάνω.
- Με τον εμπλουτισμό και την ανανέωση της ύλης των μαθημάτων από τους διδάσκοντες/ουσες.
- Με την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας.

Οι νέες γνώσεις συγκροτούνται και προσφέρονται στους φοιτητές/τριες του ΤΙΕ μέσω:

- Συνεχούς βιβλιογραφικής ενημέρωσης των διδασκόντων.
- Συμμετοχής τους σε συνέδρια και workshops.
- Προσωπικής επιστημονικής έρευνας.
- Συμμετοχής τους στο πρόγραμμα Μετακίνησης Διδασκόντων για διδασκαλία ERASMUS+.

2.6. Διδακτικό Προσωπικό

Η διδασκαλία των μαθημάτων ανατίθεται στο σύνολο των μελών ΔΕΠ και στα μέλη ΕΔΙΠ και ΕΕΠ του ΤΙΕ, καθώς και σε συμβασιούχους διδάσκοντες που επιλέγονται με ανοιχτή προκήρυξη είτε στο πλαίσιο

του έργου «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού» είτε με βάση το ΠΔ 407/80.

3. ΦΟΙΤΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑ ΑΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΟΤΙ ΤΑ ΠΠΣ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ, ΩΣΤΕ ΑΥΤΟΙ ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΕΝΕΡΓΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ. ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ.

Το ΠΠΣ του ΤΙΕ περιλαμβάνει μαθήματα από δύο διαφορετικές κατευθύνσεις (Ιστορία και Εθνολογία), τα οποία καλύπτουν μια σειρά από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα. Στα μαθήματα εφαρμόζονται ποικίλες διδακτικές μέθοδοι και προσεγγίσεις, αντίστοιχες με την ιδιαίτερη επιστημονική φύση του κάθε αντικειμένου. Κεντρική θέση στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΠΠΣ του Τμήματος κατέχουν τα μαθησιακά αποτελέσματα και ο βαθμός στον οποίο εφοδιάζουν το επιστημονικό «οπλοστάσιο» των αποφοίτων του Τμήματος.

3.1. Μέθοδοι φοιτητοκεντρικής διδασκαλίας που εφαρμόζονται στο ΤΙΕ

Κατά τα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών (πρώτος κύκλος) ο καθιερωμένος τρόπος διδασκαλίας είναι η ανοιχτή διάλεξη σε μεγάλο ακροατήριο. Η διδασκαλία δομείται κατά κανόνα ως εξής: μεθοδική παρουσίαση του εκάστοτε θέματος προς διαπραγμάτευση βάσει σχεδιαγράμματος και με τη χρήση Power Point σε συνδυασμό με συζήτηση μέσω ερωτήσεων, με σκοπό τον προβληματισμό, την κριτική επεξεργασία και την εμπέδωση του από τους φοιτητές/τριες, καθώς και την εξοικείωση τους με την επιστημονική μεθοδολογία. Η συμμετοχική διδασκαλία περιλαμβάνει και παρουσιάσεις σύντομων εργασιών από τους φοιτητές/τριες με Power Point, ώστε να τους δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα αυτενέργειας.

Κατά τα επόμενα πέντε εξάμηνα σπουδών (δεύτερος κύκλος) οι μέθοδοι διδασκαλίας των μαθημάτων ειδίκευσης είναι ακόμη περισσότερο φοιτητοκεντρικές, καθώς δεν περιορίζονται μόνο στη διάλεξη, αλλά εμπλουτίζονται με ανάθεση και παρουσίαση προαιρετικών και υποχρεωτικών εργασιών από τους φοιτητές/φοιτήτριες, μικροδιδασκαλίες, βιωματική αλληλεπίδραση, πρακτική άσκηση σε σχολεία, επισκέψεις σε μουσεία, αρχαία και αρχαιολογικούς χώρους, βιβλιοθήκες, προβολή ταινιών κτλ.

3.2. Προώθηση φοιτητοκεντρικής μάθησης μέσω χορηγούμενου υλικού μελέτης

Για κάθε μάθημα του ΠΠΣ οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν 1 δωρεάν ακαδημαϊκό σύγγραμμα από την πλατφόρμα «Εύδοξος», από τουλάχιστον 2 ή και περισσότερα συγγράμματα ανά μάθημα, τα οποία προτείνονται από τους διδάσκοντες σε συνεννόηση με τη Γραμματεία του ΤΙΕ και κοινοποιούνται στους/στις φοιτητές/τριες κατά την έναρξη των παραδόσεων του κάθε μαθήματος. Τα συγγράμματα που προτείνονται για επιλογή από τον «Εύδοξο» επιλέγονται με βάση τον βαθμό συνάφειάς τους με το περιεχόμενο των διδασκόμενων μαθημάτων, όπως και την ακαδημαϊκή και παιδαγωγική τους ποιότητα.

Όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην αλληλεπίδραση διδασκόντων και φοιτητών τόσο εντός της τάξης όσο και μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (eclass). Στη

συγκεκριμένη πλατφόρμα υπάρχει πάντοτε αναρτημένη η διδακτέα και διδαχθείσα ύλη του εκάστοτε μαθήματος, συνοδευόμενη από πηγές, βιβλιογραφία ή άλλο σχετικό υλικό. Επίσης, αναλυτικά περιγράμματα του κάθε μαθήματος με το syllabus των μαθημάτων, τον σκοπό και τους επιμέρους μαθησιακούς στόχους του, επιπλέον βιβλιογραφία, παραδείγματα ασκήσεων και πληροφορίες για το μάθημα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζεται η πολύπλευρη και εξατομικευμένη ενασχόληση των φοιτητών/τριών με το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, πέρα από τις εβδομαδιαίες παραδόσεις. Επιπλέον, η πλατφόρμα eclass δίνει τη δυνατότητα για την αποστολή ενημερώσεων στους/στις φοιτητές/τριες σχετικά με το μάθημα.

3.3. Σύμβουλοι Σπουδών

Το ΤΙΕ έχει υιοθετήσει το θεσμό του Συμβούλου Καθηγητή. Συγκεκριμένα κάθε ακαδημαϊκό έτος η Συνέλευση του ΤΙΕ ορίζει δύο Συμβούλους Καθηγητές, έναν για την ειδίκευση Ιστορίας και έναν για την ειδίκευση Εθνολογίας. Οι Σύμβουλοι καθηγητές συμμετέχουν στην υποδοχή των πρωτοετών φοιτητών, τους ενημερώνουν αναλυτικά για το πρόγραμμα σπουδών και λύνουν τυχόν απορίες τους. Επιπρόσθετα ορίζουν ώρες συνεργασίας εβδομαδιαίως με τους φοιτητές/τριες για την παροχή διευκρινίσεων, συμβουλών, εξατομικευμένης βοήθειας και την επίλυση προβλημάτων σε θέματα που αφορούν όχι μόνο το πρόγραμμα σπουδών, αλλά και γενικότερα τη φοίτηση στο ΤΙΕ. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η ένταξη των πρωτοετών φοιτητών/τριών στο ακαδημαϊκό περιβάλλον και τους παρέχεται διαρκής εξατομικευμένη ή κατά ομάδες υποστήριξη σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους. Επίσης, από την περσινή χρονιά με απόφαση της Γ.Σ, του Τμήματος ορίστηκε και ειδικός σύμβουλος σπουδών για το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επάρκειας το οποίο χορηγείται από το Τμήμα σε φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το παράλληλο πρόγραμμα σπουδών που προβλέπει ο σχετικός κανονισμός (βλ. Παράρτημα 9 του παρόντος). Πρόσφατα, η ΜΟ.ΔΙ.Π. του Δ.Π.Θ. έστειλε στα Τμήματα οδηγία για την έναρξη λειτουργίας του θεσμού του μέντορα. Το Τ.Ι.Ε. προτίθεται άμεσα να υιοθετήσει και να εφαρμόσει το θεσμό αυτό, ώστε όλοι οι ενεργοί φοιτητές να έχουν τον Καθηγητή – μέντορά τους.

3.4 Αξιολόγηση των μαθημάτων του ΠΠΣ από τους φοιτητές

Σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση τόσο του περιεχομένου των μαθημάτων όσο και των εφαρμοζόμενων μεθόδων διδασκαλίας αποτελεί η αξιολόγησή τους από τους/τις φοιτητές/τριες. Αυτή πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω ερωτηματολογίων για κάθε μάθημα τα οποία καλούνται οι φοιτητές να συμπληρώσουν στην πλατφόρμα της ΜΟΔΙΠ του ΔΠΘ από την 8^η έως την 11^η εβδομάδα κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η ηλεκτρονική συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έχει καταστήσει την αξιολόγηση για τους/τις φοιτητές/ριες ευκολότερη και αποτελεσματικότερη, καθώς παρέχει τη δυνατότητα διατύπωσης ελεύθερου σχολίου από τους/τις φοιτητές/ριες και άρα εξατομικευμένης κρίσης. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ανά μάθημα αναρτώνται στην πλατφόρμα της ΜΟΔΙΠ και τίθενται στη διάθεση των διδασκόντων για ανατροφοδότηση. Η αξιολόγηση των φοιτητών συζητιέται κάθε χρόνο

στα πλαίσια της Γ.Σ. για την ενημέρωση της γενικής εικόνας του Τμήματος και προκειμένου το πνεύμα και το περιεχόμενο των αξιολογήσεων των φοιτητών να είναι στο νου των μελών της Γ.Σ. κατά τη συζήτηση των προτάσεων για τη βελτίωση του ΠΠΣ. Στις σκέψεις της Γ.Σ. είναι να δοθεί μια πιο επίσημη νότα στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των φοιτητών με τη διοργάνωση παρουσίασης και συζήτησης με τους φοιτητές των αποτελεσμάτων της αξιολόγησής τους συνολικά και την καταγραφή προτάσεων από την πλευρά τους σχετικά με το ΠΠΣ, το περιεχόμενο και τη φυσιογνωμία των διδασκόμενων μαθημάτων.

Δυστυχώς κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν κατέστη δυνατή η διοργάνωση συζήτησης με τους φοιτητές λόγω της πανδημίας του COVID-19.

3.5. Τρόποι εξέτασης και δικαιώματα ένστασης των φοιτητών

Οι εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΠΣ διεξάγονται στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Η γραπτή εξέταση έχει διάρκεια τριών (3) ωρών. Σε αρκετά μαθήματα η εξέταση είναι γραπτή. Σε άλλα μαθήματα η εξέταση είναι προφορική και πραγματοποιείται στο γραφείο του διδάσκοντα με την ταυτόχρονη παρουσία τουλάχιστον δύο (2) φοιτητών κάθε φορά. Σε αρκετά μαθήματα παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα απαλλακτικής εργασίας ή ανατίθενται εργασίες ατομικές ή ομαδικές, η βαθμολογία των οποίων συνήθως συμβάλει σε ένα ποσοστό στη συνολική βαθμολογία του φοιτητή στο μάθημα (π.χ. 20% ή 30%). Η ανάθεση των εργασιών πραγματοποιείται στη βάση των ιδιαίτερων κλίσεων και ικανοτήτων των φοιτητών/τριών, ώστε να προκαλεί το ενδιαφέρον τους και να προσφέρει τη δυνατότητα να αναπτύξουν περαιτέρω τις ερευνητικές ικανότητές τους. Η γραπτή εξέταση μπορεί να περιλαμβάνει αποκλειστικά ή σε συνδυασμό ερωτήσεις ανάπτυξης ή πολλαπλής επιλογής, πρακτικές ασκήσεις, θέματα μικρής ή και μεγαλύτερης ανάπτυξης κ.ά. Ο τρόπος εξέτασης του κάθε μαθήματος γίνεται γνωστός εκ των προτέρων στους φοιτητές/τριες από τους διδάσκοντες. Σε περίπτωση ασθένειας ή λόγω αναπηρίας, παρέχεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης φοιτητών/τριών προς διευκόλυνσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού νόμου.

Για όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα του ΠΠΣ, ο ελάχιστος προβιβάσιμος βαθμός είναι το «5» (πέντε), με άριστα το «10» (δέκα). Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα, εντός ενός (1) έτους από τη διενέργεια της εξέτασης, να συζητήσουν μαζί με τους διδάσκοντες την επίδοσή τους και να δουν το γραπτό τους ώστε να λάβουν ανατροφοδότηση των λαθών τους και της επίδοσής τους, αλλά και επαρκή καθοδήγηση για τη συνέχεια των σπουδών τους. Επίσης, αν αποτύχουν σε ένα μάθημα τουλάχιστον τρεις (3) φορές, δικαιούνται, όπως προβλέπει ο νόμος, να ζητήσουν την εξέτασή τους στο συγκεκριμένο μάθημα από τριμελή επιτροπή με αίτησή που καταθέτουν στην Κοσμητεία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 οι εξετάσεις του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου διεξήχθησαν διαδικτυακά λόγω του lock down εξαιτίας της πανδημίας COVID-19 στην πιστοποιημένη από το Δ.Π.Θ πλατφόρμα Teams σύμφωνα με τις οδηγίες και τις προδιαγραφές της ΜΟΔΠΠ. Ο τρόπος εξέτασης

γνωστοποιήθηκε και πάλι εγκαίρως στους φοιτητές. Οι διδάσκοντες επέλεξαν διαδικτυακή γραπτή εξέταση, με ανάρτηση εργασιών σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (2 ή 3 ωρών), ή προφορική εξέταση σε ομάδες, ενώ δεν μεταβλήθηκε ο τρόπος βαθμολόγησης.

3.6. Πτυχιακή Εργασία

Στο ΠΠΣ περιλαμβάνεται και η Πτυχιακή Εργασία. Είναι προαιρετική, διάρκειας τουλάχιστον δύο εξαμήνων και μπορεί να εκπονηθεί στο τέταρτο έτος σπουδών. Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι να ασκηθούν οι φοιτητές/τριες στην αυτόνομη έρευνα εκπονώντας εκτενή γραπτή εργασία με χρήση βιβλιογραφίας (η συνήθης έκταση μιας τέτοιας εργασίας είναι 10.000 λέξεις, αλλά η έκταση μπορεί να διαφοροποιείται, ανάλογα με την Ειδίκευση και τη φύση του θέματος που επιλέγεται). Για την ανάληψη Πτυχιακής Εργασίας ο ενδιαφερόμενος φοιτητής/τρια έρχεται σε συνεννόηση με συγκεκριμένο καθηγητή, στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του οποίου εμπίπτει το θέμα που προτίθεται να αναλάβει και υποβάλει σχετική αίτηση στη συνέλευση του ΤΙΕ. Αφού εγκριθεί η αίτησή του ο φοιτητής/τρια αρχίζει την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας, υπό την επίβλεψη του επόπτη καθηγητή, ο οποίος παρέχει καθοδήγηση μέσα από τακτικές συναντήσεις. Μετά το πέρας του πρώτου εξαμήνου ο επόπτης καθηγητής υποβάλει στη Συνέλευση του ΤΙΕ έκθεση προόδου με την οποία εισηγείται τη συνέχιση ή τη διακοπή της εκπόνησης της Πτυχιακής Εργασίας. Μετά την ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας, ο φοιτητής/τρια την υποστηρίζει ενώπιον διμελούς επιτροπής, στην οποία μετέχουν ο επόπτης καθηγητής και ένα ακόμα μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του ΤΙΕ, το οποίο έχει ορισθεί από τη Συνέλευση του ΤΙΕ κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντα.

Γενικά, το ΠΠΣ διασφαλίζει αρμονικό ακαδημαϊκό περιβάλλον μέσω της συνεργασίας και διαρκούς επικοινωνίας μεταξύ καθηγητών και φοιτητών/τριών για όσα ζητήματα αφορούν τους ίδιους τους φοιτητές, όπως το περιεχόμενο των μαθημάτων, ο τρόπος εξέτασης, ο τρόπος εκπόνησης μίας εργασίας κ.ά. Σε αυτό το πλαίσιο δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να ωριμάσουν επιστημονικά, αλλά και στους διδάσκοντες να βελτιώσουν τις διδακτικές τους μεθόδους και δεξιότητες.

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ.

ΤΑ ΔΕΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ / ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ).

4.1 Ενημέρωση νεοεισαχθέντων/εισών φοιτητών/τριών

Στο ΤΙΕ, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, έγιναν δεκτοί, όπως, κάθε χρόνο με το σύστημα των Πανελληνίων εξετάσεων περίπου 200 νέοι φοιτητές/τριες. Κατά την έναρξη του πρώτου εξαμήνου σπουδών διοργανώθηκε ενημερωτική συνάντηση από τον Πρόεδρο του Τμήματος με τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ, των τριών (3) Συμβούλων Σπουδών (της κατεύθυνσης Ιστορίας, της κατεύθυνσης Εθνολογίας και του Πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας) και του προέδρου της επιτροπής του προγράμματος ERASMUS προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/τριες σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών τους, τις υποδομές και τις παροχές του Τμήματος. Επίσης έγινε παρουσίαση της επίσημης ιστοσελίδας του ΤΙΕ στην οποία είναι αναρτημένος ο Οδηγός Σπουδών και όλες οι πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματος.

4.2 Παρακολούθηση της προόδου των φοιτητών/τριών

Ο Οδηγός Σπουδών περιγράφει αναλυτικά τη δομή και τα στάδια σπουδών στο ΤΙΕ (πρώτος και δεύτερος κύκλος). Αναφέρει τον αριθμό των υποχρεωτικών μαθημάτων, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, καθώς και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στα οποία θα πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς οι φοιτητές/τριες, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες που πρέπει να συμπληρώσουν προκειμένου να αποφοιτήσουν από το Τμήμα. Επίσης ο Οδηγός Σπουδών παρουσιάζει το περίγραμμα της ύλης όλων των μαθημάτων, τον κανονισμό εκπόνησης πτυχιακών εργασιών, εξηγεί τις προϋποθέσεις απονομής πτυχίου, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού του βαθμού πτυχίου. Ο Οδηγός Σπουδών είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΤΙΕ και επικαιροποιείται κάθε ακαδημαϊκό έτος. (βλ. και Παράρτημα)

Η παρακολούθηση της προόδου των φοιτητών/τριών γίνεται μέσα από το σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας, όπου είναι καταχωρημένες οι επιδόσεις των φοιτούντων ανά μάθημα. Για θέματα φοίτησης, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επικοινωνούν με τη Γραμματεία του Τμήματος, και τους τρεις (3) Συμβούλους Σπουδών. Επιπλέον μπορούν να απευθύνονται με αίτησή τους στη Συνέλευση του ΤΙΕ για ζητήματα που αφορούν τις σπουδές τους (π.χ. αιτήσεις αναστολής σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων, κ.ά.). Αναμένεται ο νέος θεσμός του Καθηγητή – μέντορα να συμβάλλει θετικά στη βελτίωση του χρόνου λήξης πτυχίου και γενικότερα στη διευκόλυνση των φοιτητών κατά τη διάκρινα των σπουδών τους με γνωστικά αντικείμενα που μπορεί να τους δυσκολεύουν καθώς ο Καθηγητής – μέντορας αναμένεται να συζητά διεξοδικά ζητήματα, προβλήματα και δυσκολίες που αφορούν στις σπουδές και να προτείνει λύσεις για αποδοτικότερη μελέτη, οργάνωση της ύλης, διαχείριση της

βιβλιογραφίας και άλλες καλές πρακτικές που δύνανται να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της μελέτης και την απόδοση των φοιτητών κατά τις εξετάσεις των μαθημάτων.

4.3 Θεσμοθετημένες Υποτροφίες για τους φοιτητές

Κάθε χρόνο το ΙΚΥ θεσμοθετεί υποτροφίες για τους/τις φοιτητές/τριες με τα περισσότερα μόρια εισαγωγής στο Τμήμα, καθώς και για τους/τις φοιτητές/τριες που έχουν την καλύτερη επίδοση στα έτη φοίτησης. Οι υποτροφίες ανακοινώνονται τακτικά στον ιστότοπο του Τμήματος. Τα τελευταία χρόνια η Σύγκλητος του Δ.Π.Θ. αποφάσισε το θεσμό χορήγησης υποτροφιών «Δημόκριτος» από χρήματα του ΕΛΚΕ – Δ.Π.Θ. για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές υποστηρίζοντας οικονομικά τους πρώτους σε επίδοση ανά κύκλο σπουδών. Στο ΤΙΕ λειτουργεί επιτροπή χορήγησης υποτροφιών «Δημόκριτος» και τα δύο (2) τελευταία χρόνια προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές έλαβαν τη σχετική υποτροφία κατόπιν τήρησης των οριζόμενων στο σχετικό κανονισμό του Ιδρύματος.

4.4 Όροι και προϋποθέσεις για την κινητικότητα των φοιτητών

Το ΤΙΕ, όπως και το Δ.Π.Θ. έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα ERASMUS και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές/τριες να φοιτήσουν για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο σε ένα από τα πολλά πανεπιστήμια της ΕΕ με τα οποία έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες. Προσφέρει επίσης την ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να διεξάγουν πρακτική άσκηση διάρκειας 2-4 μηνών στον φορέα επιλογής τους σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται ένα εξάμηνο νωρίτερα και οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Επιτροπή ERASMUS κατά τους μήνες Μάιο και Νοέμβριο. Η Επιτροπή ERASMUS αξιολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια που έχει θέσει (βαθμός πτυχίου, ακαδημαϊκή κατάσταση, γνώση ευρωπαϊκών γλωσσών, βιογραφικό σημείωμα) και οριστικοποιεί τη σειρά κατάταξης των αιτούντων μετά από τη διενέργεια συνέντευξης. Στην ιστοσελίδα του Τμήματος, στην ενότητα ERASMUS είναι αναρτημένες όλες οι σχετικές πληροφορίες, καθώς και τα πανεπιστήμια με τα οποία το ΤΙΕ έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες με τα links τους, από όπου οι φοιτητές/τριες μπορούν να ενημερωθούν για τα προγράμματα σπουδών τους και να επιλέξουν ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους. Στους/τις φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα κινητικότητας ERASMUS καλύπτονται τα έξοδα μετάβασης στο Πανεπιστήμιο της επιλογής τους και τους παρέχεται και χρηματικό ποσό για τα έξοδα διαμονής τους.

Σύμφωνα με τον Οδηγό Σποδών του ΤΙΕ οι φοιτητές/τριες αναγνωρίζουν ως ελεύθερες επιλογές τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στα πανεπιστήμια της ΕΕ μετά από αίτησή τους στη Συνέλευση του ΤΙΕ. Για την αναγνώριση εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ακολουθώντας το Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο (ΦΕΚ 1466/Β/13-08-2007).

4.5. Πρακτική Άσκηση

Από το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 το ΤΙΕ συμμετέχει στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης της Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του Δ.Π.Θ. Η πρακτική άσκηση είναι προαιρετική για τους φοιτητές του 6^{ου} και 8^{ου} εξαμήνου σπουδών και διαρκεί ένα (1) μήνα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Τμήματος ενημερώνονται εγκαίρως από την ιστοσελίδα του Τμήματος για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την πρακτική άσκησης και ο υπεύθυνος καθηγητής είναι στη διάθεσή τους για διευκρινίσεις και επιπλέον πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τις υποχρεώσεις της πρακτικής άσκησης. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να κάνουν επί πληρωμή πρακτική άσκηση σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς (βιβλιοθήκες, εργαστήρια, αρχεία, μουσεία, αρχαιολογικές ανασκαφές, ραδιοφωνικοί σταθμοί, εφημερίδες κτλ.). Οι αιτήσεις υποβάλλονται στον Υπεύθυνο του προγράμματος και η επιλογή γίνεται με κριτήρια τα οποία καθόρισε η Συνέλευση του ΤΙΕ (βλ. Παράρτημα).

Η Πρακτική Άσκηση δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές/τριες του ΤΙΕ να έρθουν σε επαφή με τη σύγχρονη αγορά εργασίας και να αποκτήσουν μια πρώτη εργασιακή εμπειρία, ιδιαίτερα σημαντική για τη μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση. Κατά το έτος 2019 έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα 36 φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας.

Στις προθέσεις του Τμήματος είναι η ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης και η δημιουργία νέων, επιπλέον, θέσεων πρακτικής άσκησης, ώστε περισσότεροι φοιτητές του Τμήματος να έχουν αυτή την εμπειρία. Προς τούτο το Τμήμα διερευνά τις δυνατότητες συνεργασίας με φορείς του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Δικαίου με σκοπό την υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας ώστε να αυξηθούν οι προσφερόμενες θέσεις και μαζί η χρηματοδότηση της πρακτικής άσκησης. Το αμέσως επόμενο διάστημα ελπίζουμε ότι οι προσπάθειες θα τελεσφορήσουν και η πρακτική άσκηση των φοιτητών θα ενισχυθεί ποσοτικά και ποιοτικά.

4.6 Διαφάνεια και προδιαγραφές ποιότητας στην ανάθεση και εξέταση της Πτυχιακής Εργασίας

Όπως αναφέρεται στην Ενότητα 3 του παρόντος, η Πτυχιακή Εργασία είναι προαιρετική, ισοδυναμεί με δύο μαθήματα (ένα μάθημα υποχρεωτικό κατεύθυνσης και μια ελεύθερη επιλογή), λαμβάνει 10 ECTS και εκπονείται κατά το τελευταίο έτος σπουδών. Η ανάθεση πτυχιακών εργασιών γίνεται με πλήρη διαφάνεια από τη Γενική Συνέλευση του ΤΙΕ με γνώμονα την κατά το δυνατόν καλύτερη αντιστοίχιση των ερευνητικών ενδιαφερόντων των φοιτητών με αυτά των διδασκόντων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη επίβλεψη και καθοδήγηση. Στην επίβλεψη της Πτυχιακής Εργασίας συνεπικουρεί και το δεύτερο μέλος της Επιτροπής το οποίο ορίζεται από τη Συνέλευση του ΤΙΕ για την υποστήριξη κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντα. Ο Κανονισμός του ΤΙΕ για την εκπόνηση Πτυχιακών Εργασιών είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΤΙΕ.

4.7 Εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική μεθοδολογία και δεοντολογία

Η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στην ερευνητική μεθοδολογία και δεοντολογία είναι ένας από τους βασικούς στόχους του ΤΙΕ. Οι φοιτητές/τριες του ΤΙΕ ασκούνται στην ερευνητική μεθοδολογία και δεοντολογία κυρίως μέσω της εκπόνησης γραπτών εργασιών, προαιρετικών ή υποχρεωτικών, καθώς και της πτυχιακής εργασίας. Επίσης παρακολουθούν δύο σχετικά υποχρεωτικά μαθήματα (Ποσοτικές και Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες και Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας). Στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν την αίθουσα Η/Υ του Τμήματος ώστε να ασκηθούν πρακτικά και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που αποκτούν από τα μαθήματα στη διάκρινα του εξαμήνου. Επιπλέον για την αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΙΕ έχουν στη διάθεσή του την ηλεκτρονική εφαρμογή Turnitin, η οποία υποστηρίζεται από το ΔΠΘ.

4.8 Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement)

Η Γραμματεία του ΤΙΕ χορηγεί σε όλους τους αποφοίτους Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας, το οποίο αναγράφει τα μαθήματα του ΠΠΣ στα οποία εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) οι οποίες αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα. Επίσης, από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 το ΤΙΕ χορηγεί Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στα ελληνικά και στα αγγλικά.

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΤΑ ΑΕΙ ΟΦΕΙΛΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.

Στο Τ.Ι.Ε. το ακαδ. έτος 2019 - 2020 υπηρετούν: 21 μέλη ΔΕΠ, 1 ΕΕΠ, 2 ΕΔΠ και 3 διδάσκοντες μέσω ΕΣΠΑ ώστε να εξυπηρετούνται οι διδακτικές ανάγκες. Ο κατάλογος των διδασκόντων του Τμήματος είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <https://www.he.duth.gr/el/%CE%9A%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CE%B3%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82%20-%20%CE%9B%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B5%CF%82>.

Κατά μέσο όρο οι διδάσκοντες διδάσκουν δύο (2) μαθήματα ανά εξάμηνο. Ένας μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ διδάσκει και 3^ο μάθημα σε ένα εξάμηνο, όμως αυτό γίνεται συνήθως σε συνδιδασκαλία. Ο Πρόεδρος του Τμήματος, σύμφωνα με τα ισχύοντα, διδάσκει μόνο ένα μάθημα σε κάθε εξάμηνο. Ένα μεγάλο ποσοστό του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος διδάσκει παράλληλα σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών είτε του Τμήματος, είτε άλλων Τμημάτων και ΑΕΙ.

Οι φοιτητές αξιολογούν τη διδασκαλία των διδασκόντων μία φορά σε κάθε εξάμηνο ηλεκτρονικά, μέσω της ειδικής πλατφόρμας της ΜΟΔΠ, η οποία έχει αναπτυχθεί από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (βλ. Κεφάλαιο 7-Διαχείριση πληροφοριών). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής λαμβάνονται υπόψη από τους διδάσκοντες για τη βελτίωση της διδασκαλίας των μαθημάτων τους, καθώς έχουν πάντοτε ηλεκτρονική πρόσβαση στα στατιστικά αποτελέσματα των ερωτηματολογίων της αξιολόγησης. Τα αποτελέσματα αυτά λαμβάνονται επίσης υπόψη από τα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή και εξέλιξη των μελών ΔΕΠ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκλογές-εξελιξίσεις μελών ΔΕΠ γίνονται πάντοτε εντός του ισχύοντος νομικού πλαισίου και στις προθεσμίες που ορίζονται από τις σχετικές διατάξεις του νόμου. Τα τελευταία χρόνια δεν έχει υπάρξει κανένα νομικό κώλυμα κατά τη διάρκεια του ελέγχου νομιμότητας των διαδικασιών αυτών. Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι μολονότι οι συχνές αλλαγές του νόμου περί εκλογής των μελών ΔΕΠ δημιουργούν ποικίλα προβλήματα στις υπο-στελεχωμένες διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος, αυτές καταφέρνουν να εκπληρώσουν την αποστολή τους άψογα και εντός των σχετικών προθεσμιών. Ταυτόχρονα, το Τμήμα υποστηρίζει τη διεθνή κινητικότητα με σκοπό την επιμόρφωση μελών ΔΕΠ και/ή τη διδασκαλία σε ιδρύματα της αλλοδαπής. Έχουν ήδη αξιοποιήσει το πρόγραμμα Erasmus+ τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ.

1. Andrew Farrington, Επ. Καθηγητής

Πανεπιστήμιο της Ερφούρτης Γερμανίας 23 - 27.10.18. στο πλαίσιο του staff training του Erasmus.

2. Ευθ. Λαμπρίδης, Αν. Καθηγητής

Πανεπιστήμιο Bielefeld Γερμανίας, Τμήμα Ψυχολογίας – Ιούλιος 2017 - Διδασκαλία στο προπτυχιακό και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

3. Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Επ. Καθηγητής.

Πανεπιστήμιο Βελγιοραδίου, για διδασκαλία – Μάιος 2018.

4. Κωνσταντίνος Ζαφείρης, Επ Καθηγητής.

6.11.2016-11.11.2016, Department of Demography, Economic University, Prague. Teaching and other activities.

Δυστυχώς κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν κατέστη δυνατή η αξιοποίηση του προγράμματος Erasmus+ λόγω της πανδημίας COVID-19.

Τα έξοδα της κινητικότητας και εκτός έδρας των μελών ΔΕΠ καλύπτονται πλήρως από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το πρόγραμμα Erasmus+. Ταυτόχρονα, στα πλαίσια της πάγιας στρατηγικής του Τμήματος έχει αναπτυχθεί επιτυχώς η πολιτική αναγόρευσης επίτιμων καθηγητών και διδακτόρων από σημαντικές προσωπικότητες της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Στα πλαίσια αυτά, ως επίτιμοι Καθηγητές έχει αναγορευθεί ο κ. Ιωάννης Χασιώτης και ως επίτιμοι διδάκτορες του Τμήματος οι Χρ. Σαρτζετάκης, Αρχιεπ. Σιναίου Διαμανός, Παν. Βοκοτόπουλος, Διαμ. Τριαντάφυλλος, Μητρ. Πριγκηποννήσων Ιάκωβος, Johanes Koder, Δημ. Μαυρίδης, Κων. Βαβούσκος, Μητρ. Μαρωνείας και Κομοτηνής Δαμασκηνός, Πασ. Κιτρομηλίδης, Tudor Dinu, Benjamin Hendrickx, Εμμανουήλ Γδούτος, Άλκης Χαραλαμπίδης.

Δυστυχώς κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν κατέστη δυνατή η αναγόρευση επίτιμων καθηγητών ή διδακτόρων λόγω της πανδημίας COVID-19.

Τέλος, για τις διάφορες στρατηγικές που έχουν αναπτυχθεί για τις ερευνητικές δραστηριότητες σε συγκεκριμένα πεδία επιστημονικού ενδιαφέροντος βλ. κεφάλαιο 10 – Περιοδική αξιολόγηση ΠΠΣ.

6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΤΑ ΔΕΙΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ. ΑΦΕΝΟΣ ΜΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ ΔΕ ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ Σ' ΑΥΤΕΣ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (Π.Χ. ΑΙΘΟΥΣΕΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΔΙΚΤΥΑ, ΣΙΤΙΣΗ, ΣΤΕΓΑΣΗ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Κ.ΛΠ.).

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας διαθέτει επιστημονικό προσωπικό το οποίο έχει ειδικευτεί, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Φιλοδοξία του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος είναι η διαρκής παρακολούθηση των επιστημονικών και τεχνολογιών εξελίξεων και η δημιουργία νέας γενιάς Ιστορικών και Εθνολόγων που θα είναι εφοδιασμένοι με προσόντα και δεξιότητες σε σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα, ώστε να είναι σε θέση να ενταχθούν στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά εργασίας. Το ΠΠΣ στοχεύει στην παροχή βασικών και εξειδικευμένων γνώσεων στις ανθρωπιστικές/κοινωνικές επιστήμες που θα επιτρέπει στους αποφοίτους να συμβάλλουν αποτελεσματικά σε καίρια θέματα που σχετίζονται με τη βαθύτερη κατανόηση των σημερινών ιστορικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών ζητημάτων ενός ρευστού, διεθνικού τοπίου. Έμφαση δίνεται στην ομαδική εργασία και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

6.1 Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της φοιτητικής συμμετοχής

6.1.1. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις.

Τόσο στις ΓΣ, όσο και στα μαθήματα του κάθε μέλους ΔΕΠ, δίνεται έμφαση στην ισχυροποίηση της εξωστρέφειας με ενίσχυση και προώθηση συνεργασιών, δράσεων δικτύωσης και δημοσιοποίησης και της τοπικής, πανελλαδικής αλλά και διεθνούς παρουσίας του Τμήματος. Για παράδειγμα, δεκάδες συνέδρια/επιστημονικές συναντήσεις/ημερίδες έχουν λάβει χώρα στο τμήμα την τελευταία πενταετία με πρωτοβουλίες των μελών ΔΕΠ που αφορούν σύγχρονες επιστημονικές προβληματικές σε καίριες επιστήμες όπως την ιστορία, την κοινωνική ανθρωπολογία, την αρχαιολογία, την ψυχολογία κ.ά. Στα συνέδρια αυτά συμμετείχαν πολλοί προσκεκλημένοι ομιλητές από το εσωτερικό και εξωτερικό καθώς επίσης και πολλοί φοιτητές και φοιτήτριες του τμήματος, τόσο προπτυχιακοί όσο και μεταπτυχιακοί. Τα συνέδρια αυτά (όλες οι σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται αναλυτικά τόσο στο Παράρτημα της παρούσας, όσο και στην ιστοσελίδα του τμήματος: <https://www.he.duth.gr/>) λειτουργούν ως τόποι «προετοιμασίας» νέων επιστημόνων που μπορούν να συμβάλουν στον σύγχρονο επιστημονικό διάλογο και να αναπτύξουν ικανότητες συναγωνισμού, αλληλεπίδρασης και ομαδικού πνεύματος. Επίσης καλλιεργείται στα συνέδρια αυτά από πολύ νωρίς η δεοντολογία, τόσο επιστημονική, όσο και επαγγελματική, που απαιτείται στον διαμορφούμενο κοινωνικό και επαγγελματικό «χάρτη». Παράλληλα προωθείται κατ' αυτόν τον τρόπο η εξωστρέφεια του ΤΠΕ. Η χρηματοδότηση αυτών των συνεδρίων από τον τακτικό προϋπολογισμό και τον ΕΛΚΕ κρίνεται ανεπαρκής, ωστόσο είναι πραγματικά αξιομνημόνευτη, τόσο η προσπάθεια των μελών ΔΕΠ για οργάνωση συνεδρίων με ελάχιστα οικονομικά μέσα, όσο και η φιλομάθεια των φοιτητών/τριών που με την παρουσία τους κάνουν τις επιστημονικές συναντήσεις γόνιμους τόπους επιστημονικού διαλόγου και μάθησης. Έτσι, η παρεχόμενη στο ΤΠΕ

γνώση πληροί τις επιταγές της φοιτητοκεντρικής, καθώς οι ίδιοι οι φοιτητές/τριες έρχονται σε άμεση επαφή με την παραγωγή του επιστημονικού λόγου, τις συνθήκες του επιστημονικού διαλόγου και αποτιμούν κριτικά την εμπειρία της μαθησιακής διαδικασίας που αποτελεί σημαντικό επιστημονικό κεφάλαιο στην επιστημονική τους κατάρτιση. Θα πρέπει τέλος να αναφερθεί το γεγονός ότι το Τμήμα εμπλέκεται σε εκθέσεις μουσειακού υλικού όπου κάνουν την πρακτική τους άσκηση οι φοιτητές/τριες του τμήματος. Αυτές οι εκθέσεις γίνονται σε συνεργασία με τοπικούς φορείς πχ. Αρχαιολογικό μουσείο Κομοτηνής και αποτελούν διόδους σύνδεσης του Πανεπιστημίου με την τοπική κοινωνία εν γένει.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 πραγματοποιήθηκαν αρκετές επιστημονικές εκδηλώσεις και συνέδρια δια ζώσης (βλέπε δραστηριότητα των εργαστηρίων και Παράρτημα), ενώ κατά το δεύτερο εξάμηνο του ίδιου ακαδημαϊκού έτους όλες οι εκδηλώσεις έγιναν διαδικτυακά λόγω της πανδημίας (βλέπε επίσης δραστηριότητα των εργαστηρίων και Παράρτημα).

6.2 Εργαστήρια του Τμήματος

A. Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας (<http://anthropologylab.classic.duth.gr/index.php?lang=el>)

Το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας, ιδρύθηκε το 1991 με σκοπό να εξυπηρετήσει τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Φυσικής Ανθρωπολογίας. Σήμερα αποτελεί μια σύγχρονη ερευνητική μονάδα με άρτιο υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Αξιοποιώντας τεχνολογίες αιχμής, μελετά τη συνεξέλιξη του πολιτισμού και της βιολογίας με σκοπό την ανασύνθεση της βιοϊστορίας αρχαιολογικών και σύγχρονων πληθυσμών.

Ακολουθώντας τις σύγχρονες ακαδημαϊκές τάσεις, παρέχει στους φοιτητές τις απαραίτητες δεξιότητες για την επαγγελματική τους κατάρτιση και ενθαρρύνει τη συμμετοχής τους στην ερευνητική διαδικασία. Προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές έρχονται σε επαφή με αρχαιολογικό ανθρωπολογικό υλικό και είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας τη διαχείρισή του σε όλα τα στάδια, από την ανασκαφή, την τεκμηρίωση μέχρι και την τη μελέτη του. Στο πλαίσιο αυτό οι εκπαιδευόμενοι εξοικειώνονται με πρωτοποριακές ερευνητικές μεθόδους και στη χρήση σύγχρονων εργαστηριακών υποδομών (3D scanning, μικροσκοπικές-ιστολογικές αναλύσεις, αναλύσεις σταθερών ισοτόπων).

Σε αυτό το πλαίσιο, με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού προσωπικού, εκπονούνται στο Εργαστήριο προπτυχιακές και μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές. Δίνεται επίσης η δυνατότητα, να παρακολουθήσουν και να συμμετάσχουν στην διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων και workshops και να έρθουν σε επαφή με καθηγητές και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στο Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας λειτουργούν οι εξής ερευνητικά τμήματα:

- **Οστεολογία:** Μέσω της ανάλυσης αρχαιολογικού σκελετικού υλικού, επιχειρείται ο προσδιορισμός βασικών χαρακτηριστικών, όπως το βιολογικό φύλο, η ηλικία θανάτου, το ύψος, η αναγνώριση παλαιοπαθολογικών αλλοιώσεων, τραυμάτων και μοτίβων σωματικής καταπόνησης. Οι πληροφορίες αυτές συντίθενται με σκοπό τη διερεύνηση της παλαιοδημογραφικής δομής, της υγείας και της κοινωνικής διαστρωμάτωσης αρχαιολογικών πληθυσμών.

- **Ανάλυση σταθερών ισοτόπων:** Η ανάλυση των σταθερών ισοτόπων άνθρακα (C) και του αζώτου (N), που βρίσκονται αποθηκευμένα στο κολλαγόνο των οστών και των δοντιών, χρησιμοποιείται για την ανασύνθεση των διατροφικών επιλογών και του χρόνου απογαλακτισμού των βρεφών παρελθόντων πληθυσμών. Συνεξετάζονται οι κοινωνικές και οικονομικές παράμετροι, η εκμετάλλευση των χερσαίων ή των θαλάσσιων διατροφικών πηγών. Στις εγκαταστάσεις του Εργαστηρίου υλοποιείται η προετοιμασία δειγμάτων για εξαγωγή κολλαγόνου από οστά και δόντια από υψηλά καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό.
- **Ιστολογία:** Οι ιστολογικές-μικροσκοπικές αναλύσεις είναι απαραίτητες στην παλαιοπαθολογική μελέτη καθώς δίνουν έγκυρα αποτελέσματα, βοηθώντας τον ερευνητή να διακρίνει τις ταφονομικές από τις παθολογικές αλλοιώσεις στο σκελετό και να μελετήσει τη δομή και τη μικροαρχιτεκτονική του πάσχοντος οστού. Το Εργαστήριο διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό για την ιστολογική μελέτη σκελετικών καταλοίπων. Έχει τη δυνατότητα ψυχρού εγκιβωτισμού, τομής, λείανσης και στίλβωσης των δειγμάτων .
- **Δημογραφία/Γενεαλογία:** Στο Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας του ΔΠΘ διεξάγεται σύγχρονη και παλαιο-δημογραφική έρευνα, χρησιμοποιώντας ποικίλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, όπως η στατιστική ανάλυση και οι προβολές πληθυσμού μέσω προσομοιώσεων σε υπολογιστικά συστήματα. Επίσης, εκτιμάται το επίπεδο υγείας πληθυσμών, μέσω καινοτόμων μεθόδων, όπως η στοχαστική ανάλυση του επιπέδου θνησιμότητας.

Στο Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2019-2020 και 2020-2021 ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης επτά (7) συγχρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα. Σε αυτό το χρονικό διάστημα παρουσιάστηκαν δεκαπέντε (15) ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια. Επίσης ολοκληρώθηκε μία διδακτορική διατριβή, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη δεκατρείς (13) διατριβές. Επιπλέον εκπονήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη εικοσιένα (21) μεταπτυχιακές και οκτώ (8) προπτυχιακές διπλωματικές εργασίες (ακολουθεί αναλυτικός κατάλογος).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (2019-2022)

Κατά το χρονικό διάστημα 2019-2020 και 2020-2021, ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης τα παρακάτω ερευνητικά προγράμματα:

ECHOES: Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την ψηφιακή αναπαράσταση ανθρώπινων βιογραφιών μέσω μελέτης αρχαιο-ανθρωπολογικού υλικού

Πρόγραμμα: ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ Β' ΚΥΚΛΟΣ

Διάρκεια:2021-2023

Προϋπολογισμός: 211.210,00 €

Ρόλος: Παπαγεωργοπούλου Χριστίνα - Επιστημονικά υπεύθυνη, LEADER της κοινοπραξίας.

ΑΠΟΙΚΙΑ: Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ανάλυσης αρχαίου DNA στη σύγχρονη διεπιστημονική μελέτη και ανάδειξη του αρχαίου κορινθιακού αποικισμού. Το παράδειγμα της Αρχαίας Αμβρακίας και της Αρχαίας Τενέας ως επιδεικτικές εγκαταστάσεις

Πρόγραμμα: Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό

Διάρκεια: 2020-2023

Προϋπολογισμός: 171.053,21 €

Ρόλος: Παπαγεωργοπούλου Χριστίνα - Επιστημονικά υπεύθυνη, Επιστημονικός εταίρος της κοινοπραξίας.

Θηλασμός και απογαλακτισμός κατά την αρχαιότητα. Το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης

Πρόγραμμα: Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές, Β΄ κύκλος, ΕΒΔΜ 103

Human Resources Development, Education and Lifelong Learning

Διάρκεια: 2020-2021

Προϋπολογισμός: 55.000 €

Ρόλος: Παπαγεωργοπούλου Χριστίνα - Επιστημονικά υπεύθυνη

BIOMUSE: Η γενετική κληρονομιά της αρχαίας Ελλάδας: μεταφέροντας ψηφιακά τη βιο-ιστορία στα μουσεία

Πρόγραμμα: Διμερής Συνεργασία Ελλάδα-Γερμανία

Διάρκεια: 2018- 2021

Προϋπολογισμός: 358.000 € (Ελλάδα)

Ρόλος: Παπαγεωργοπούλου Χριστίνα - Επιστημονικά υπεύθυνη

Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Πράξη: Η γονιμότητα στη Θράκη. Κωδικός: ΟΠΣ 5050553, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Διάρκεια: 2020- 2021

Ρόλος: Ζαφείρης Κωνσταντίνος - Επιστημονικά υπεύθυνος

Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα (Demographic Imperatives in Research and practices in Greece. Acronyme: DIRAP».

Πρόγραμμα: ΕΛΙΔΕΚ (Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας). Ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών

Διάρκεια: 2019-2022

Ρόλος: Ζαφείρης Κωνσταντίνος - Υπεύθυνος για τη μελέτη της θνησιμότητας και της υγείας στην Ελλάδα.

Υποστηρικτές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους

Πρόγραμμα: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Διάρκεια: 2020-2023

Ρόλος: Ζαφείρης Κωνσταντίνος - Περιφερειακός υπεύθυνος για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

Στην εποχή της επιστημονικής μετανάστευσης (brain drain), το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας αξιοποιεί και ενισχύει έμπρακτα την φοιτητική κοινότητα του Δ.Π.Θ προσφέροντας εκπαίδευση υψηλού επιπέδου, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εργαστηριακό επίπεδο.

B. Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (<http://www.he.duth.gr/node/848>)

Τον Ιούλιο του 2015 ιδρύθηκε το «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» [ΦΕΚ 1390 τ. Β' (6 Ιουλίου 2015), σ. 15212 – 15214, αρ. απόφασης Α4777] στη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θράκης. Σε αυτό εντάχθηκαν, πέραν του Καθηγητή κ. Μ. Γ. Βαρβούνη, οι καθηγητές του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας κ. Βασίλειος Δαλκαβούκης, Αναπλ. Καθηγητής με αντικείμενο «Εθνογραφία του Ελλαδικού χώρου», κα Κατ. Μάρκου, Αναπλ. Καθηγήτρια με αντικείμενο «Κοινωνική και ιστορική ανθρωπολογία του βαλκανικού χώρου», κα Β. Κράββα, Επίκ. Καθηγήτρια, με αντικείμενο «Κοινωνική Ανθρωπολογία» και κα Νάντια Μαχά-Μπιζούμη, Επίκ. Καθηγήτρια, με αντικείμενο «Λαογραφία: Λαϊκή Τέχνη». Επίσης, στο Εργαστήριο αυτό εντάχθηκαν και οι κ.κ. Μ. Γ. Σέργης, Καθηγητής, με αντικείμενο «Λαογραφία» (αφυπηρέτησε το 2018) και Ελευθ. Χαρατσίδης, Επίκ. Καθηγητής με αντικείμενο «Εθνογραφία του Παρευξείνιου χώρου», του Τμήματος Γλώσσας, Πολιτισμού και Φιλολογίας Παρευξείνιων Χωρών. Τον Οκτώβριο του 2015, ο κ. Βαρβούνης εξελέγη Διευθυντής του Εργαστηρίου, και η εκλογή του μέχρι σήμερα επαναλαμβάνεται ανά τριετία.

Επίσης στο Εργαστήριο έχουν ενταχθεί το μέλος Ε.ΔΙ.Π. κ. [Θανάσης Β. Κούγκουλος](#), το μέλος Ε.Τ.Ε.Π. κ. [Σταύρος Κιοτσέκογλου](#) και οι Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές: [Γεώργιος Κούζας](#) (η έρευνά του ολοκληρώθηκε το 2019) - [Αλέξανδρος Καπανιάρης](#) (η πρώτη έρευνά του ολοκληρώθηκε το 2019 και η δεύτερη το 2021) - Μυροφόρα Ευσταθιάδου (η έρευνά της ολοκληρώθηκε το 2021) - Νικόλαος Κόκκας και Παναγιώτα Δαλακούρα, η έρευνα των οποίων είναι σε εξέλιξη.

Δεδομένων των αντικειμένων και του αριθμού των διακεκριμένων μελών του επιστημονικού προσωπικού του, αλλά και του πολιτισμικού πλούτου της ευρύτερης περιοχής στην οποία βρίσκεται και δραστηριοποιείται, το «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του Πανεπιστημίου Θράκης αναπτύσσει σημαντική επιστημονική, εκπαιδευτική, ερευνητική και εκδοτική δραστηριότητα, προωθώντας τις επιστημονικές λαογραφικές σπουδές στον τόπο μας.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019 – 2020, το Εργαστήριο παρουσίασε τις εξής δραστηριότητες:

A. Εκπαιδευτικό έργο

- Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου του 2019 το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το ΠΜΣ «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία» του Τμήματος και με την Ένωση Προφορικής Ιστορίας

διοργάνωσε στο Τσεπέλοβο του Ζαγορίου το «1^ο Θερινό Σχολείο για την Προφορική Ιστορία», με την φροντίδα του Αναπλ. Καθηγητή κ. Βασιλ. Δαλκαβούκη.

- Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος στο Εργαστήριο εντάχθηκε ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια η Δρ. Μυροφόρα Ευσταθιάδου, η οποία στο διάστημα 2019 - 2021 πραγματοποιεί στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, και ειδικότερα στο «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» μεταδιδακτορική έρευνα με τίτλο «Μύθοι, θρύλοι και ιστορικά πρόσωπα στον Πόντο: κοινές προσλήψεις Ελλήνων και Τούρκων», με την επίβλεψη του Διευθυντή του Εργαστηρίου Καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη.
- Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος στο Εργαστήριο εντάχθηκε ως μεταδιδακτορικός ερευνητής ο Δρ. Αλ. Καπανιάρης, ο οποίος στο διάστημα 2019 - 2021 πραγματοποιεί στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, και ειδικότερα στο «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» μεταδιδακτορική έρευνα με τίτλο «Από την Αγχιάλο της Ανατολικής Ρωμυλίας στη Νέα Αγχιάλο Μαγνησίας: Αρχαική Εθνογραφία μέσα από τις μνήμες και τα αρχεία του Αγροτικού Οινοποιητικού Συνεταιρισμού Νέας Αγχιάλου 'Η Δήμητρα'», με την επίβλεψη του Διευθυντή του Εργαστηρίου Καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη.
- Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019 – 2020 το Εργαστήριο, μαζί με την Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού Βόλου και τον φορέα πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, καθώς και τα ΓΑΚ – Αρχεία Ν. Μαγνησίας, συνδιοργάνωσε το πρόγραμμα «Τοπική ιστορία και ψηφιακά μέσα: αρχαική εθνογραφία σε αρχεία τοπικής ιστορίας με τη χρήση ψηφιακών μέσων». Επιστημονικοί υπεύθυνοι ήταν ο Διευθυντής του Εργαστηρίου καθηγητής Μ. Γ. Βαρβούνης και ο μεταδιδακτορικός ερευνητής δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης, και συνεργάστηκαν η διευθύντρια των ΓΑΚ – Αρχείων Ν. Μαγνησίας δρ Ανίτα Πρασά και ο σκηνοθέτης Βασίλης Λουλές. Οι συμμετέχοντες εκπαιδεύθηκαν στην παραγωγή ψηφιακών μέσων με βάση αρχαικό υλικό, στα πλαίσια της μεθοδολογίας και της πρακτικής των digital humanities.
- Το Εργαστήριο διοργάνωσε τις εξής διαλέξεις για τους φοιτητές, με ελεύθερη παρακολούθηση από το κοινό, οι οποίες έγιναν διαδικτυακά:
 - στο πλαίσιο του μαθήματος «Λογοτεχνία της γενιάς του 1880 και Λαογραφία», που διδάσκει το μέλος ΕΔΙΠ Θαν. Κούγκουλος, διάλεξη της Δρ. Asli Çete, από το İstanbul Üniversitesi της Κωνσταντινούπολης, με θέμα «Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου: ζητήματα φύλου και συγκρότησης της εθνικής ταυτότητας» (7 Μαΐου 2020).
 - στο πλαίσιο του μαθήματος «Λογοτεχνία της γενιάς του 1880 και Λαογραφία», που διδάσκει το μέλος ΕΔΙΠ Θαν. Κούγκουλος διάλεξη του Επίκ. Καθηγητή Συγκριτικής Γραμματολογίας Étienne E. Charrière, από το Τμήμα Τουρκικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου Bilkent της Άγκυρας, με θέμα «Η ανάγνωση μυθιστορημάτων στο πολύγλωσσο περιβάλλον της ύστερης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας» (28 Μαΐου 2020).
 - στο πλαίσιο του μαθήματος «Λαϊκή τέχνη», που διδάσκει η Επίκ. Καθηγήτρια Νάντια Μαχά διάλεξη της Αλεξάνδρας Τράντα, από την Υπηρεσία Μουσείου του Πολιτιστικού Ιδρύματος της

Τράπεζας Πειραιώς (ΠΙΟΠ), με θέμα «Η διαχείριση της τοπικής ιστορίας από τα θεματικά μουσεία του ΠΙΟΠ» (30 Απριλίου 2020).

- στο πλαίσιο του μαθήματος «Έντεχνος λαϊκός πεζός λόγος», που διδάσκει η Επίκ. Καθηγήτρια Νάντια Μαχά διάλεξη του Δρα Αλέξανδρου Καπανιάρη, με θέμα «Ψηφιακή Λαογραφία και προφορική λαϊκή λογοτεχνία: εμπλουτισμένα περιβάλλοντα, πρακτικές και προτάσεις» (20 Μαΐου 2020).
- στο πλαίσιο του μαθήματος «Λαϊκή τέχνη», που διδάσκει η Επίκ. Καθηγήτρια Νάντια Μαχά διάλεξη του Δρα Αλέξανδρου Καπανιάρη, με θέμα «Ψηφιακή Λαογραφία και λαϊκές τέχνες: εμπλουτισμένα περιβάλλοντα, πρακτικές και προτάσεις» (14 Μαΐου 2020).
- διάλεξη του ομ. Καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Ερατοσθένη Καψωμένου με θέμα «Το ελληνικό πολιτισμικό πρότυπο στο δημοτικό τραγούδι» (5 Ιουνίου 2020).

B. Διοργάνωση Ημερίδων και Συνεδρίων

- Τον Ιανουάριο του 2019 το Εργαστήριο, σε συνεργασία με την Edebiyat Fakültesi Dekanlığı (Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής) του İstanbul Üniversitesi συμμετείχε στην Κωνσταντινούπολη σε επιστημονική ημερίδα με τίτλο «Yunan Dünyasında Osmanlı İzleri: Kültürlerarası Bir Diyalog» (Κωνσταντινούπολη, 25 Ιανουαρίου 2019).
- Το Εργαστήριο, με μέριμνα του Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Β. Δαλκαβούκη, και με τη συνεργασία του ΠΜΣ του Τμήματος «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία», το Εργαστήριο διοργάνωσε την «8^η Συνάντηση για την Εθνογραφία και την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία: στην κλίμακα του τοπικού. Διεπιστημονικές συναντήσεις της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας με την Ιστορία και τις (δια)πολιτισμικές σπουδές» (5-7 Απριλίου 2019).
- Τον χειμώνα του 2019 (29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου) το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το «Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΕΚΠΑ και με τον «Φάρο Ποντίων» της Θεσσαλονίκης, συνδιοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το Διεθνές Συνέδριο «Ποντιακή λαϊκή παράδοση: από το παρελθόν στο μέλλον».
- Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ αντιστοίχως, διοργάνωσε στην Κομοτηνή την Επιστημονική Ημερίδα «Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμική αξία» (27 Μαρτίου 2019), προς τιμήν του ακαδημαϊκού και ομ. Καθηγητή Εμμ. Ε. Γδούτου.
- Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ αντιστοίχως, διοργάνωσε στην Κομοτηνή την Επιστημονική Ημερίδα «Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» (15 Μαΐου 2019), προς τιμήν του ομ. Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη.
- Το Εργαστήριο, σε συνεργασία με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», του πολιτιστικού φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος & Αλμυρού

διοργάνωσε στις 8 Ιουνίου 2019 στο Μουσείο Τσαλαπάτα στο Βόλο, εκδήλωση με τίτλο «Αρχαική Εθνογραφία & Αναγνώσεις σε Ψηφιακό Περιβάλλον: «Συνομιλώντας» με τα Αρχεία των Πηλιορειτών Εν Αιγύπτω». Κατά τη διάρκειά της θα παρουσιάστηκε στα πλαίσια σχετικής ημερίδας με τίτλο «Αρχαική Εθνογραφία & Αναγνώσεις σε Ψηφιακό Περιβάλλον: ‘Συνομιλώντας’ με τα αρχεία των Πηλιορειτών ‘Εν Αιγύπτω’» η σχετική μεταδιδακτορική έρευνα του Δρ Αλέξανδρου Καπαλιάρη, και οι εργασίες των σπουδαστών (στα αντικείμενα της εθνογραφίας και της ψηφιακής αφήγησης) από το εξ αποστάσεως πρόγραμμα: «Πηλιορείτες Εν Αιγύπτω: Αρχαική Εθνογραφία με την οπτική των Νέων Τεχνολογιών & του Διαδικτύου».

- Το Νοέμβριο του 2019 το Εργαστήριο διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη την Επιστημονική Ημερίδα «Ελληνοτουρκικοί Πολιτισμικοί Διάλογοι» (1 Νοεμβρίου 2019), στη συνεδριακή αίθουσα του Σισμανόγλειου Μεγάρου, σε συνεργασία με το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη. Στην ημερίδα αυτή πήραν μέρος ο διευθυντής του Εργαστηρίου, το μέλος Ε.ΔΙ.Π. κ. Αθαν. Κούγκουλος, Η Επίκουρη Καθηγήτρια κα Ν. Μαχά-Μπιζούμη και η καθηγήτρια κα Damla Demirösü του İstanbul Üniversitesi - Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü - Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

Γ. Ερευνητικό έργο

- Τον Ιούνιο 2019 το Εργαστήριο συμμετείχε με επιστημονικό υπεύθυνο τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθηγητή Μ. Γ. Βαρβούνη, στον σχεδιασμό και την υποβολή του ερευνητικού προγράμματος «Θράκη: Από το παρελθόν στο μέλλον. Λαογραφία & Εικονική πραγματικότητα». Η ερευνητική πρόταση σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Εταιρεία Infologic Συμβουλευτική και το «Εθνολογικό Μουσείο Θράκης», και εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος)». Στην ερευνητική ομάδα συμμετέχουν τα μέλη του Εργαστηρίου, Δρ Βασιλική Κράββα, Δρ Αθηνά (Νάντια) Μαχά, Δρ. Αθανάσιος Κούγκουλος, το μέλος Ε.ΔΙ.Π του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δρ Κυριάκος Σγουρόπουλος, η δρ Παναγιώτα Δαλακούρα και η Βάγια Μπαμπέλη από τη Γραμματεία του ΤΙΕ.
- Τον Ιανουάριο του 2019 το Εργαστήριο μέσω της επιστημονικής συνεργάτιδός του δρ Νάντιας Μαχά-Μπιζούμη ανέλαβε σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας την καταγραφή του έργου των μοδιστρών, τόσο αυτών που ασχολήθηκαν με το γυναικείο ένδυμα, όσο και με την παραγωγή θεατρικών κουστουμιών –που τις περισσότερες φορές προέρχονταν από τον χώρο της γυναικείας μόδας.
- Το Νοέμβριο του 2019 το Εργαστήριο υπέγραψε πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας με το Τμήμα Κλασικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, της Σχολής Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών, του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου στη Ρουμανία - Departamentul de Filologie Clasică și Neogreacă, Facultății de Limbi și Literaturi Străine (Faculty of Foreign Languages and Literatures / Classical and Modern Greek Philology Department) του University of Bucharest, με στόχο την οργάνωση κοινών επιστημονικών δραστηριοτήτων, workshops, ημερίδων, σεμιναρίων και

συνεδρίων, για ζητήματα σχετικά με τις νεοελληνικές σπουδές στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

- Τον Ιούνιο 2020 το Εργαστήριο υπέγραψε πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας με το Global Council on Anthropological Linguistics (GLOCAL), του University of London (School of Oriental and African Studies / SOAS). Το πρωτόκολλο, που επικυρώθηκε από τη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας και τη Σύγκλητο του ΔΠΘ προβλέπει την από κοινού διεξαγωγή ερευνών και την οργάνωση ερευνητικών προγραμμάτων, την πραγματοποίηση ημερίδων και συνεδρίων καθώς και την πραγματοποίηση επιστημονικών εκδόσεων και εν γένει ερευνητικών δράσεων. Μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου συνεργασίας, το Εργαστήριο προστέθηκε στους επίσημους συνεργάτες του Global Council on Linguistic Anthropology, στους οποίους περιλαμβάνονται έγκυρα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα από ολόκληρο τον κόσμο (βλ. <https://glocal.soas.ac.uk/associated-bodies/>).

Δ. Εκδόσεις

Στη σειρά με τίτλο «*Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας*», την οποία διευθύνει ο Διευθυντής του Εργαστηρίου, εκδόθηκαν οι εξής τόμοι:

- Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Τα κατά την αναγόρευση του ομότιμου καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας*, Κομοτηνή 2019, σσ. 45 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»).
- Μ. Γ. Βαρβούνης – Θ. Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του. Τιμητικό αφιέρωμα στην ιδρύτρια και πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου*, Κομοτηνή 2019, σσ. 72 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»).
- Μ. Γ. Βαρβούνης – Αντ. Μπαρτσιώκας – Ν. Μαχά-Μπιζούμη (επιμ.), *Οι Πομάκοι της Θράκης. Πολυεπιστημονικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις*, Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 610 (σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο Κ. & Μ. Σταμούλη).
- Θανάσης Β. Κούγκουλος (επιμ.), *Το ελληνικό "λαϊκό" μυθιστόρημα του 19ου αιώνα*, Αθήνα 2021, σσ. 546 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις Gutenberg).
- Μ. Γ. Βαρβούνης (επιμ.), *Αντι-παροιμίες (anti-proverbs) και ελληνικός λαϊκός πολιτισμός. Η αναγόρευση του ομ. Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη σε επίτιμο διδάκτορα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης*, Αθήνα 2020, σσ. 80 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις Γρηγόρη).
- Μ. Γ. Βαρβούνης (επιμ.), *Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας αφιερωμένης στον ομ. Καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019)*, Κομοτηνή 2020, σσ. 150 (σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»).

Δράσεις ακαδημαϊκού έτους 2019-2020

Το Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. ιδρύθηκε το 2016 (ΦΕΚ Β599/7.3.2016) με διευθυντή τον καθηγητή Κωνσταντίνο Χατζόπουλο. Τον Δεκέμβριο του 2017, έπειτα από τη συνταξιοδότηση του κ. Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, τη θέση της διευθύντριας κατέχει η μόνιμη επίκουρη καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ., Αθηνά Συριάτου (ΦΕΚ Γ 961/29.9.2017). Στα μέλη του εργαστηρίου εντάσσονται η αναπληρώτρια καθηγήτρια του τμήματος κ. Ελεωνόρα Ναξίδου και οχτώ υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες.

Το Εργαστήριο έχει διοργανώσει εκδηλώσεις – ομιλίες με τους καθηγητή **Αντώνη Λιάκο με θέμα «Πόλεμοι της Ιστορίας, Πόλεμοι της Μνήμης, προβληματισμοί με αφορμή την δίκη του Richter» ((5/4/2019)** και τον καθηγητή Νεότερου Ελληνισμού του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας San Diego, **Thomas Gallant με τίτλο «Greece's Two Fins-des-Siècles» (25/4/2019)**.

Επίσης, στα πλαίσια των διαφόρων δράσεων του, το Εργαστήριο διοργανώνει Ημερίδες και Συνέδρια μεταπτυχιακών φοιτητών, υποψήφιων διδασκόντων και μεταδιδακτορικών ερευνητών που στόχο έχουν να προωθήσουν την επικοινωνία, την ανταλλαγή ερευνητικής εμπειρίας, όπως και να ενθαρρύνουν τον επιστημονικό διάλογο ανάμεσα σε νέους ερευνητές και ερευνητριες. Τον Μάιο του 2019 πραγματοποιήθηκε η **Πρώτη Ημερίδα Μεταπτυχιακών φοιτητών και Υποψήφιων Διδασκόντων Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας** με σκοπό να καταστήσει τις ανωτέρω ημερίδες – θεσμό που προάγει την επιστημονική γνώση και συμβάλλει στη δημιουργία νέων ερευνητικών προσεγγίσεων.

Επιπλέον, εξέδωσε το πρώτο τεύχος του περιοδικού **Έρεισμα για την Ιστορία**, (Ιούνιος 2019) ένα διεπιστημονικό περιοδικό ανοιχτής πρόσβασης του Εργαστηρίου Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, και έχει σκοπό την προβολή και την ανάδειξη της ιστορικής έρευνας των υποψηφίων διδασκόντων, των μεταπτυχιακών και προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, παλαιών και νέων, καθώς και άλλων ιστορικών και μεταδιδακτόρων, που ενδιαφέρονται να δημοσιεύσουν τις εργασίες τους σε αυτό. Στην ύλη του περιλαμβάνονται ανταποκρίσεις από επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες, ανταποκρίσεις από εκδηλώσεις στην πόλη της Κομοτηνής με ιστορικά θέματα, συνεντεύξεις και βιβλιοκρισίες.

Τέλος, κατέθεσε την πρόταση για ένα εγχείρημα Δημόσιας Ιστορίας **‘Παρατηρητήριο 1821’**: Παρατηρητήριο για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821. Το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα έχει μια διεπιστημονική προσέγγιση, ανάμεσα σε ανθρωπολόγους, ιστορικούς, media studies, κοινωνιολόγους, θεωρητικούς της πληροφορικής και των επιτελεστικών τεχνών. Αναλυτικότερα, το Παρατηρητήριο για τον εορτασμό του 1821 εστιάζει σε δύο τομείς. Ο πρώτος αφορά τη συγκέντρωση πληροφοριών από δράσεις που πραγματοποιηθήκαν και πραγματοποιούνται για τον εορτασμό αυτού του γεγονότος και να νοσηματοδοτήσει τις πληροφορίες που συγκεντρώνει, να παρουσιάσει περιοδικές εκθέσεις από τη συλλογή δεδομένων, να συζητά τις πρακτικές του διαμορφώνει ο κοινωνικός ιστός καθρεφτίζοντας τις προβληματικές που έχει στον 21ο αιώνα πάνω στο ιστορικό γεγονός της Επανάστασης, αποκαλύπτοντας τους

σύγχρονους προβληματισμούς του και να συγκροτήσει εκδηλώσεις με σκοπό να τεθούν ερωτήματα για τις δημόσιες πτυχές της ιστορίας που θα έχουν συγκροτηθεί. Ο δεύτερος τομέας αναφέρεται στην καταγραφή των ψηφιακών αφηγήσεων που έχουν προκληθεί μέσω των εορταστικών εκδηλώσεων και του εορταστικού πνεύματος. Εν κατακλείδι, βασικός σκοπός του είναι να καταγράψει και να νοηματοδοτήσει τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία του 21ου αιώνα προσλαμβάνει, διεθνώς, την Επανάσταση τόσο σε συμβατικές όσο και σε ψηφιακές διαστάσεις. Η πρόταση έγινε δεκτή, έχει προϋπολογισμό 485.000 ευρώ και βρίσκεται σε εξέλιξη.

Δ. Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών (<https://www.he.duth.gr/el/page/ergastirio-palaiografias>)

Δ/ντής: Γεώργιος Τσιγάρας, Αν. Καθηγητής

Μέλη: Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής

Παναγιώτα Τζιβάρα, Επίκουρη Καθηγήτρια

Γεώργιος Χαριζάνης, Επίκουρος Καθηγητής

ΕΔΙΠ: Διονύσιος Τσεντικόπουλος

ΕΤΕΠ: Χριστίνα Πουφινά

Σκοπός του εργαστηρίου σύμφωνα με το ΦΕΚ ιδρύσεώς του είναι η κάλυψη των διδακτικών αναγκών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θράκης στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται. Η ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και έρευνας για μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές και μεταδιδακτορικούς ερευνητές στο πλαίσιο των γνωστικών αντικειμένων του Εργαστηρίου. Η κάθε μορφής συνεργασία με Ιδρύματα Ερευνών και Ινστιτούτα, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Επιστημονικούς Φορείς της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου, μέσα σε πνεύμα αμοιβαιότητας και συλλογικής εργασίας. Η συνεργασία με φορείς του Δημοσίου, με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου και με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Τοπικούς Φορείς για την προώθηση των σκοπών του Εργαστηρίου. Η οργάνωση συνεδρίων, συμποσίων, ημερίδων, σεμιναρίων, διαλέξεων, και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πρόσκληση επιστημόνων και άλλων προσωπικοτήτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό που θα συμβάλλουν στην προαγωγή των σκοπών του Εργαστηρίου. Η πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων σχετικών με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύονται από τα μέλη του Εργαστηρίου. Η οργάνωση βάσεων δεδομένων που θα περιλαμβάνει ψηφιακές υποδομές που συνδέονται με τα γνωστικά αντικείμενα με τα οποία ασχολείται.

Κατά το έτος 2019 το Εργαστήριο ανέπτυξε μια σειρά δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας του και αφορούν την εκπαίδευση των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.

A. Αρχαιολογικό - Πρωτογενές υλικό

Με την επίβλεψη του Διευθυντή κ. Γεωργίου Τσιγάρα η κα Χριστίνα Πουφινά, μέλος ΕΤΕΠ του Εργαστηρίου, ολοκληρώνεται η ηλεκτρονική βιβλιογραφική βάση δεδομένων για την ιστορία της βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, τη θεωρία της βυζαντινής τέχνης, την βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη στη Θράκη και τη ζωγραφική του 19^{ου} αιώνα στο Άγιον Όρος. Οι βιβλιογραφικές αυτές βάσεις φιλοξενούνται σε ειδικό ηλεκτρονικό υπολογιστή και θα είναι ανοιχτές σε κάθε επιστήμονα, μελετητή και φοιτητή, ο οποίος θα θελήσει να τις συμβουλευτεί αποκλειστικά εντός του χώρου του Εργαστηρίου.

Γ. Εκπαιδευτικό έργο

Στους χώρους του Εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 9 Μαΐου 2019 και ώρα 17.00-18.00 μ.μ. διάλεξη της Ομότιμης καθηγήτριας Βυζαντινής Ιστορίας του ΑΠΘ κας Βασιλικής Νεράντζη-Βαρμάζη, με θέμα: «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ». Τη διάλεξη παρακολούθησαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΤΙΕ.

Δ. Συνέδρια και ημερίδες

Με πρωτοβουλία του Διευθυντή του Εργαστηρίου και σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης, το Πολιτιστικό και Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης (ΠΑΚΕΘΡΑ) και το Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης διοργανώθηκαν στην Ξάνθη καθ' όλη τη διάρκεια του 2019 επτά (7) Επιστημονικές Εσπερίδες με τίτλο: «Ξάνθη. Από την προϊστορία στο σήμερα». Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν με την ευκαιρία των εορτασμών των 100 χρόνων από την ενσωμάτωση της Ξάνθης στο Ελληνικό Κράτος. Στις ημερίδες αυτές έλαβαν μέρος διακεκριμένοι επιστήμονες οι οποίοι ανέπτυξαν θέματα της ειδικότητάς τους σχετικά με την αρχαιολογική έρευνα, την ιστορία, τα μνημεία, την εκκλησιαστική τέχνη και την κοινωνική ζωή στην Ξάνθη από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα.

Το ερευνητικό έργο του Εργαστηρίου είναι το ακόλουθο:

Χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα:

1. Το Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών σε συνεργασία με το Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Τμήμα Φυσικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Εργαστήριο Προηγμένων Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών και Εφαρμογών Κινητών Συσκευών (Advanced Educational Technologies and Mobile Applications Laboratory – ΑΕΤΜΑ Lab) του Τμήματος Πληροφορικής του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας – Παράρτημα Καβάλας, το Ερευνητικό Κέντρο «Μοχάμετ Άλι», και την Ανώνυμη Εταιρεία «Prisma Electronics S.A.» κατέθεσαν τον Ιούνιο του 2019 πρόταση χρηματοδότησης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Ανταγωνιστικότητα,

επιχειρηματικότητα και καινοτομία» – «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» – «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας». Η πρόταση έχει τίτλο «**Ανάπτυξη καινοτόμου συστήματος επαυξημένης πραγματικότητας με εφαρμογή στην ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς**» (ICE). Το πρόγραμμα εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2020 με προϋπολογισμό **815.761,16€**.

2. Το 2019 ερευνητική ομάδα αποτελούμενη από τον Δημοσθένη Στρατηγόπουλο, Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, ως Επιστημονικό Υπεύθυνο, τον Ιωάννη Κιορίδη, Διδάκτορα, και τη Μαρία Σούρμπα, Υποψήφια Διδάκτορα, υπέβαλε ερευνητική πρόταση στο ΕΛΙΔΕΚ (αρ. αίτησης 1323) στο πλαίσιο της Πρόσκλησης με κωδικό ΕΔΒΜ103 και τίτλο: «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές-κύκλος Β'» με θέμα «**Το ελληνικό και το αραγονέζικο Χρονικό του Μορέως: συγκριτική προσέγγιση**», με προϋπολογισμό 41.541,50 ευρώ και χρονική διάρκεια 15 μήνες. Η παραπάνω πρόταση προκρίθηκε για χρηματοδότηση το 2020 και η έναρξη του φυσικού έργου της πράξης έγινε το 2021.

Η παραπάνω ερευνητική πρόταση αποτελεί συγκριτική προσέγγιση ανάμεσα σε δύο σχεδόν σύγχρονα χειρόγραφα του Χρονικού του Μορέως (τέλη 14^{ου} αι.). Πρόκειται για το ελληνικό χειρόγραφο της Κοπεγχάγης (H) και το αραγονέζικο της Μαδρίτης (Arag.). Στόχος της πρότασης είναι η διεύρυνση της υπάρχουσας σχετικής έρευνας και η διερεύνηση των παρακάτω θεμάτων: α) Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στα δύο χειρόγραφα, β) αποτελεί το ελληνικό χειρόγραφο πηγή για το αραγονέζικο, γ) αν ναι, ποια είναι τα σχετικά δάνεια, δ) υπάρχουν επιδράσεις από άλλα ελληνικά κείμενα στο αραγονέζικο χρονικό, ε) ποιες είναι οι ομοιότητες και οι διαφορές ανάμεσα στα δύο κείμενα; Συγκριτική προσέγγιση.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος ασχολείται με τη μελέτη του ελληνικού χειρογράφου H, καθώς η εμπειρία του και η ενασχόλησή του με χειρόγραφα και μεσαιωνικά ελληνικά κείμενα μπορούν να εξασφαλίσουν την πληρότητα της μελέτης του χειρογράφου και την αποκρυπτογράφηση κάθε πλευράς του ελληνικού κειμένου. Ο πρώτος Υπότροφος Ερευνητής (Διδάκτωρ) επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στο αραγονέζικο χειρόγραφο (Arag.), αξιοποιώντας για τον σκοπό αυτό την άριστη γνώση της ισπανικής γλώσσας, τις σχετικές σπουδές του σε προπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο, αλλά και την προηγούμενη μεταφραστική εμπειρία του, ενώ η δεύτερη Υπότροφος Ερευνήτρια (Υποψήφια Διδάκτωρ) ασχολείται πρωτίστως με την ανεύρεση και συγκέντρωση της βιβλιογραφίας κατά την πρώτη φάση και στη συνέχεια με την συγκριτική αποτίμηση των δύο παραλλαγών.

Ε. Εργαστήριο Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση
(<https://www.he.duth.gr/el/page/aithoysa-ypologiston>)

Διευθυντής του Εργαστηρίου έχει εκλεγεί ο κ. Άγγελος Παληκίδης, Επίκ. Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας και μέλος του Εργαστηρίου ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος κ. Ευθύμιος Λαμπρίδης.

Το Εργαστήριο κατά το δεύτερο έτος της λειτουργίας του ανέπτυξε μια σειρά δραστηριοτήτων με βάση τον προγραμματισμό και τους στρατηγικούς στόχους του, όπως περιγράφονται στο καταστατικό του και έχουν εξειδικευθεί στην πρώτη Έκθεση Πεπραγμένων. Δύο προβλήματα δεν επέτρεψαν τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων: (α) η καθυστέρηση της παραλαβής τεχνολογικού-εργαστηριακού εξοπλισμού και (β) οι απαγορεύσεις που επέβαλε η πανδημία κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου.

Οι εκπαιδευτικές δράσεις του Εργαστηρίου κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-20 ήταν οι ακόλουθες:

1. Η ψηφιακή πλατφόρμα που δημιουργήθηκε αξιοποιήθηκε από το μέλος ΕΔΙΠ του ΤΙΕ και συνεργάτη του Εργαστηρίου, κ. Κυριάκο Σγουρόπουλο στο πλαίσιο του προπτυχιακού μαθήματος «Εκπαιδευτική τεχνολογία».

2. Το Εργαστήριο αξιοποιήθηκε από καθηγητές του ΤΙΕ κατά τη διεξαγωγή των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων τους, που απαιτούν τη χρήση νέων τεχνολογιών. Συγκεκριμένα, από τους διδάσκοντες και τις διδάσκουσες κκ. Εμμανουήλ Βαρβούνη, Ελπίδα Βόγλη, Ντουσάνκα Ούρεμ-Κώτσου, Ευθύμιο Λαμπρίδη, Αθανάσιο Κούγκουλο, Μενέλαο Τζιφόπουλο και Άγγελο Παληκίδη.

3. Την Τρίτη 19 Μαρτίου 2019 πραγματοποιήθηκε η πρώτη επίσημη εκδήλωση του Εργαστηρίου Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση, εγκαινιάζοντας μια σειρά διαδικτυακών διαλέξεων και σεμιναρίων από διακεκριμένους επιστήμονες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Σε απευθείας σύνδεση με το Διεθνές Κέντρο για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος YAD VASHEM στην Ιερουσαλήμ, πάνω από σαράντα φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τη δομή, τις λειτουργίες και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του σημαντικότερου ιδρύματος για τη μελέτη του Ολοκαυτώματος στον κόσμο. Την παρουσίαση έκανε η κ. Γαρυφαλλιά Μίχα, υπεύθυνη του Τομέα Βαλκανικών Χωρών του YAD VASHEM, η οποία, εκτός των άλλων, έθιξε σημαντικά ζητήματα που απασχολούν τη διεθνή ιστορική εκπαίδευση και αφορούν στη διδακτική ευαίσθητων και τραυματικών γεγονότων στο σχολείο. Τέλος, για πρώτη φορά στην Ελλάδα προβλήθηκε η νέα ταινία του YAD VASHEM με τίτλο «Ας είναι η μνήμη σου αγάπη. Η ιστορία του Οββαδία Μαρούχ». Ακολούθησε μια ιδιαίτερα γόνιμη συζήτηση και υποβλήθηκαν στην κ. Μίχα ουσιαστικά ερωτήματα από τους φοιτητές και φοιτήτριές μας.

4. Την Τρίτη, 16 Απριλίου 2019 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο Ψηφιακής Ιστορίας με προσκεκλημένο τον κ. Ευθύμη Κοκορδέλη, υποψήφιο διδάκτορα του Πανεπιστημίου της Λωζάνης (Department of Language and Information Science). Η παρουσίαση είχε ως αντικείμενο καταρχάς την παρουσίαση της ψηφιακής ιστορίας ως ερευνητικού πεδίου και τη θέση της στην εξέλιξη της ιστορικής έρευνας κατά τον 20ο και 21ο αιώνα. Ο ερευνητής περιέγραψε την εξέλιξη της ιστοριογραφίας μέσα στον 20ο αιώνα, εστιάζοντας στην σταδιακή πορεία προς την ψηφιακή εποχή και έρευνα. Ξεκινώντας από την κατανόηση της ίδιας της εποχής μας και των ιδιαιτεροτήτων της (σε ζητήματα αναγκών, μέσων και ιδεών) η πρώτη ενότητα του σεμιναρίου εστίασε στην εξέλιξη των ανθρωπιστικών επιστημών και συγκεκριμένα της Ιστορίας. Παρότι ο όρος ψηφιακή ιστορία είναι νέος, το πεδίο έχει μια μακρά ιστορία, σχεδόν ενός αιώνα, η οποία χαραχθηκε από ιστορικούς που έκαναν σταδιακά και με διαφορετικούς ρυθμούς βήματα προς νέες, υπολογιστικές, αρχικά, και ψηφιακές, στη συνέχεια, μεθόδους. Ο διάλογος των ιστορικών αυτών μεταξύ τους, αλλά και με την ευρύτερη κοινότητα των ιστορικών, επηρέασε και διαμόρφωσε την εξέλιξη του πεδίου, αναδεικνύοντας την ψηφιακή ιστορία. Στη

δεύτερη ενότητα έθεσε στο προσκήνιο την ιστορία και της ανάγκες της στα σύγχρονα ψηφιακά περιβάλλοντα, ενώ αναπτύχθηκαν προβληματισμοί πάνω στην ιδιαίτερη μορφή που αυτή λαμβάνει όταν «ψηφιοποιηθεί». Οι αλλαγές που σημειώνονται σήμερα είναι τέτοιου βεληνεκούς που καθιστούν αναγκαίο τον επαναπροσδιορισμό του πεδίου της ιστορικής έρευνας και εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα. Τέλος, θίγηκαν ζητήματα διάδρασης και αλληλεπίδρασης της ιστορικής έρευνας με την κοινωνία. Ακολούθησε μια πολύ παραγωγική και ζωηρή συζήτηση με τη συμμετοχή καθηγητών και φοιτητών.

Στην εκδήλωση, την οποία οργάνωσε και συντόνισε ο διευθυντής του Εργαστηρίου Άγγ. Παληκίδης, συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ του ΤΙΕ Ελπίδα Βόγλη και Andrew Farrington, το μέλος ΕΔΙΠ Κυριάκο Σγουρόπουλο, οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης Μαρία Ζωγραφάκη και Θεόδωρος Φλωρίδης, καθώς και περίπου 100 προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες.

Το ερευνητικό έργο του Εργαστηρίου είναι το ακόλουθο:

Χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα:

1. Ως προς το ερευνητικό έργο, το Εργαστήριο, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Γλωσσολογίας +Μόρφωση του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ., τον Ιούνιο του 2019 κατέθεσαν πρόταση χρηματοδότησης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα και καινοτομία»-«Υποστήριξη Περιφερειακής Αριστείας». Η πρόταση έχει τίτλο «Ψηφιακή Θράκη: χαρτογραφώντας την ιστορία και τον πολιτισμό για την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος». Το πρόγραμμα εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2020 με προϋπολογισμό 460.040.

2. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου αναπτύσσεται το Πρόγραμμα «Χαρτογραφώντας τους πρώιμους γεωργούς στη Θράκη» με επιστ. υπεύθυνη την Ντούσανκα Χριστίνα Ούρεμ-Κώτσου. Το πρόγραμμα έχει εγκριθεί με προϋπολογισμό 200.000.

Διάχυση ερευνητικού έργου – ψηφιακό αποθετήριο

Στα πλαίσια δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας που διεξάγεται στο εργαστήριο, ξεκίνησε ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ιστοσελίδας του εργαστηρίου. Στην ιστοσελίδα, εκτός από τις βασικές πληροφορίες για το εργαστήριο (περιγραφή, στόχους, προσωπικό, ερευνητική δραστηριότητα, ανακοινώσεις κλπ.), έχει προβλεφθεί και σχεδιαστεί ειδικός χώρος για την ανάρτηση διδακτικών σεναρίων, με δυνατότητα αναζήτησης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και γνωστικό αντικείμενο.

6.3. Άλλο ερευνητικό έργο

Τον Ιούνιο του 2020 άρχισε να υλοποιείται το ερευνητικό έργο **Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους στην Περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.**

Πράξη: Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες ΡΟΜΑ για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους» με κωδικό ΟΠΣ 5049099. Διάρκεια:2020-2023. Προϋπολογισμός: 795.000,00 ευρώ. Επιστημονικός Υπεύθυνος – Partner της κοινοπραξίας: Ευθύμιος Λαμπρίδης, Αν. Καθηγητής ΤΠΕ.

6.4 Βιβλιοθήκη του Τμήματος

Στο Τμήμα λειτουργεί Βιβλιοθήκη και Αναγνωστήριο. Η Βιβλιοθήκη διαθέτει 117 τίτλους ελληνικών και 138 τίτλους ξένων περιοδικών, 14.800 τόμους βιβλίων και Συλλογή σπανίων βιβλίων που αριθμεί 1.000 και πλέον τόμους. Η Βιβλιοθήκη στεγάζεται στον όροφο του κτιρίου του Τμήματος και περιλαμβάνει το Βιβλιοστάσιο και το Αναγνωστήριο. Στην Βιβλιοθήκη υπάρχουν περίπου 30000 τόμοι ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων βιβλίων και περιοδικών. Η χρήση της βιβλιοθήκης επιτρέπεται στα μέλη ΔΕΠ, στο Διδακτικό Προσωπικό οποιασδήποτε κατηγορίας, στα μέλη ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, στους φοιτητές και στο Διοικητικό Προσωπικό του Πανεπιστημίου. Η βιβλιοθήκη διαθέτει αναγνωστήριο εξοπλισμένο με Η/Υ για τη μελέτη και έρευνα των φοιτητών, ενώ το ωράριό της είναι διευρυμένο για να εξυπηρετεί τις ανάγκες και των φοιτητών που εργάζονται.

Στο αναγνωστήριο υπάρχουν:

(α) Έντεκα Η/Υ για την εξυπηρέτηση των χρηστών, αναζήτηση των βιβλίων της βιβλιοθήκης ή βιβλίων που υπάρχουν σε βιβλιοθήκες άλλων Τμημάτων και άλλων Πανεπιστημίων

(β) Βιβλία ευρείας και συνεχούς χρήσης

(γ) Εκθετήρια με τα νεοαποκτηθέντα βιβλία και περιοδικά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο Τμήμα υπάρχει ειδική Επιτροπή Βιβλιοθήκης που αποτελείται από μέλη ΔΕΠ και συνεδριάζει τακτικά λαμβάνοντας αποφάσεις για την εύρυθμη λειτουργία της βιβλιοθήκης. Κάθε έτος μεριμνά για καινούριες παραγγελίες βιβλίων σε όλες τις ειδικεύσεις είτε από τα κονδύλια του τακτικού προϋπολογισμού του τμήματος είτε από έσοδα του Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

6.5 Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Α. Ιστοσελίδα:

Το ΤΠΕ διαθέτει έναν πλήρως οργανωμένο, σύγχρονο ιστότοπο <https://www.he.duth.gr/> όπου αναρτώνται όλες οι πληροφορίες και οι ανακοινώσεις σχετικές με τη δομή και οργάνωση του τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ και τα ενδιαφέροντά τους, τη διδασκαλία (πρόγραμμα μαθημάτων, οδηγός σπουδών κτλ.) την έρευνα, τα ερευνητικά προγράμματα, τις υποτροφίες, τις δράσεις και τα συνέδρια, τις εκδηλώσεις του Τμήματος. Για την αναλυτική παρουσίαση της ιστοσελίδας του Τ.Ι.Ε., βλ. ενότητα 8 του παρόντος.

Β. Ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- Πανεπιστημιακό e-mail «Ερμής»: <https://webmail.duth.gr>
- Πρόγραμμα Γραμματειών (Φοιτητολόγιο/Unistudent): <https://unistudent.duth.gr/>

- Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης (eclass): <https://eclass.duth.gr/>
- Πλατφόρμα Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης (Συνέργεια): <https://synergia.duth.gr/>
- Υπηρεσία VPN: <http://noc.duth.gr/services/vpn/>
- Ασύρματη πρόσβαση (wi-fi) [μέσω eduroam]: <http://noc.duth.gr/services/wifi/>
- Ψηφιακές και ηλεκτρονικές συλλογές της Βιβλιοθήκης & του Κέντρου Πληροφόρησης του Δ.Π.Θ.:

<https://lib.duth.gr/%ce%ad%cf%81%ce%b5%cf%85%ce%bd%ce%b1-%ce%b1%ce%bd%ce%b1%ce%b6%ce%ae%cf%84%ce%b7%cf%83%ce%b7/%ce%b7%ce%bb%ce%b5%ce%ba%cf%84%cf%81%ce%bf%ce%bd%ce%b9%ce%ba%ce%ad%cf%82-%cf%80%ce%b7%ce%b3%ce%ad%cf%82-%ce%b2%ce%b9%ce%b2%ce%bb%ce%b9%ce%bf%ce%b8%ce%ae%ce%ba%ce%b7%cf%82/>

- Προσωπική ιστοσελίδα: <http://noc.duth.gr/services/utopia/>
- Προσωπικός αποθηκευτικός χώρος («Ωκεανός») [μέσω grnet]: <https://oceanos.grnet.gr/home/>
- Ακαδημαϊκή Ταυτότητα: <http://academicid.minedu.gov.gr/>
- Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων για Φοιτητές: <https://eudoxus.gr/>

Γ. Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Οι φοιτητές/τριες του Τ.Ι.Ε. έχουν επίσης πρόσβαση σε υποστηρικτικές δομές του Δ.Π.Θ., όπως:

- Γραφείο Συνηγόρου του Φοιτητή <http://duth.gr/%CE%A5%CF%80%CE%B7%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%AF%CE%B5%CF%82/%CE%94%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CF%82/%CE%93%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CE%A3%CF%85%CE%BD%CE%AE%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%A6%CE%BF%CE%B9%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%AE>
- Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας του Δ.Π.Θ.
- Γραφείο Πρακτικής Άσκησης <http://praktiki.duth.gr/>
- Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας: <https://dasta.duth.gr/>
- Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας: <http://epixeireite.duth.gr/?q=node/31>

6.6 Σίτιση, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη.

Για την κάλυψη των αναγκών διαμονής των φοιτητών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα το Πανεπιστήμιο διαθέτει στην πόλη της Κομοτηνής Φοιτητικές Εστίες δυναμικότητας 700 κλινών, οι οποίες βρίσκονται στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης, καθώς επίσης και σε μισθωμένα διαμερίσματα. Η στέγαση των παραπάνω φοιτητών/τριών σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά ευαίσθητης εκπαιδευτικής πολιτικής είναι δωρεάν. Δωρεάν είναι και η μετακίνηση των φοιτητών από τις εστίες στο ΤΙΕ (που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης) με πανεπιστημιακά λεωφορεία. Δωρεάν σίτιση δικαιούνται όλοι ανεξαιρέτως οι φοιτητές. Το δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης (ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής) παρέχεται σ' όλους τους φοιτητές των ΑΕΙ, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 327/83. Οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη, για χρονικό διάστημα ίσο με τα έτη φοίτησης που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξανόμενο κατά το ήμισυ. Αν και αναφέρεται νωρίτερα, ειδική μνεία πρέπει να γίνει στη Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας του Ιδρύματος: Η Υπηρεσία ιδρύθηκε με την αριθμ. πρωτ.: Α1581/07.12.2015 απόφαση Συγκλήτου και λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2016, στο κτίριο της Πρυτανείας στην Κομοτηνή ως υπηρεσία Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Φοιτητών (Υ.Ψ.Φ). Από τον Απρίλιο του 2018 η υπηρεσία εντάχθηκε σε πρόγραμμα ΕΣΠΑ και μετεξελίχθηκε σε Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας (Δο.Συ.Π) με γραφεία σε Ξάνθη, Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα. Απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές του ΔΠΘ και παρέχει υπηρεσίες διαζώσης και εξ αποστάσεως. Επιστημονική υπεύθυνη του έργου είναι η καθηγήτρια της Ιατρικής του Δ.Π.Θ. κ. Μαρία Σαμακουρή. Στην επιστημονική επιτροπή του έργου συμμετέχει ο αναπληρωτής καθηγητής του Τ.Ι.Ε. κ. Ε. Λαμπρίδης με ευθύνη την εποπτεία των ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών της Δομής στην Κομοτηνή. Το Τ.Ι.Ε. είναι διασυνδεδεμένο με τη Δο.Συ.Π. του Δ.Π.Θ. και υπάρχει συνεργασία σε θέματα ενημέρωσης και έρευνας.

6.7 Υποτροφίες

Η αριστεία αποτελεί σημαντική παράμετρο του ΤΙΕ ώστε καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξασφάλιση υποτροφιών και τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε ασθενέστερους οικονομικά φοιτητές/τριες. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα παρακάτω (περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του τμήματος και στα επιμέρους εργαστήρια του ΤΙΕ):

- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 το ΤΙΕ χορήγησε βραβείο αριστείας στον πρώτο σε βαθμολογία πτυχιούχο του τμήματος κάνοντας χρήση του προγράμματος υποτροφιών του ΙΚΥ, σύμφωνα με το οποίο χορηγούνται βραβεία αριστείας στους αποφοίτους πανεπιστημιακών τμημάτων. Το βραβείο αριστείας του ΙΚΥ περιλαμβάνει πάπυρο όπου αναγράφεται το όνομα του βραβευόμενου/ης, το Τμήμα αποφοίτησης και φέρει τις υπογραφές του Προέδρου του ΙΚΥ και της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Συνοδεύεται επίσης από κατάθεση 1.000 ευρώ στον τραπεζικό λογαριασμό του βραβευόμενου/ης

- Υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος στο Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας έλαβε το 2018 διδακτορική υποτροφία από το ΙΚΥ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ 2014-2020) με βαθμολογία 91,52 και σειρά κατάταξης 19/121. Η υπ. διδάκτορας είναι η τρίτη ΥΔ του Εργαστηρίου Φυσικής Ανθρωπολογίας που χρηματοδοτείται από το ΙΚΥ. <https://www.iky.gr/el/iky-rss/item/3125-7-9-2018-anakoinosi-pinakon-epilegenton-kai-epilaxonton-yropsifion-phd-2os-kyklos>
- Υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος στο Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών έλαβε υποτροφία από το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη.
- Υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος στο γνωστικό αντικείμενο Προϊστορικής Αρχαιολογίας έλαβε υποτροφία από το Wenner - Gren foundation και από την Βρετανική Σχολή των Αθηνών

6.8 Επάρκεια μαθησιακών πόρων: Αξιολόγηση

6.8.1. Διάθεση πόρων

Η διάθεση πόρων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Τμήματος και της Βιβλιοθήκης καθώς και ανθρώπινων πόρων γίνεται με απόλυτη διαφάνεια με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, λαμβάνει υπόψη δεδομένα της εσωτερικής αξιολόγησης και βασίζεται στα εξής:

- επικαιροποιημένη αποτύπωση αναγκών για εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, καθώς και ανάγκες λειτουργίας του Τμήματος,
- αποφάσεις Συνέλευσης για την εφαρμογή οικονομικής στρατηγικής, στρατηγικής διαχείρισης ανθρώπινων πόρων, υποδομών και υπηρεσιών του Τμήματος,
- πλαίσιο κριτηρίων για τη διάθεση χρηματοδότησης, την κατανομή, συντήρηση και αξιολόγηση υποδομών και υπηρεσιών,
- εισηγήσεις ετήσιου οικονομικού προγραμματισμού,
- εισηγήσεις για την απόκτηση, αναβάθμιση και ανακατανομή υποδομών.

6.8.2. Αξιολόγηση επάρκειας μαθησιακών πόρων

Δείκτες αξιολόγησης της διάθεσης πόρων αποτελούν τα εξής:

- Ποσοστό απορρόφησης των προϋπολογισμένων οικονομικών πόρων.
- Ποσοστό χρήσης των κτηριακών υποδομών.
- Ποσοστό χρήσης του εξοπλισμού.

- Αναφορές παραπόνων αναφορικά με τη διαχείριση του περιβάλλοντος εργασίας.
- Ποσοστό κάλυψης των αναγκών σε: ανθρωπίνους πόρους, υποδομές, διοικητικές υπηρεσίες.

Το Τ.Ι.Ε. καταβάλλει διαρκώς προσπάθεια για την ορθολογική και αποτελεσματική αξιοποίηση των μαθησιακών πόρων που προβλέπει για τους/τις φοιτητές/τριές του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού (ερευνητικού και διδακτικού) του Τμήματος, αν και οι ευκαιρίες που προσφέρονται είναι σχετικά περιορισμένες (π.χ. μέσω συμμετοχής στο πρόγραμμα Επιμόρφωσης Διοικητικού/Διδακτικού προσωπικού του Erasmus Staff Trainings, <http://erasmus.duth.gr/node/49>).

6.9. Κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή

Το Τμήμα στεγάζεται σε μέρος του κτιριακού συγκροτήματος του Πανεπιστημίου στην πόλη της Κομοτηνής. Πρόκειται για τα πρώτα κτίρια του Πανεπιστημίου που κατασκευάστηκαν στην Κομοτηνή στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Συγκεκριμένα, είναι μία διώροφη κατασκευή σε σχήμα Γ το ένα τέταρτο της οποίας καταλαμβάνει και χρησιμοποιεί το φοιτητικό εστιατόριο (σάλα και μαγειρία). Το εργαστήριο Φυσικής ανθρωπολογίας του Τμήματος στεγάζεται σε χώρους ΠΡΟΚΑΤ στην Πανεπιστημιούπολη Κομοτηνής. Το κτίριο δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του προσωπικού, των εργαστηρίων και των μαθημάτων. Είναι πεπαλαιωμένο και παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει εργασίες συντήρησης του κτιρίου συνεχίζει να έχει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα (παλαιωμένη καλωδίωση, ενεργοβόρα λόγω παλαιότητας κουφώματα, προβλήματα στεγανότητας). Είναι ελπίδα του Τμήματος ότι στο υπό ανέγερση κτίριο της Σχολής στην Πανεπιστημιούπολη Κομοτηνής τα προβλήματα θα αντιμετωπιστούν και το Τμήμα θα στεγάζεται συνολικά σε ένα χώρο. Παραθέτοντας στοιχεία από την πρόσφατη καταχώρηση του Τμήματος στην ΑΔΙΠ για το έτος 2017 – 2018 η κατάσταση έχει ως εξής:

- Αίθουσες διδασκαλίας με αποκλειστική χρήση: 4
- Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών διδασκαλίας: 350
- Αίθουσες διδασκαλίας με κοινή χρήση: 1
- Αίθουσες εργαστηρίων με αποκλειστική χρήση: 4
- Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών εργαστηρίων: 70
- Αίθουσες εργαστηρίων με κοινή χρήση: 1
- Εγκαταστάσεις Διοίκησης και υποστήριξης 1
- Λοιπές εγκαταστάσεις: 1
- Βιβλιοθήκες – αναγνωστήρια: 1
- Αριθμός περιφερειακών Βιβλιοθηκών: 1
- Δυναμικότητα θέσεων Βιβλιοθηκών: 20
- Κοινή χρήση Βιβλιοθηκών: 0.

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΑΕΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΠΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΜΕ ΤΡΟΠΟ ΕΝΙΑΙΟ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΑΜΕΣΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ.

Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης έχει αναπτυχθεί μια ψηφιακή πλατφόρμα υπό την ευθύνη της ΜΟ.ΔΙ.Π (<https://modip-server.kom.duth.gr/login.xhtml>), με τον τίτλο «Πληροφοριακό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας». Για τη χρήση του συστήματος αυτού κάθε χρήστης υποβάλλει τα διαπιστευτήρια του και εισέρχεται επιλέγοντας ένα ακαδημαϊκό έτος χρήσης.

Το σύστημα περιλαμβάνει τα παρακάτω υποσυστήματα:

1. **«Αρχική»**, στο οποίο περιλαμβάνονται τα παρακάτω:
 - a. Εκκρεμότητες του χρήστη όσον αφορά την καταχώρηση πληροφοριών στο σύστημα
 - b. Νέα-ανακοινώσεις
 - c. Συχνές ερωτήσεις
2. **«Απογραφικά δελτία»**. Ενημερώνεται κάθε ακαδημαϊκό έτος από τους διδάσκοντες του μαθήματος.
 - i. **Μαθήματος**. Καταχωρούνται από το διδάσκοντα ξεχωριστά για κάθε μάθημα που διδάσκει α. η γενική περιγραφή του μαθήματος β. Το περιεχόμενο, τα μαθησιακά αποτελέσματα και οι μέθοδοι που εφαρμόζονται γ. η οργάνωση του μαθήματος και ο τρόπος αξιολόγησης.
 - ii. **Διδάσκοντα**. Βρίσκονται καταχωρημένα τα στοιχεία του διδάσκοντα καθώς και το ερευνητικό/επιστημονικό του ή άλλο έργο. Ο διδάσκων ενημερώνει το σύστημα για τις δημοσιευμένες εργασίες του.
 - iii. **Μαζική εξαγωγή μαθήματος**. Μπορεί να γίνει προεπισκόπηση όλων των υποβληθέντων απογραφικών δελτίων μαθήματος και να γίνει είτε η προ-επισκόπησή τους είτε η λήψη τους από το χρήστη.
 - iv. **Μαζική εξαγωγή διδάσκοντα**. Μπορεί να γίνει προεπισκόπηση όλων των υποβληθέντων απογραφικών δελτίων διδάσκοντα και να γίνει είτε η προ-επισκόπησή τους είτε η λήψη τους από το χρήστη.
 - v. **Συγκεντρωτικά**. Δίδονται τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα για τα υποβληθέντα απογραφικά δελτία διδασκόντων καθώς και των μαθημάτων που διδάσκουν.
3. **Ερωτηματολόγια**
 - a. **Μαθήματος**. Ρυθμίζονται οι παράμετροι βάσει των οποίων θα γίνει αξιολόγηση του μαθήματος. Ειδικότερα οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της αξιολόγησης, εάν θα έχουν πρόσβαση στην αξιολόγηση οι φοιτητές με διαπιστευτήρια και μπορεί να γίνει επίσης παραγωγή κωδικών.

- b. **Εξαγωγή δεδομένων.** Εξάγονται τα στατιστικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών για κάθε μάθημα ξεχωριστά
- c. **Μαζική εξαγωγή.** Εξάγονται τα στατιστικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών για κάθε διδάσκοντα και μάθημα, ενώ ο χρήστης μπορεί να επιλέξει τόσο τον διδάσκοντα όσο και το μάθημα.
- d. **Συγκεντρωτική εξαγωγή,** Εξάγονται τα στατιστικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών για κάθε διδάσκοντα, ενώ ο χρήστης μπορεί να επιλέξει τον διδάσκοντα.

4. Συμπλήρωση εκθέσεων

- a. **Για κάθε Τμήμα.** Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν τα παρακάτω:
 - i. Εξέλιξη προσωπικού του Τμήματος
 - ii. Γενικά στοιχεία του Τμήματος
 - iii. Πληροφορική Υποδομή
 - iv. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών
 - v. Πρόβλεψη προσωπικού του Τμήματος
 - vi. Συνοπτική Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου Τμήματος
 - vii. Επιπλέον στοιχεία - Παρατηρήσεις
 - viii. Εξέλιξη του αριθμού των νεο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος
 - ix. Διδασκότες του Τμήματος
 - x. Θεσμοθετημένες Κατευθύνσεις
 - xi. Μη Θεσμοθετημένες Κατευθύνσεις
- b. **Πανεπιστημίου.** Περιλαμβάνονται οι τετραετείς εκθέσεις αξιολόγησης κάθε Τμήματος.

5. Παραγωγή εκθέσεων.

- a. **Τμημάτων.** Περιλαμβάνουν τα παρακάτω:
 - i. Πίνακας 1. Διδακτικό προσωπικό (περιλαμβάνονται όλοι οι διδάσκοντες στο ΠΣ)
 - ii. Πίνακας 2. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος
 - iii. Πίνακας 3. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών
 - iv. Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των νεο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος
 - v. Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)
 - vi. Πίνακας 6. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)
 - vii. Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

- viii. Πίνακας 8. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)
- ix. Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών
- x. Πίνακας 10.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος)
- xi. Πίνακας 10.2. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος)
- xii. Πίνακας 10.3. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος) - συνέχεια
- xiii. Πίνακας 11.1. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος)
- xiv. Πίνακας 11.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος)
- xv. Πίνακας 11.3. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημαϊκό έτος) – συνέχεια
- xvi. Πίνακας 11.4. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)
- xvii. Πίνακας 12. Κατανομή επίδοσης των Διδασκτόρων του Τμήματος
- xviii. Πίνακας 13. Αριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- xix. Πίνακας 14. Αναγνώριση του ερευνητικού/επιστημονικού έργου του Τμήματος
- xx. Πίνακας 15. Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος
- xxi. Πίνακας 16. Λοιπές Υπηρεσίες Τμήματος
- xxii. Πίνακας 17. Συνοπτική Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου Τμήματος

b. **Πανεπιστημίου.** Για κάθε Τμήμα εξάγεται η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης

6. Δημοσιεύσεις.

Υπό αυτό πρίσμα το λογισμικό καλύπτει πλήρως τις ανάγκες συλλογής και διαχείρισης των πληροφοριών. Ωστόσο, επειδή είναι ακόμη νέο στη χρήση του παρατηρείται καθυστέρηση στην ενημέρωσή του από τους διδάσκοντες. Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα αφορά τη συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση των μαθημάτων, η οποία -επειδή γίνεται on line- είναι μικρή. Στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη πολιτικών που θα ευνοήσουν τη αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών με προφορικές και ηλεκτρονικές υπενθυμίσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την προσπάθεια ενίσχυσης της συμμετοχής των φοιτητών στις διαδικασίες αξιολόγησης με την καλλιέργεια πνεύματος από τη μεριά των καθηγητών ενεργού συμμετοχής σε διαδικασίες που ενισχύουν τη φοιτητοκεντρική μάθηση και βελτιώνουν το επίπεδο της παρεχόμενης γνώσης.

Σε πλήρη λειτουργία, το λογισμικό αυτό επιτρέπει τη διαμόρφωση μιας άμεσης εικόνας τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τα διδασκόμενα μαθήματα. Επίσης καταγράφονται άμεσα οι απόψεις των

φοιτητών για αυτό και ευνοούνται οι προσπάθειες των διδασκόντων για την ανάπτυξη νέων παρεμβάσεων και χρήση νέων μεθόδων, με σκοπό την ανάπτυξη μιας περισσότερο φοιτητοκεντρικής διδασκαλίας.

Τα τελευταία χρόνια ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων παρέχει τη δυνατότητα μεγαλύτερης και ποιοτικότερης αξιοποίησης των στοιχείων της ΟΠΕΣΠ από τους διδάσκοντες. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση κάθε περιόδου αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντα οι διδάσκοντες ενημερώνονται ατομικά από το μέλος ΕΔΠΠ του Τμήματος που έχει επιφορτιστεί τη σχετική ευθύνη για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που το αφορούν προκειμένου να σκεφθεί τυχόν βελτιωτικές πρωτοβουλίες τόσο για το περιεχόμενο του μαθήματος, όσο και για τη μέθοδο διδασκαλίας του. Στις σκέψεις της Γ.Σ. του Τ.Ι.Ε. είναι η θέσπιση ειδικών συνεδριάσεων στη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς στις οποίες θα παρουσιάζονται στοιχεία συνολικά για την αξιολόγηση των μαθημάτων και του διδακτικού έργου του Τμήματος, ώστε να υπάρχει επιστημονικός διάλογος και ανταλλαγή καλών πρακτικών για τη βελτίωση των ζητημάτων αυτών. Επίσης, στις σκέψεις της Γ. Σ. είναι η συγκρότηση συμβουλευτικής επιτροπής του Τμήματος που θα υποστηρίζει τους διδάσκοντες με τη χαμηλότερη αξιολόγηση να βελτιώσουν την αξιολόγηση των μαθημάτων τους.

Η πλατφόρμα αυτή είναι άμεσα συνδεδεμένη με το Σύστημα Υποβοήθησης Διδασκαλίας του ΔΠΘ (<https://classweb.duth.gr/main.asp>), το οποίο είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα καταχώρισης και διαχείρισης των βαθμολογιών των μαθημάτων από τους διδάσκοντες.

Για κάθε διδάσκοντα υπάρχουν οι εξής επιλογές:

- Οι τάξεις μου
- Τάξεις έτους
- Προηγούμενες
- Ανοιχτά θέματα
- Όλα τα θέματα
- Πρ.Διδασκαλίας
- Πρ.Εξετάσεων
- Εργασίες
- Αλλαγή κωδικού
- Αποσύνδεση

Επί τοις ουσίας, πρόκειται για μια Βάση Δεδομένων, την οποία οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν ώστε να εκδίδουν τη βαθμολογία των μαθημάτων σε κάθε εξεταστική περίοδο. Ταυτόχρονα, έχουν πρόσβαση στους καταλόγους βαθμολογιών προηγούμενων ετών και μπορούν να λαμβάνουν στατιστική ενημέρωση για τις επιδόσεις των φοιτητών άμεσα. Το ίδιο γίνεται και από την ψηφιακή πλατφόρμα της ΜΟΔΠ που παρουσιάστηκε πιο πάνω. Στο Τ.Ι.Ε. όλοι οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν τις δυνατότητες που προσφέρει η συγκεκριμένη πλατφόρμα.

Οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν την πλατφόρμα [unistudent \(https://unistudent.duth.gr/main.asp?mnuid=mnuMain&\)](https://unistudent.duth.gr/main.asp?mnuid=mnuMain&), από την οποία ενημερώνονται για τις βαθμολογίες που πέτυχαν στα μαθήματα που εξετάστηκαν. Ταυτόχρονα, μέσω της πλατφόρμας αυτής

γίνονται οι δηλώσεις εξαμήνων και μπορούν άμεσα να ενημερωθούν για ζητήματα προγράμματος σπουδών και φοιτητικής μέριμνας. Στην πλατφόρμα υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων προς τη Γραμματεία του Τμήματος, ωστόσο η επιλογή αυτή δεν είναι ενεργοποιημένη προς το παρόν.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις τα δεδομένα που είναι καταχωρημένα επιτρέπουν τη διεξαγωγή μιας συστηματικής μελέτης των χαρακτηριστικών των φοιτητών (π.χ. γεωγραφική προέλευση, φύλο κλπ.), των επιδόσεων τους, του χρόνου φοίτησής κλπ. Στα άμεσα σχέδια του Τμήματος είναι η δημιουργία της μελέτης αυτής.

Η βιβλιοθήκη χρησιμοποιεί το πρόγραμμα SIERRA IL SaS, βάση του οποίου γίνεται η καταλαγογράφηση των βιβλίων της βιβλιοθήκης, καθώς και η αναζήτηση, ο δανεισμός και η επιστροφή βιβλίων. Από τα πρόγραμμα αυτό μπορούν να εξαχθούν στατιστικά για την κίνηση της βιβλιοθήκης, τους διαθέσιμους τίτλους, το ρυθμό δανεισμού βιβλίων κλπ.

Σκοπός του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας είναι η αξιοποίηση στο έπακρο των διαθέσιμων δεδομένων με σκοπό τον ορθό προγραμματισμό και την ανάπτυξη του Τμήματος. Άλλωστε, ήδη τα δεδομένα αυτά κατόπιν επεξεργασίας τους τίθενται υπόψη των μελών της Γ.Σ. και σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν κάθε φορά πραγματοποιείται συζήτηση με τη συμμετοχή όλων των μελών της Γ.Σ. του Τμήματος για ανταλλαγή απόψεων και προτάσεις βελτίωσης του περιεχομένου και των τεχνικών των σχετικών διαδικασιών. Ακόμη, τα δεδομένα αυτά τίθενται υπόψη της επιτροπής Προγράμματος Σπουδών κατά την διαμόρφωση προτάσεων για την αναμόρφωση / τροποποίηση του ΠΠΣ.

8. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΤΑ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΑ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΤΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΜΕΣΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΤΡΟΠΟ. ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ.

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας πραγματοποίησε τις απαραίτητες ενέργειες για την επικαιροποίηση και αξιολόγηση του ιστοχώρου του Τμήματος αλλά και των επιμέρους ιστοτόπων του Δ.Π.Θ. που αφορούν στην δημοσιοποίηση πληροφοριών του Ιδρύματος. Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας περιλαμβάνεται στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΠΘ (www.duth.gr) στην κατηγορία ΙΔΡΥΜΑ όπου γίνεται σύντομη αναφορά στους στόχους του Τμήματος βάσει του ΦΕΚ ίδρυσής του, καθώς και στοιχεία επικοινωνίας (email και τηλέφωνα γραμματείας). Επιπλέον, υπάρχει ξεχωριστή ιστοσελίδα του Τμήματος, (<http://www.he.duth.gr/>) η οποία προσφέρει μία ολοκληρωμένη πληροφόρηση για το Τμήμα. Η ιστοσελίδα του Τμήματος δομείται σε 7 κατηγορίες: Τμήμα, Προσωπικό, Σπουδές, Έρευνα, Φοιτητές, Ενημέρωση, Κανονισμοί καθώς και στοιχεία επικοινωνίας.

Η πρώτη κατηγορία περιέχει το ιστορικό του Τμήματος το έτος ίδρυσης, του σκοπούς του Τμήματος και τα επαγγελματικά δικαιώματα, όπως αυτά προκύπτουν από το ΦΕΚ. Αναφέρονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τη διοίκηση του Τμήματος, το κείμενο της εξωτερικής αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2014, τη Δήλωση Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τον πενταετή προγραμματισμό του Τμήματος. Επίσης, μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί σχετικά με τους διατελέσαντες προέδρους και τα διατελέσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, του ομότιμους καθηγητές καθώς και τους επίτιμους καθηγητές και διδάκτορες του Τμήματος. Στο σημείο αυτό μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να βρει τα μαθησιακά αποτελέσματα του περασμένου ακαδημαϊκού έτους για κάθε μάθημα που διδάσκεται σε προπτυχιακό επίπεδο. Εκεί περιγράφεται το περίγραμμα του κάθε μαθήματος για τις 13 διαλέξεις που προβλέπονται σε κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο, τα προτεινόμενα βοηθήματα και η συμπληρωματική βιβλιογραφία, τα ECTS, ο τρόπος εξέτασης, τα συμπληρωματικά εργαστήρια κτλ. Στην κατηγορία προσωπικό περιλαμβάνονται πληροφορίες επικοινωνίας για το προσωπικό του Τμήματος, μέλη ΔΕΠ, ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό, εργασθηριακό και διδακτικό προσωπικό, ειδικό διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, διδάσκοντες μέσω ΕΣΠΑ και ΠΕ 407/80, καθώς και για το διοικητικό προσωπικό. Για τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΠ περιλαμβάνονται επικαιροποιημένα βιογραφικά όπου φαίνεται εν συντομία η ερευνητική και διδακτική δραστηριότητα του καθενός καθώς και τα μαθήματα τα οποία διδάσκει. Στο σημείο αυτό μπορεί να βρει ο κάθε ενδιαφερόμενος και τα μητρώα εξέλιξης και αξιολόγησης των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύονται στο Τμήμα. Η κατηγορία «Σπουδές» περιλαμβάνει πληροφορίες για τον Πρώτο Κύκλο Σπουδών (Π.Π.Σ.), τον Δεύτερο Κύκλο Σπουδών (Π.Μ.Σ.), τον Τρίτο Κύκλο Σπουδών (Π.Δ.Σ.), τον κανονισμό για εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, την Μεταδιδακτορική Έρευνα, το Erasmus, την Πρακτική Άσκηση καθώς και το ωρολόγιο πρόγραμμα και το πρόγραμμα εξεταστικής του κάθε εξαμήνου. Οι πληροφορίες που δίνονται είναι αναλυτικές επικαιροποιούνται άμεσα όπου αυτό χρειάζεται και συμβαδίζουν με τον Κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος και τον Οδηγό Σπουδών. Οι προθεσμίες για την κατάθεση δικαιολογητικών για θέματα όπως

συμμετοχή στην θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση, ανταλλαγή ERASMUS κ.α. αναρτώνται με σαφήνεια και πάντα επικαιροποιημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Στον τομέα της έρευνας υπάρχει ισότοπος για το κάθε εργαστήριο του Τμήματος όπου γίνεται συνοπτική αναφορά για τους σκοπούς και τις δράσεις του, στοιχεία επικοινωνίας καθώς και σύνδεσμοί για τις ξεχωριστές ιστοσελίδες του κάθε εργαστηρίου. Σύνδεσμοι για τα εργαστήρια του Τμήματος υπάρχουν και στην κεντρική ιστοσελίδα του ΔΠΘ. Σε αυτό το τμήμα της ιστοσελίδας υπάρχουν πληροφορίες για τον κανονισμό και τις ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης του Τμήματος. Οι φοιτητές μπορούν να ενημερώνονται μέσω της ιστοσελίδας για θέματα στέγασης, σίτισης, υγειονομικής περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής μέριμνας. Πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιολογητικά που πρέπει να καταβληθούν στην Γραμματεία για την διεκδίκηση αυτών των επιδομάτων είναι με σαφήνεια διατυπωμένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Όλες οι ανακοινώσεις της γραμματείας αλλά και του διδακτικού προσωπικού αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Στο σημείο αυτό υπάρχουν και ανακοινώσεις σχετικά με εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο Τμήμα και ενδιαφέρουν τους φοιτητές αλλά και το ευρύ κοινό, αλλά και δημόσια ενημέρωση σχετικά με διακρίσεις μελών ΔΕΠ, επιτυχίες μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα, υποτροφίες φοιτητών. Επίσης ακολουθώντας την διαφάνεια στις συλλογικές διαδικασίες η ημερήσια διάταξη και η ημερομηνία διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος αναρτάται εμπρόθεσμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Στην ιστοσελίδα υπάρχουν και σύνδεσμοι σε ιστότοπους που αφορούν στην Φοιτητική Ταυτότητα, στον Εύδοξο-διαχείριση συγγραμμάτων, DUTHNET eclass, unistudent, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, διαδικτυακή πλατφόρμα GRNET Okeanos. Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας επίσης διανέμει στους πρωτοετείς φοιτητές σε τον Οδηγό Σπουδών σε έντυπη μορφή. Ο Οδηγός περιλαμβάνει το πρόγραμμα σπουδών, τον κανονισμό του Τμήματος για τις προπτυχιακές σπουδές, τα εργαστήρια, το προσωπικό, τη βιβλιοθήκη και τη γραμματεία. Σε έντυπη μορφή αναρτώνται στους χώρους της Σχολής (πίνακες ανακοινώσεων) ανακοινώσεις για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές, για συνέδρια, εκδηλώσεις και γενικά για λοιπές ακαδημαϊκές δραστηριότητες. Τέλος, το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας στην προσπάθεια του να συνδέσει την ακαδημαϊκή κοινότητα με την τοπική κοινωνία συχνά φιλοξενείται από τον τοπικό τύπο (εφημερίδες, ραδιόφωνο), είτε παρουσιάζοντας εκδηλώσεις και δραστηριότητες του Τμήματος, είτε επιτεύγματα αριστείας των μελών και των φοιτητών του.

Στόχος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας είναι η έγκαιρη και σαφής πληροφόρηση των φοιτητών του, των αποφοίτων του, των μελών ΔΕΠ, της ευρύτερης ακαδημαϊκής κοινότητας αλλά και του ευρύ κοινού. Η διαχείριση της ιστοσελίδας του Τμήματος γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με τη συνδρομή και επίβλεψη μέλους ΕΔΙΠ του ΤΙΕ ο οποίος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα στην επιστήμη των Η/Υ. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι πληροφοριακό υλικό για τη δομή, λειτουργία, σπουδές και επιστημονική δραστηριότητα του Τμήματος υπάρχει διαθέσιμο σε κάθε συμμετοχή του Ιδρύματος σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις ειδικού ή γενικού περιεχομένου. Πρόθεση του Τμήματος είναι η περαιτέρω προβολή του ΠΠΣ και της επιστημονικής δραστηριότητας του ακαδ. προσωπικού του μέσω καταχωρήσεων στον ειδικό εκπαιδευτικό Τύπο (έντυπο και ηλεκτρονικό) και η συμμετοχή σε fora

εκπαιδευτικού περιεχομένου υπό την προϋπόθεση της εξεύρεσης ικανής χρηματοδότησης για την υποστήριξη αυτών των δράσεων.

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

<https://www.fthrace.gr> e-mail: fthrace@otenet.gr

Ξάνθη: 22/9/2019

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
για τους συντάκτες **ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ** και **ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΞΑΝΘΗ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ
4η Επιστημονική Συνάντηση
«Βυζαντινή Περίοδος»

καιναποθήκη "Π"
25.9
ώρα, **19:30**
αίθουσα "Βιργινία Τσουδερού"

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

- Γιώργος Τσιγάρας, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ: «Τα Βυζαντινά μνημεία της Ξάνθης και η ιστορία».
- Σταυρούλλα Δαδάκη, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Καβάλας: «Το Πολύστιπλον στο πλαίσιο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας».

Συντονιστής:
Κωνσταντίνος Σεραφειμίδης, ΜΑ Ιστορίας της Τέχνης

Συνδιοργάνωση:

ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΠΑΚΕΘΡΑ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΞΑΝΘΗΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
<https://www.fthrace.gr>

Σας γνωρίζουμε ότι το **Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ)**, η **Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης**, το **Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης (ΠΑΚΕΘΡΑ)** και το **Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης (ΙΟΤΠ)** σε συνεργασία συνεχίζουν τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις μέσα στο 2019 με τον γενικό τίτλο:

«Ξάνθη, από την Προϊστορία στο Σήμερα»

Αφορμή της διοργάνωσης αυτής αποτελεί η συμπλήρωση 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Ξάνθης και είναι ενταγμένη στο γενικότερο κλίμα του εορτασμού που προγραμματίζεται από διάφορους τοπικούς φορείς. Σκοπός είναι, μέσα από μια σειρά επτά εσπερίδων (τρεις στο πρώτο και τέσσερις στο δεύτερο εξάμηνο), στις οποίες θα συμμετάσχουν διακεκριμένοι αρχαιολόγοι, ιστορικοί και ερευνητές, να παρουσιαστεί στο κοινό η πορεία του Νομού Ξάνθης από τα προϊστορικά χρόνια έως τη σημερινή εποχή.

Στην Οργανωτική Επιτροπή συμμετέχουν:

- **Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ.
- **Κωνσταντίνα Καλλιντζή**, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ξάνθης.
- **Βασίλης Αϊβαλιώτης**, Γενικός Γραμματέας του ΔΣ του ΠΑΚΕΘΡΑ.
- **Ανδρέας Ματζάκος**, Διευθυντής του ΙΘΤΠ.

Επιστημονικός Σύμβουλος: Διαμαντής Τριαντάφυλλος, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων

Στην 4^η Εσπερίδα με θέμα την Ξάνθη και την περιοχή της κατά τη βυζαντινή περίοδο θα παρουσιαστούν τα μνημεία και η σχέση τους με την πολυκύμαντη ιστορία της εποχής. Η μεταφορά της πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού Κράτους από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη, την Κωνσταντινούπολη, αναβάθμισε τον ρόλο της περιοχής και η Ξάνθη, όπως και η Θράκη γενικότερα, ακολούθησε την ιστορική πορεία της πρωτεύουσας της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αφού η περιοχή αποτέλεσε το προαύλιο της Κωνσταντινούπολης, την ενδοχώρα της πρωτεύουσας της αυτοκρατορίας.

Επιπλέον, η γεωγραφική θέση της Ξάνθης –συνδέει την θρακική ενδοχώρα με το Αιγαίο–, ο σημαντικός ρόλος του λιμανιού και της πόλης των Αβδήρων, του Πολυστύλου της βυζαντινής εποχής, καθώς και το γεγονός ότι από την περιοχή περνούσε η Εγνατία Οδός που συνέδεε την Κωνσταντινούπολη με τα δυτικά Βαλκάνια και την Ρώμη, κατέστησαν τον τόπο αυτό κέντρο σημαντικών ιστορικών γεγονότων και τη Θράκη, όπως και την Ξάνθη, θέατρο πολεμικών συγκρούσεων αλλά και κέντρο με σημαντική πολιτιστική ανάπτυξη, όπως μαρτυρούν τα μνημεία που έχουν διασωθεί.

Η σημασία της περιοχής καταφαίνεται από τις διάσπαρτες μαρτυρίες, αρχαιολογικές και φιλολογικές, για την Ξάνθη, την Ξάνθεια τῶν Βυζαντινῶν. Τα Άβδηρα-Πολύστυλο συνεχίζουν και την περίοδο αυτή να αποτελούν ένα σημαντικό λιμάνι με σημασία για την ενδοχώρα της Θράκης γεγονός που σηματοδοτεί την οικονομική της άνθηση και συνεπώς και την πολιτιστική της ακμή, ενώ η Ξάνθη ήδη

από τη μεσοβυζαντινή περίοδο έχει μια ιδιαίτερη παρουσία στα πολιτικά και εκκλησιαστικά πράγματα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Στην 4^η συνάντηση παρουσιάζονται τα βυζαντινά μνημεία της Ξάνθης και του Πολυστύλου, διερευνάται η σχέση τους με την ιστορία, η ιδιότυπη επίδραση των ιστορικών συγκυριών στην δημιουργία τους καθώς και η συμβολή των μνημείων, κοσμικών και εκκλησιαστικών, στη γνώση της ιστορίας της περιοχής και στη διαμόρφωση του πολιτιστικού περιβάλλοντος της Θράκης.

Από την εποχή αυτή σήμερα σώζονται στην Ξάνθη ο ναός των Ταξιαρχών, καθολικό της Μονής των Ταξιαρχών, τα τείχη της ακρόπολης της Ξανθείας και τα ερείπια μιας παλαιοχριστιανικής βασιλικής κοντά στα Πηγάδια.

Από τα Άβδηρα-Πολύστυλο, χάρη στις αρχαιολογικές ανασκαφές έχουν έρθει στο φως σημαντικά μνημεία, εκκλησίες, οικίες, νεκροταφεία, αρχαιολογικά ευρήματα που παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για την κοινωνική ζωή και τον καθημερινό βίο των κατοίκων της πόλης αυτής με αδιάλειπτη ζωή και παρουσία από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Εκδήλωση 4^η

Θέμα: **Βυζαντινή περίοδος**

Ημερομηνία: **Τετάρτη 25 Σεπτεμβρίου 2019**

Ωρα: **19:30**

Τόπος: **Αίθουσα εκδηλώσεων «Βιργινία Τσουδερού»/καπναποθήκη «Π»**

Ομιλητές:

- **Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης του ΔΠΘ. Τίτλος: **Τα βυζαντινά μνημεία της Ξάνθης και η ιστορία**
- **Σταυρούλα Δαδάκη**, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Καβάλας: **Το Πολύστυλον στο πλαίσιο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας**

Συντονιστής: **Κωνσταντίνος Σεραφειμίδης**, Ιστορικός - ιστορικός της τέχνης

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ & ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Οδ. Ανδρούτσου & 12 Αποστόλων | Καπνεργατών 9 | τηλ.: 25410 29282 – 26635, fax.: 25410 62086
www.fthrace.gr | blog: fthrace.blogspot.com | email: fthrace@otenet.gr

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ: *Ελληνοτουρκικοί πολιτισμικοί διάλογοι*

Μανόλης Γ. Βαρβούνης:
Κοινές τελετουργίες και εθιμικές εκδηλώσεις στον ελληνικό και τουρκικό παραδοσιακό πολιτισμό

Νάντια Μαχά:
Η παρουσία και η εξέλιξη ενδυματολογικών σχημάτων του οθωμανικού κόσμου στις ελληνικές τοπικές ενδυμασίες (18ος - αρχές 20ου αιώνα)

Θανάσης Β. Κούγκουλος:
Ο οικείος "Άλλος": Οι Τουρκογιαννιώτες στο ελληνικό ηθογραφικό διήγημα

Damla Demirözü:
Το άνοιγμα της τουρκικής αφήγησης στην ελληνική μέσω των μεταφράσεων

Παρασκευή 1 Νοεμβρίου 2019, ώρα: 18.30
Σισμανόγλειο Μέγαρο - İstiklal Cad. 60
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΞΑΝΘΗ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

5η Επιστημονική Συνάντηση

«Οθωμανοκρατία»

Xanthi. - Partie de la Ville. - Vue du Sud.

οἶκος μου ἔχει φέρω αὐτ.
ἦν με οἶκον. φραυσε

καίναποθήκη "Π"

16.10

ώρα, **19:30**

αίθουσα "Βιργινία Τσουδερού"

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

- **Φωκίων Κοτζαγιώργης**, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ: Η Ξάνθη και η περιοχή της κατά την οθωμανική περίοδο.
- **Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας**, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ: Τα Οθωμανικά τεμένη της Γενιάς και της Ξάνθης.
- **Ιωάννης Μ. Μπακιρτζής**, Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ: 1919-1920, οι σκληρότερες διαπραγματεύσεις στο Συνέδριο της Ειρήνης για την επιδίκαση της δυτικής Θράκης - Γαλλικό προτεκτοράτο ή απόδοση στην Ελλάδα;

Συντονίστρια:

Αικατερίνη Μάρκου, Επίκουρη καθηγήτρια ΔΠΘ

Συνδιοργάνωση:

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

1894, 1894, 1894, 1894, 1894, 1894, 1894, 1894, 1894, 1894

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

καπναποθήκη "Π"

16.10

ώρα, 19:30

αίθουσα "Βιργινία Τσουδερού"

Το Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης, το Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης και το Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης σας προσκαλούν στην 5η Επιστημονική Συνάντηση της σειράς συναντήσεων που διοργανώνονται με αφορμή τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση της Ξάνθης, με γενικό τίτλο "Ξάνθη, από την Προϊστορία στο Σήμερα" με θέμα...

«Οθωμανοκρατία»

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

- Φωκίων Κοτζαγιώργης, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ: Η Ξάνθη και η περιοχή της κατά την οθωμανική περίοδο.
- Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ: Τα Οθωμανικά τεμένη της Γενισέας και της Ξάνθης.
- Ιωάννης Μ. Μπακιρτζής, Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ: 1919-1920, οι σχοινοτενείς διαπραγματεύσεις στο Συνέδριο της Ειρήνης για την επιδίκαση της δυτικής Θράκης - Γαλλικό προτεκτοράτο ή απόδοση στην Ελλάδα;

Συντονίστρια:

Αικατερίνη Μάρκου, Επίκουρη καθηγήτρια ΔΠΘ

Συνδιοργάνωση:

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

<http://www.ifts.gr> e-mail: ifts@ifts.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Σας γνωρίζουμε ότι το **Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ)**, η **Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης**, το **Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης (ΠΑΚΕΘΡΑ)** και το **Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης (ΙΘΤΠ)** σε συνεργασία συνεχίζουν τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις μέσα στο 2019 με τον γενικό τίτλο:

«Ξάνθη, από την Προϊστορία στο Σήμερα»

Αφορμή της διοργάνωσης αυτής αποτελεί η συμπλήρωση 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Ξάνθης και είναι ενταγμένη στο γενικότερο κλίμα του εορτασμού που προγραμματίζεται από διάφορους τοπικούς φορείς. Σκοπός είναι, μέσα από μια σειρά επτά εσπερίδων (τρεις στο πρώτο και τέσσερις στο δεύτερο εξάμηνο), στις οποίες θα συμμετάσχουν διακεκριμένοι αρχαιολόγοι, ιστορικοί και ερευνητές, να παρουσιαστεί στο κοινό η πορεία του Νομού Ξάνθης από τα προϊστορικά χρόνια έως τη σημερινή εποχή.

Στην Οργανωτική Επιτροπή συμμετέχουν:

- **Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ.
- **Κωνσταντίνα Καλλιντζή**, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ξάνθης.
- **Βασίλης Αϊβαλιώτης**, Γενικός Γραμματέας του ΔΣ του ΠΑΚΕΘΡΑ.
- **Ανδρέας Ματζάκος**, Διευθυντής του ΙΘΤΠ.

Επιστημονικός Σύμβουλος: Διαμαντής Τριαντάφυλλος, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων

Στην 5^η Εσπερίδα με θέμα την Ξάνθη και την περιοχή της κατά την οθωμανική περίοδο θα παρουσιαστούν τα μνημεία και η σχέση τους με την πολυκύμαντη ιστορία της εποχής. Η μεταφορά της πρωτεύουσας του Ρωμαϊκού Κράτους από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη, την Κωνσταντινούπολη, αναβάθμισε τον ρόλο της περιοχής και η Ξάνθη, όπως και η Θράκη γενικότερα, ακολούθησε την ιστορική πορεία της πρωτεύουσας της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αφού η περιοχή αποτέλεσε το προαύλιο της Κωνσταντινούπολης, την ενδοχώρα της πρωτεύουσας της αυτοκρατορίας.

Επιπλέον, η γεωγραφική θέση της Ξάνθης –συνδέει την θρακική ενδοχώρα με το Αιγαίο–, ο σημαντικός ρόλος του λιμανιού και της πόλης των Αβδήρων, του Πολυστύλου της βυζαντινής εποχής, καθώς και το γεγονός ότι από την περιοχή

περνούσε η Εγνατία Οδός που συνέδεε την Κωνσταντινούπολη με τα δυτικά Βαλκάνια και την Ρώμη, κατέστησαν τον τόπο αυτό κέντρο σημαντικών ιστορικών γεγονότων και τη Θράκη, όπως και την Ξάνθη, θέατρο πολεμικών συγκρούσεων αλλά και κέντρο με σημαντική πολιτιστική ανάπτυξη, όπως μαρτυρούν τα μνημεία που έχουν διασωθεί.

Η σημασία της περιοχής καταφαίνεται από τις διάσπαρτες μαρτυρίες, αρχαιολογικές και φιλολογικές, για την Ξάνθη, την Ξάνθεια τῶν Βυζαντινών. Τα Άβδηρα-Πολύστυλο συνεχίζουν και την περίοδο αυτή να αποτελούν ένα σημαντικό λιμάνι με σημασία για την ενδοχώρα της Θράκης γεγονός που σηματοδοτεί την οικονομική της άνθηση και συνεπώς και την πολιτιστική της ακμή, ενώ η Ξάνθη ήδη από τη μεσοβυζαντινή περίοδο έχει μια ιδιαίτερη παρουσία στα πολιτικά και εκκλησιαστικά πράγματα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Στην 4^η συνάντηση παρουσιάζονται τα βυζαντινά μνημεία της Ξάνθης και του Πολυστύλου, διερευνάται η σχέση τους με την ιστορία, η ιδιότυπη επίδραση των ιστορικών συγκυριών στην δημιουργία τους καθώς και η συμβολή των μνημείων, κοσμικών και εκκλησιαστικών, στη γνώση της ιστορίας της περιοχής και στη διαμόρφωση του πολιτιστικού περιβάλλοντος της Θράκης.

Από την εποχή αυτή σήμερα σώζονται στην Ξάνθη ο ναός των Ταξιαρχών, καθολικό της Μονής των Ταξιαρχών, τα τείχη της ακρόπολης της Ξανθείας και τα ερείπια μιας παλαιοχριστιανικής βασιλικής κοντά στα Πηγάδια.

Από τα Άβδηρα-Πολύστυλο, χάρη στις αρχαιολογικές ανασκαφές έχουν έρθει στο φως σημαντικά μνημεία, εκκλησίες, οικίες, νεκροταφεία, αρχαιολογικά ευρήματα που παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για την κοινωνική ζωή και τον καθημερινό βίο των κατοίκων της πόλης αυτής με αδιάλειπτη ζωή και παρουσία από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Εκδήλωση 4^η

Θέμα: **Οθωμανοκρατία**

Ημερομηνία: **Τετάρτη 16 Οκτωβρίου 2019**

Ωρα: **19:30**

Τόπος: **Αίθουσα εκδηλώσεων «Βιργινία Τσουδερού»/καπναποθήκη «Π»**

Ομιλητές:

Φωκίων Κοτζαγιώργης, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ: Η Ξάνθη και η περιοχή της κατά την οθωμανική περίοδο

Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ: Τα Οθωμανικά τεμένη της Γενισέας και της Ξάνθης

Ιωάννης Μ. Μπακιρτζής, Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ: 1919-1920, οι σχοινοτενείς διαπραγματεύσεις στο Συνέδριο της Ειρήνης για την επιδίκαση της δυτικής Θράκης - Γαλλικό προτεκτοράτο ή απόδοση στην Ελλάδα;

Συντονίστρια: **Αικατερίνη Μάρκου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

ΞΑΝΘΗ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

6η Επιστημονική Συνάντηση

«Μεταβυζαντινά και Νεότερα Μνημεία Σύγχρονη Εποχή»

καπναποθήκη “Π”

20/11

ώρα, **19:30**

όμιλους «Βιργινία Τσουδερού»

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

Γεώργιος Χρ. Τσιγώρας, Αναθηρωτής Καθηγητής ΔΠΘ: Μεταβυζαντινά και νεότερα μνημεία στην Ξάνθη και την περιοχή της.

Θεόδωρος Πριγγόπουλος, αρχιτεκτων μηχανικός MSc, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΑΜΘ - Ελέσνα Μαστρομιχάλη, Ιστορικός Τέχνης: Η απαρχή της εκβιομηχανιστικής και βιομηχανικής ανάπτυξης στην περιοχή της Ξάνθης (19ος αι.) - Ο οικισμογενοσησ και Ξάνθης.

Νίνα Μπιλιόγκα, αρχιτεκτων μηχανικός, αρχαιολόγος ΥΠΜΤΕ ΑΜΘ: Η οικιστική εξέλιξη στην πόλη της Ξάνθης στα τέλη του 19ου - αρχές 20ου αιώνα, ως αποτέλεσμα της εκβιομηχανιστικής πόλης.

Αικατερίνη Ριζομάλη, αρχιτεκτων μηχανικός Ph.D., MSc, μεταδoκτορική ερευνήτρια ΔΠΘ, ΥΠΜΤΕ ΑΜΘ: Το πλαίσιο της νεότερης βιομηχανικής ανάπτυξης στην Ξάνθη (20ος αι.).

Ειρήνη Χορά Τσέτινι, αρχιτεκτων μηχανικός MSc, υπαρχιτ. α. διδάκτορας ΔΠΘ: Η πορεία της εκβιομηχανιστικής ανάπτυξης στην Ξάνθη κατά τις αρχές του 20ου αιώνα: η περίπτωση του πρώτου κτιρίου βιομηχανίας Σχολιόπουλος και Φωφιάλης.

Συνδιοργάνωση:

Αρχαιολογικό Μουσείο, Διο. Συνάντησης, Εργαστήριο Αρχαϊκής Τέχνης και Παράδοσης.

Συνδιοργάνωση:

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

www.kapnopothes.gr | www.kapnopothes.gr

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

Π.Μ.Σ. «ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΕΠΙΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ»

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

«Ελληνισμός και Βαλκάνια - αμφίδρομες σχέσεις:
γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 - 2019)»

Κομοτηνή, **22-24** Νοεμβρίου 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΘΡΑΚΗΣ

Περιοχικό
Ταμείο
Αναπτυξης
Ανατολικής
Μακεδονίας & Θράκης

ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών

European Society of Modern Greek Studies

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

Π.Μ.Σ. «ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ»

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

«Ελληνισμός και Βαλκάνια - αμφίδρομες σχέσεις:
γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 - 2019)»

Κομοτηνή, **22-24** Νοεμβρίου 2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

4^ο

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΩΝ
ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

«Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις:
γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)»

Κομοτηνή, **22-24** Νοεμβρίου 2019

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.)

Αντιπρόεδρος Α΄

Μαρία Τζιάτζη, Δ.Π.Θ.

Αντιπρόεδρος Β΄

Μαρία Δημάση, Δ.Π.Θ.

Αντιπρόεδρος Γ΄

Βασιλική Κονιογιάννη, Δ.Π.Θ.

Γραμματέας

Θανάσης Β. Κούγκουλος, Δ.Π.Θ.

Μέλη

Ελπίδα Βόγλη, Δ.Π.Θ.

Αικατερίνη Μάρκου, Δ.Π.Θ.

Νικόλαος Μαυρέλος, Δ.Π.Θ.

Νάντια Μαχά, Δ.Π.Θ.

Marco Miotto, Δ.Π.Θ.

Ιωάννης Μπακιριζής, Δ.Π.Θ.

Κυριάκος Σγουρόπουλος, Δ.Π.Θ.

Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Δ.Π.Θ.

Παναγιώτα Τζιβάρα, Δ.Π.Θ.

Γεώργιος Τσιγάρας, Δ.Π.Θ.

Στέλλα Χελιδώνη, Δ.Π.Θ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Ζωή Γαβριηλίδου, Δ.Π.Θ.

Γραμματέας

Θανάσης Β. Κούγκουλος, Δ.Π.Θ.

Μέλη

Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Δ.Π.Θ.

Λάμπρος Βαρελάς, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ευαγγελία Γεωργιογιάννη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Δημήτρης Καργιώτης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Όλγα Κατσαρδής-Hering, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κατερίνα Κωστίου, Πανεπιστήμιο Πατρών

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Ελεονώρα Ναξίδου, Δ.Π.Θ.

Πασχάλης Νικολάου, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Κώστας Νίνας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Έλια Πετρίδου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Δημήτρης Σταματόπουλος, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Χριστόφορος Χαραλαμπίδης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Έλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Damla Demirözü, Πανεπιστήμιο İstanbul

Tudor Dinu, Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου

Predrag Mutavdžić, Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου

Dragomira Valtcheva, Πανεπιστήμιο της Σόφιας «Άγιος Κλήμης Αχρίδας»

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

8.00-9.30

Εγγραφή συνέδρων

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Συνεδρία **1^η**

Η βαλκανική λογοτεχνία στα ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά

Η πρόσληψη των Βαλκανίων στη λογοτεχνία

Προεδρείο

Δημήτρης Κόκορης
Άλκηστη Σοφού

Σοφία Ιακωβίδου
Στέλλα Σπ. Χελιδώνη

9.30-9.50

Ιουλιανή Βρούτσι

Σωκράτης Νιάρος

Άτυπες μορφές πολιτιστικής διπλωματίας: Η βαλκανική λογοτεχνία στο περιοδικό Νέα Εστία (1927-1935)

Οι Έλληνες συγγραφείς του Μεσοπολέμου μπροστά στο εγχείρημα της «Βαλκανικής Συνεννόησης»

9.50-10.10

Χρύσα Θεολόγου

Έλενα Σαρτόρι

Η παρουσία της βαλκανικής λογοτεχνίας στο περιοδικό Νέα Εστία (1935-1987)

«Ο μέγας Παν δεν πέθανε!». Επιτελέσεις ανάμεσα στο αρχαϊκό και το ενδεχόμενο παράδειγμα της νεοτερικότητας

10.10-10.30

Αθανάσιος Β. Γαλανάκης

Πασχάλης Νικολάου

Το περιοδικό Βαλκανική Λογοτεχνία (1937-1938): Ιστορία, πρόσωπα, κείμενα, κίνητρα

Για τον Άγγελο της Θεσσαλονίκης: Βαλκανικές και ελληνικές εμπειρίες στο ποιητικό έργο της Vesna Goldsworthy

10.30-10.50

Βασίλης Βασιλειάδης

Δέσποινα Παπαστάθη

Η γνωριμία με τον γέιτονα: η παρουσία της λογοτεχνίας των Βαλκανίων στα λογοτεχνικά περιοδικά της μεταπολίτευσης

«Η αιτία του θανάτου;». Για μια ποιητική του βαλκανικού αστυνομικού διηγήματος στον 21^ο αιώνα

10.50-11.10

Συζήτηση

11.10-11.30

Διάλειμμα

Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

Ολομέλεια του Συνεδρίου

11.30-12.30

Επίσημη έναρξη – Χαιρετισμοί:

- **Μανόλης Γ. Βαρβούνης**, Πρόεδρος Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου
- **Αλέξανδρος Πολυχρονίδης**, Πρύτανης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- **Ζωή Γαβριηλίδου**, Αντιπρύτανης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου
- **Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή**, Κοσμήτορας Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ.
- **Μαρία Τζιάτζη**, Πρόεδρος Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ.
- **Μαρία Δημάση**, Πρόεδρος Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών Δ.Π.Θ.
- Εκπρόσωπος του Δήμου Κομοτηνής
- **Βασίλης Σαμπατακάκης**, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών

Εναρκτήρια κεντρική ομιλία

Προεδρείο: Ζωή Γαβριηλίδου – Μανόλης Γ. Βαρβούνης

12.30-13.00

Όλγα Κατσαρδής-Heiting, Έλληνες και άλλοι λαοί της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, 15^{ος}-αρχές 19^{ου} αι.: Δρόμοι παράλληλοι και τεμνόμενοι

13.00-14.30

Μπουφές για τους συνέδρους

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Ελληνισμός, Βαλκάνια και Δύση:
1453-18^{ος} αιώνας*

Ελπίδα Βόγλη
Tina Georgieva

Marco Miotto

Στοιχεία τοπικής ιστορίας και τοπικής ιστοριογραφίας της υστερομεσαιωνικής Ιταλίας στο έργο του Λαονίκου Χαλκοκονδύλη. Η περίπτωση της Πάδοβας

Φώτιος Λαμπήρης

Οι σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας των ρουμανικών χωρών με τα Πατριαρχεία της Ανατολής κατά τον 16^ο αιώνα και έπειτα

Francesco Scalora
Francesca Paola Vuturo

Ο ιερέας Domenico Mamola: Φωτοσκιάσεις μιας πνευματικής φυσιογνωμίας ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση

Δέσποινα Μιχάλαγα

*Κωνσταντινούπολη – Χαλέπι – Βενετία.
Η διαθήκη ενός ιερωμένου*

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Όψεις έντεχνου λαϊκού λόγου

Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Gordana Blagojević

Στέφανος Τσιόδουλος

Ο Μάρκος Κράλης στις λαϊκές παραδόσεις της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας

Στυλιανός Μουζάκης

Ο ρόλος της ανατολικής και δυτικής εκκλησίας στην ανάπτυξη των δοξασιών των βρικολάκων στα Βαλκάνια

Tamara Kostić Pahnoglu

Μαγικά μέσα στα σερβικά και στα ελληνικά λαϊκά παραμύθια. Κοινά στοιχεία και διαφορές μεταξύ τους και σε σχέση με τη διεθνή ταξινόμηση των Aarne – Thompson

Παντελής Μπουκάλας

Διαβάζοντας δημοτικά τραγούδια των Πομάκων

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Η ελληνική γλώσσα ως πολιτισμική αξία στα Βαλκάνια

Predrag Mutavdžić
Nataliya Sotirova

Αλεξάνδρα Σφοίνη

Γλώσσες και πολιτισμική ηγεμονία στα Βαλκάνια: ο ρόλος της ελληνικής (17^{ος}-18^{ος} αι.)

Δημήτριος Ρούμπος

Η επίδραση της ελληνικής γλώσσας στη διαμόρφωση εθνικής ταυτότητας και γλωσσικής συνείδησης στα Βαλκάνια (18^{ος}-19^{ος} αι.)

Ελένη Καραντζόλα
Αναστάσιος Παπαϊωάννου

«Ενταύθα σημειούμεν τα συμπίπτοντα κατά διαφόρους ημέρας ένεκεν μνήμης»: Οι Εφημερίδες του Ιωάννη Καρυσφύλλη ως χρονογραφικά και γλωσσικά τεκμήρια

Κωνσταντίνα Καρακώστα

Η λεξικογραφική δραστηριότητα στη Μοσχόπολη. Μια προσπάθεια προώθησης της ελληνικής γλώσσας στη νότια βαλκανική

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

	ΑΙΘΟΥΣΑ Α	ΑΙΘΟΥΣΑ Β
Συνεδρία 2^η	<i>Ελληνισμός και Βαλκάνια στον Τύπο Ι</i>	<i>Τα Βαλκάνια και ο ελληνισμός στην κυπριακή λογοτεχνία</i>
Προεδρείο	Βασίλης Βασιλειάδης Αλεξάνδρα Σφοίνη	Ana Chikovanani Έλενα Σαρτόρι
14.30-14.50	Αγγελική Γιαννάτου <i>Οι ιδεολογικές διακυμάνσεις στον χώρο των Βαλκανίων μέσα από τις εφημερίδες που εξέδωσε ο ριζοσπάστης Ιωσήφ Μομφερράτος στην Κεφαλονιά (1849-1863)</i>	Κυριάκος Ιωάννου <i>«Πέφτει νεκρός ο Σταμπούλφ, κι αρκουδικοί σαν πρώτα, / στρέφουν στην δύση μονομιάς οι Βούλγαροι τα νώτα»: Πτυχές της πολιτικής γεωγραφίας του Βασίλη Μιχαηλίδη στον χώρο της βαλκανικής χερσονήσου. Η περίπτωση της Βουλγαρίας</i>
14.50-15.10	Σοφία Μπελόκα <i>Η αποτύπωση της βαλκανικής κρίσης των ετών 1875-1878 στον αστικό Τύπο της Πελοποννήσου</i>	Μαρία Αμοιρίδου <i>Η «Χάρτα τ' Ουρανού» και ο Πατρίδος και Ελευθερίας Έρωσ του Ρήγα στην ποίηση του Κυριάκου Χαλαμπίδη</i>
15.10-15.30	Ștefan Petrescu <i>Δημοσιογραφικές ανταποκρίσεις. Από το Βουκουρέστι στην Αθήνα</i>	Πηνελόπη Στράτη <i>«...από τον τάφο μου που παραμένει ακόμη άγνωστος και σε μένα»: ο Μέγας Αλέξανδρος του Κυριάκου Χαλαμπίδη</i>
15.30-15.50	Άλκηστη Σοφού <i>«Η Ελλάς κατά των βαρβάρων» και «οι δούλοι της Γερμανίας» (1917-1918)</i>	Αντώνης Πετρίδης <i>«Γλάι στο ποτάμι, εκεί στο πέρασμα»: ο Έβρος ως λογοτεχνικός καθρέφτης σε δύο διηγήματα της Νάσιας Διονυσίου</i>
15.50-16.30	<i>Συζήτηση</i>	
16.30-17.00	<i>Διάλειμμα</i>	

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Ελληνισμός, Βαλκάνια και Δύση:
19^{ος}-20^{ός} αιώνας*

Ελεονώρα Ναξίδου
Yura Konstantinova

Λεωνίδα Μοίρας

*Η εξέλιξη των νεοτερικών όρων
της Γαλλικής Επανάστασης
στην οθωμανική πολιτική σκέψη*

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

*Πολιτισμικές ταυτότητες
στα Βαλκάνια*

Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης
Βασίλης Δαλκαβούκης

Αικατερίνη Μάρκου

*Δύο υπέροχα αρχοντικά,
δύο καταπληκτικά μουσεία.
Ξάνθη-Πλόβνιβ: αμφίδρομες σχέσεις*

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

*Συγκριτικές προσεγγίσεις
στη γλώσσα*

Ζωή Γαβριλίδου
Ksenia Klimova

Emiliya Avginova-Nikolova

*Το «ψωμί» στη γλώσσα –
σημσιολογικά μοντέλα.
Φρασεολογισμοί με κύριο συστατικό
το «ψωμί» στην ελληνική και
βουλγαρική γλώσσα*

Elmira Vassileva

*American Protestant Missionaries
among Greeks in the 19th Century*

Edith Uncu

*Το μοτίβο Γάμος – Θάνατος
σε μια επιτύμβια επιγραφή
στο νεκροταφείο της πόλης Σουλινά*

Desislava Yordanova-Petrova

*Τα μεγεθυντικά στην ελληνική και
στη βουλγαρική γλώσσα: σημεία
σύγκλισης και απόκλισης*

Dimitris Miguel Morfakidis Motos

*Τα Βαλκάνια και ο ρόλος του ελληνισμού
στην ισπανική ιστοριογραφία
του πρώτου μισού του 20^{ού} αιώνα
(1907-1954)*

Γεώργιος Τσιγάρας

*Η Ελληνική Γραμμή του Περικλή
Γιαννόπουλου, η βυζαντινή παράδοση και
η γενιά του '30*

Iuliana Costea

*Συγκριτική προσέγγιση ρουμανικών
και ελληνικών ιδιωτισμών.
Η περίπτωση του ζωολογικού
στοιχείου στους μύθους του Αισώπου*

Μαρία-Ελένη Κουζίνη

*Λακαριέρ, Λεβέκ, Κοκτώ, Ντεόν:
Αναζητώντας στην Ελλάδα του 20^{ού}
αιώνα τη συνέχεια του ελληνισμού μέσα
από τις λαϊκές γιορτές, τον χορό και
το τραγούδι*

Βασιλική Κράββα

*«Χάρη στη μουσική δεν πέθανα
πθικά»: Έλληνες-Εβραίοι μουσικοί και
μουσικόφιλοι στα στρατόπεδα θανάτου
της ναζιστικής Γερμανίας*

Στεφανία Αμοιρίδου

*Ελληνοσλαβικές γλωσσικές επαφές
υπό το πρίσμα της ιστορικής
λεξικογραφίας.
Σκέψεις και προβληματισμοί*

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **3^η**

*Ελληνισμός και Βαλκάνια
στον Τύπο II*

Προεδρείο

Ulrich Moennig
Βασιλική Κράββα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Αναπαραστάσεις της Ιστορίας
στη Λογοτεχνία*

Αικατερίνη Μάρκου
Πασχάλης Νικολάου

17.00-17.20

Νικόλαος Τσουρής

*Το περιοδικό Παιδικός Αστήρ (1911-1913)
και οι «Μαγικές Εικόνες» των Βαλκανικών
Πολέμων*

Γιάννης Βαγγελοκώστας

*«Balkanfreaks» στο «πανηγύρι της φρίκης»:
Το Μακεδονικό ζήτημα στη σύγχρονη
ελληνική πεζογραφία*

17.20-17.40

Πολυξένη Συμεωνίδου
Βασίλης Μακρυδήμας

*Η πρόσληψη των Βαλκανικών Πολέμων
από τους δημοσιογράφους-λογοτέχνες
των εφημερίδων Ακρόπολις και Νέον Άστυ
(Οκτώβριος 1912 - Ιούλιος 1913)*

Δημήτρης Κόκορης

*Το ιστορικό τραύμα ως αφήγηση:
«Ντουρντουβάκια»: μία τραυματική πτυχή
των ελληνοβουλγαρικών σχέσεων*

17.40-18.00

Δημήτριος Φεγγομύτης

*ΟΥΛΚΙΟΥ (ÜLKÜ): Μία τουρκόφωνη
εφημερίδα της Κομοτηνής κατά τη διάρκεια
του Μεσοπολέμου*

Βασίλης Δαλκαβούκης
Αλίκη Αποστολίδου

*Τα εθνικά ιστοριογραφικά αφηγήματα και
η λογοθετική πράξη της λογοτεχνίας
στα Βαλκάνια του 20^{ου} αιώνα*

18.00-18.20

Μαρία Ψάχου

*Ο αντίκτυπος της σχέσης Ελλήνων
της μετεμφυλιακής περιόδου
με τους γειτονικούς βαλκανικούς λαούς και
η σύγχρονη βαλκανική τραγωδία
στην ελληνική μεταπολεμική πεζογραφία και
ποίηση (ερμηνευτικό σχεδιάσμα)*

18.20-19.00

Συζήτηση

19.00-19.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Βαλκάνια και ελληνισμός: ιστορικές διασταυρώσεις στον 19^ο και στον 20^ο αιώνα

Marco Miotto
Δέσποινα Μιχάλαγα

Ελπίδα Βόγλη

Μεθοδολογικές προτάσεις για τη συγκριτική μελέτη της πολιτικής ιστορίας στα Βαλκάνια του 19^{ου} αιώνα: Η χρησιμότητα των «λεξικών» του ιστορικού

Χρήστος Δεληγιάννης
Χαράλαμπος Μπαμπούνης

Η βουλγαροελληνική κρίση του 1885 και το μεθοριακό επεισόδιο του 1886 μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας

Tina Georgieva

Οι ρωσικές απόψεις για τον ελληνισμό και την τύχη των Βαλκανίων στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα (Κωνσταντίν Λεόντιεφ και Νικολάι Ντανιλιέσκι)

Yura Konstantinova

Ελληνοβουλγαρικές αμφίδρομες σχέσεις στη Θεσσαλονίκη στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ήθη και έθιμα: όψεις της παραδοσιακής καθημερινότητας

Γεώργιος Τσιγάρας
Στέφανος Τσιδούλου
Tamara Kostić Pahnoglu

Βασίλης Σαμπατακάκης

Κοινωνικά ήθη και έθιμα σε Ελλάδα και Μικρά Ασία στο δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} αιώνα μέσα από κείμενα Σουηδών περιηγητών

Olga Bakuleva

Τα έθιμα της γέννησης και της βάπτισης στον λαϊκό πολιτισμό της Ελλάδας και της Κύπρου ως μέρους του βαλκανικού χώρου

Μανόλης Γ. Σέρρης

Στους αρχέγονους συντροφικούς κήπους της Βαλκανικής: τα θρακικά δρώμενα Καλινίτσα / Αγιόγιαννος / Γιάγιαννος και η ρουμανική Sânzieni / Drăgaicǎ, με έμφαση στη δεύτερη

Ana Chikovani

Τα ήθη και τα έθιμα στα έργα του Στρατή Μυριβήλη

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Συγκριτικές προσεγγίσεις στη γλώσσα και γλωσσικά δάνεια στα Βαλκάνια

Boris Vounchev
Desislava Yordanova-Petrova

Ζωή Γαβριηλίδου
Irina Tresorukova

Χρηστικά σημάδια για λέξεις-ταμπού σε λεξικά της ελληνικής και ρωσικής: Συγκριτική μελέτη

Nataliya Sotirova

Η πορεία των ελληνικών δάνειων λέξεων στη βουλγαρική γλώσσα

Ksenia Klimova

Στοιχεία ελληνικής προέλευσης στο μυθολογικό λεξιλόγιο των σλαβικών χωρών των Βαλκανίων

Ανδρέας Λενακάκης

Σλαβικά γλωσσικά κατάλοιπα στον κρητικό λαϊκό λόγο

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **4^η**

Βαλκανικές διαστάσεις της Νεοελληνικής Γραμματείας από τα υστεροβυζαντινά χρόνια έως τον Πρώιμο Νεοελληνικό Διαφωτισμό

Προεδρείο

Μαρία Τζιάτζη
Μανόλης Γ. Σέργης

19.30-19.50

Αναστασία Νικολάου

Η ορθόδοξη ποιητική παράδοση και η επιβίωσή της στα χρόνια της τουρκοκρατίας στον βαλκανικό χώρο. Η περίπτωση των ιαμβικών κανόνων

19.50-20.10

Στέλλα Σπ. Χελιδώνη

Ένας Σέρβος στον θρόνο του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Οι αφηγήσεις του γεγονότος και η σημασία τους

20.10-20.30

Ulrich Moennig

Ο υστεροβυζαντινός Βίος Αλεξάνδρου και η πρόσληψή του στα Βαλκάνια: τεκμήριο μιας ορθόδοξης ταυτότητας;

20.30-20.50

Βασίλειος Τσιότρας

Φαναριώτες λόγιοι και διδάσκαλοι, και η παράδοση των επιστολών του Θεόφιλου Κορυδαλλέως

20.50-21.30

Συζήτηση

Πέρασ εργασιών 1^{ης} ημέρας

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Βαλκανικές ταυτότητες στη μεταπολεμική και σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία

Μαρία Δημάση
Βασιλική Κοντογιάννη

Πέτρος Μαραζόπουλος

«Θαύμα ανάπτυξης και προόδου» ή «συνώνυμο του πρωτογονισμού και της προπαγάνδας»; Η πρόσληψη του βαλκανικού υπαρκτού σοσιαλισμού στη νεοελληνική κουλτούρα

Αλίκη Τσασσορού

Διαδρομές στα Βαλκάνια της ελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας

Zdravka Mihaylova

Το θέμα των ρευστών ταυτοτήτων στο έργο της Ρέας Γαλανάκη

Σοφία Ιακωβίδου

Όψεις του Βαλκάνιου στη σύγχρονη μυθοπλασία

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ*Προσφυγικά ζητήματα στα Βαλκάνια***Tudor Dinu**
Χαράλαμπος Μπαμπούνης*Georgi Dikin**Προσφυγικά θέματα
στη δεκαετία του 1920**Βασιλική Φίλιου**Η αποκατάσταση των αστών προσφύγων
στις Σάπες του νομού Ροδόπης, με βάση
το αρχείο της Κοινωνικής Πρόνοιας**Γεώργιος Αλέξανδρος Παπαδόπουλος**Οι πρόσφυγες του ελληνικού εμφυλίου
στη Ρουμανία**Gordana Blagojević**Σύγχρονοι Έλληνες μετανάστες
στη Σερβία – Ζητήματα εθνικής και
πολιτισμικής ταυτότητας***ΑΙΘΟΥΣΑ Δ***Λαϊκός πολιτισμός: παράδοση
και νεοτερικότητα***Βασίλης Σαμπατακάκης**
Yura Konstantinova*Μανόλης Γ. Βαρβούνης**Κοινά τελετουργικά στοιχεία
στην παραδοσιακή θρησκευτική
συμπεριφορά των βαλκανικών λαών**Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης**Εικονογράφηση «σύγχρονων...
δρακονοκτόνων». Μικρή συμβολή
στη σύγχρονη πολιτική σάπια**Νάντια Μαχά**Σχήματα και υφάσματα του οθωμανικού
κόσμου στις τοπικές ενδυμασίες
του ευρύτερου ελλαδικού χώρου (18^{ος} αι.-
αρχές 20^{ου}): Η υλική τους ζωή**Γιώργος Κούζας**Βουλγαρικά καταστήματα τροφίμων
στην Αθήνα: Στρατηγικές διαχείρισης
και κατανάλωσης «παραδοσιακών»
βουλγαρικών προϊόντων
στον αστικό χώρο σήμερα***ΑΙΘΟΥΣΑ Ε***Γλώσσα και πολιτισμός
στα Βαλκάνια***Irina Tresorukova**
Δημήτριος Ρούμπος*Predrag Mutavdžić*
*Αναστάσιος Καμπούρης**Οι στερεότυπες εκφράσεις
της Νεοελληνικής του τύπου
dumtyg prououn + verb και η
μεταφρασσιμότητά τους στα σερβικά**Boris Vounchev*
*Irina Strikova**«Όλα τα γουρούνια την ίδια μούρη
έχουν / Сички свине се една
зурла носят». Περιπτώσεις
διαγλωσσικής ελληνοβουλγαρικής
παροιμιακής παραδειγματικότητας**Κωστάντω Ξέρρα**Η υφιστάμενη κατάσταση
της ελληνικής γλώσσας
στην αλβανική επικράτεια**Ιωάννης Νεραντζής**Η αμφιμονοσήμαντη σχέση
της βαλκανικής ιστορικής
γεωγραφίας με τη βαλκανική ιστορική
γλωσσολογία, ως αυτή η σχέση
καταγράφεται
στα βαλκανικά τοπωνύμια και
οικωνύμια. Χρησιμοποιούμενη
πρωτογενής ιστορική πηγή: δύο
χάρτες (ευρωπαϊκός και οθωμανικός)
του τέλους του 19^{ου} αιώνα*

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **5^η**

Προεδρείο

Βαλκανικές διαστάσεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και της Φαναριώτικης Ποίησης

Μιχαήλ Πασχάλης
Δημοσθένης Στρατηγόπουλος

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Νεότεροι Έλληνες Λογοτέχνες στα Βαλκάνια I

Φωτεινή Χριστακούδη-Κωνσταντινίδου
Κυριακή Χρυσομάλλη-Henrich

9.00-9.20

Μαρία Χουλιάρα

Ο Ελληνισμός και τα Βαλκάνια ανάμεσα στη νεοτερικήτητα και την παράδοση τον 18^ο αιώνα: Η περίπτωση του Ευγένιου Βούλγαρη και του μαθητή του Ιώσηπου Μοισιόδακα

Michał Bzinkowski

Στιγμιότυπα από τα Βαλκάνια στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη

9.20-9.40

Χριστίνα Λούρη

«Μπακάληδες, τζαρλατάνοι και κούτζουρα στο προσκήνιο»: η Απολογία του Ιώσηπου Μοισιόδακα (1780)

Θεοδόσης Πυλαρινός

Ο Κώστας Βάρναλης μαθητής στη Φιλιππούπολη (1901)

9.40-10.00

Θεοδώρα Κοντογεώργη

Πολιτική θεωρία και κοινωνική κριτική στην Ηθική σπικουργία του Αλέξανδρου Κάλφογλου

Γιώργος Κωστακιώτης

Dor de ducă, dor de ducă, dor de ducă... ο Γιώργος Σεφέρης στη Ρουμανία

10.00-10.20

Αφροδίτη Αθανασοπούλου

Παρατηρήσεις στους δεκαπεντασύλλαβους των φαναριώτικων σπικουρημάτων

Νικόλαος Μπουμπάρης

Η Μολδοβλαχία του Τάκη Παπατσώνη και του Γιώργου Σεφέρη

10.20-10.40

10.40-11.00

Συζήτηση

11.00-11.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία Ι

**Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister
İbrahim Kelağa Ahmet**

Walter Puchner

Γεωγραφικές μακροδομές της βαλκανικής λογοτεχνίας στην πρόσληψη δυτικών προτύπων και η ενδιάμεση θέση των ελληνικών

Ερατοσθένης Καψωμένος

Πολιτισμικά συστήματα και πολιτισμικές οικογένειες στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Τυπολογικά και ταξινόμικά κριτήρια

**Νίκος Μαθιουδάκης
Δήμητρα Γιωτοπούλου**

Ποιητικές μεταπλάσεις του δημοτικού τραγουδιού «Του νεκρού αδελφού» στα Βαλκάνια

Ιωάννης Κιορίδης

Η μορφή του αλόγου στις σερβικές ηρωικές μπαλάντες και το ελληνικό ακριτικό τραγούδι: συγκριτική προσέγγιση

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ο ελληνισμός στην οθωμανική αυτοκρατορία και στη σύγχρονη Τουρκία

**Ιωάννης Μπακιρτζής
Παναγιώτα Τζιβάρα**

Sada Payir

Διασκέδαση, ευπρέπεια και παραβίαση στην ελληνορθόδοξη κοινότητα της Κωνσταντινούπολης στην ύστερη οθωμανική αυτοκρατορία

Αθηνά Κονταλή

Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Καλλίνικος Ε΄ και η μεταφορά της Μεγάλης του Γένους Σχολής στην Ήπιοκρήνη του Βοσπόρου

Μαρίνα Μπάνπου

Η συνθήκη της Λωζάνης και η ανταλλαγή πληθυσμών μέσα από τον Τύπο της εποχής

Πασχάλης Βαλσαμίδης

Απελάσεις Ελλήνων υπηκόων από την Τουρκία: Ανέκδοτη αλληλογραφία Μπτροπολίτου Δέρκων Ιακώβου με τους απελαθέντες Μπτροπολίτες Σελευκείας Αιμιλιανό και Φιλαδελφείας Ιάκωβο (1964-1969)

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στα Βαλκάνια

**Ελένη Καραντζόλα
Neli Popova
Ελένη Κουρμαντζή**

Vojkan Stojičić

*Μάρθα Λαμπροπούλου
Ivana Milojević
Dina Dmitrović*

Πολιτισμικά στερεότυπα και προκαταλήψεις: η επίδρασή τους στην εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης

**Dragana Tkalac
Maya Basic
Antonina Kostić**

Η σημασία της κατανόησης του λεξιλογίου στη λογοτεχνική ανάλυση κειμένων στη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης

**Ασημάκης Φλιάτουρας
Αγγελική Μουζακίτη
Χριστίνα Μάρκου
Άνκα Ρατζένοβιτς
Σπύρος Κιοσσές**

Η λόγια ποικιλία της νέας ελληνικής στο διαβαλκανικό ιστορικό μικροσκόπιο της γλωσσικής επαφής

**Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος
Άννα Βακάλη
Άννα Χατζηπαναγιωτίδη**

Τεχνικές Δημιουργικής Γραφής για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης στα Βαλκάνια

**Μαρία Δημάση
Αγγελική Μουζακίτη**

Η εξέγερση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες το 1821 στα σημερινά ελληνικά και ρουμανικά σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας: Συγκριτική ανάλυση και κριτική αποτίμηση

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **6^η**

*Βαλκανικές διαστάσεις
της Νεοελληνικής Γραμματείας
(18^{ος}-19^{ος} αι.)*

Προεδρείο

Αφροδίτη Αθανασοπούλου
Margareta Sfirsi-Lăudat

11.30-11.50

Παναγιώτης Μπάρκας
*Νεοελληνική ιδεολογία και Ήπειρος.
Η περίπτωση του χρονικού της Δρόπολης*

11.50-12.10

Ελένη Κουρμαντζή
*Το Έρωτος Αποτελέσματα... (Βιέννη 1792)
και η πολιτική αλληγορία: Ιστορία Γ΄*

12.10-12.30

Μιχαήλ Πασχάλης
*Ξαναδιαβάζοντας τα Ολύμπια του Ρήγα
σε σύγκριση με το ιταλικό πρωτότυπο*

12.30-12.50

Δημοσθένης Στρατηγόπουλος
*Χειρόγραφο του 19^{ου} αιώνα
από τη Μαρώνεια
στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος*

12.50-13.30

Συζήτηση

13.30-16.30

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Νεότεροι Έλληνες Λογοτέχνες
στα Βαλκάνια II*

Θεοδότης Πυλαρινός
Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Γεωργία Λαδογιάννη
*Γ. Θεοτοκάς: Εντυπώσεις
από τη Γιουγκοσλαβία*

Georgiana Xanthula Moscu
*Λογοτεχνία, ελληνισμός και κομμουνισμός
στη Ρουμανία, σύμφωνα με ταξιδιωτικά
κείμενα Ελλήνων συγγραφέων (1947-1964)*

Παύλος Βασιλειάδης
Ευανθία Παπαευθυμίου
*Ελληνορουμανικοί πολιτισμικοί διάλογοι
κατά τη μεταπολεμική περίοδο:
Η επίσκεψη των Ελλήνων λογοτεχνών Στρατή
Μυριβήλη, Άγγελου Τερζάκη, Μαρίας Ράλλη,
Γεωργίου Κουρμούλη, Γιάννη Ρίτσου και
Μενέλαου Λουντέμη στη Λαϊκή Δημοκρατία
της Ρουμανίας την άνοιξη του 1958*

Σταυρούλα Τσούηρου
*Τα Μικρά ταξίδια του Δημήτρη Νόλλα
στα Βαλκάνια του 1993*

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία II

**Ερατοσθένης Καψωμένος
Γιώργος Σαλακίδης**

Στυλιανή Βουτσά

Παμβαλκανική Ομοσπονδία του Ρήγα και Παναμερικανική Ένωση του Μπολιβάρ: δύο μεγάλοι άνδρες, δύο μεγαλεπήβολα οράματα

Φωτεινή Χριστακούδη-Κωνσταντινίδου

Εθνικές και βαλκανικές ιδιαιτερότητες της αισθητικής του ελληνικού ποιητικού Συμβολισμού

Βαρβάρα Ρούσσου

Το παράδειγμα των ποιητριών Κάρμεν Σύλβα και Ελένης Γεωργίου (τέλη 19^{ου} - αρχές 20^{ου} αι.): μια αμφίδρομη ελληνορουμανική σχέση στη συνάρθρωση φύλου και εθνικής ταυτότητας

Βάλια Τσάιπα-Τσιλιμένη

Κυνηγιτό του Βάσκο Πόπα και Προδοσία της Μαρίας Πολυδούρη: δυο ποιήματα-πνεύμονες μιας ιστορίας γραμμένης για όλον τον κόσμο

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ο ελληνισμός της Θράκης κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο

**Πασχάλης Βαλαμίδης
Ίκαρος Μαντούβαλος**

Ιωάννα Μουσικούδη

Η εκπαίδευση ως εργαλείο για τη διαμόρφωση ελληνικής εθνικής ταυτότητας στη Θράκη 1880-1908: Εγγενείς αδυναμίες και προβλήματα οργάνωσης

Ιωάννης Μπακιρτζής

Δευτερεύουσας σημασίας λιμένες στη βόρεια αιγιακή ακτή κατά την όψιμη οθωμανική περίοδο. Η περίπτωση του Πόρτο Λάγους (1880-1890)

Μαρία Καραβασίλη

Αντανακλάσεις στον ιδιωτικό βίο της ανάπτυξης του εθνισμού στα Βαλκάνια: Η περίπτωση της ελληνικής ορθόδοξης κοινότητας Αδριανούπολης

Θεόδωρος Κυρκούδης

Το κόμμα Τουρκοελληνικής Αδελφότητας και οι γιατροί της Αδριανούπολης

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Βαλκανικές διαστάσεις στο ελληνικό θέατρο

**Walter Puchner
Κωνσταντζα Γεωργακάκη**

Γεώργιος Κράιας

Ραλλού Καρατζά ή Το θέατρο στην υπηρεσία της εθνεγερσίας

Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου

Όψεις του πολιτισμού στην κωνσταντινουπολίτικη ελληνική κοινότητα: Η εν Φαναρίω Λέσχη «Μνημοσύνη» και το θέατρο (19^{ος}-20^{ος} αι.)

Ελένη Χριστοδουλάκη

Ο Δ. Χατζής από τη σελίδα στο σανίδι. Αφηγηματολογική προσέγγιση της δραματοποίησης του Τέλους της μικρής μας πόλης

Μιχαέλα Αντωνίου

Ο Πλούτος του Αριστοφάνη από το Εθνικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Nikita Milivojevic

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **7^η**

Προεδρείο

*Έλληνες λόγιοι στα Βαλκάνια
(17^{ος}-18^{ος} αι.)*

**Παναγιώτης Μπάρκας
Ασημάκης Φιλίππουρας**

Νικόλαος Μαυρέλος

*Έλληνες Ιατροφιλόσοφοι στα Βαλκάνια και
την Ευρώπη: οι απαρχές της νεοεπαισθητικότητας
(1664-1723)*

16.30-16.50

Δημήτρης Τζελέπης

*Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος
ο «εξ απορρήτων» (1641-1709)
στα Βαλκάνια: «ο τας συνθήκας θεις και
διαλλάξας Οθωμανούς και Γερμανούς»*

16.50-17.10

Παναγιώτα Τζιβάρα

*Ο δάσκαλος από το Βυθκούκι και ο
ιππότης από την Αρτα: μια μικρή ιστορία
για ένα μεγάλο χειρόγραφο και μία μεγάλη
βιβλιοθήκη*

17.10-17.30

Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister

*Ο αναγνώστης και ο βιβλιοπώλης του:
αναγνώσματα του ιατροφιλόσοφου
Ευθύμιου Αθανασίου
στα χρόνια 1788-1810*

17.30-17.50

17.50-18.30

Συζήτηση

18.30-19.00

Διάλειμμα

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

*Ο ελληνισμός των Βαλκανίων
στην παλαιότερη πεζογραφία*

**Λίζυ Τσιριμώκου
Λάμπρος Βαρελάς**

Σταυρούλα Νηνούδη

*Ομοιότητες και διαφορές σχετικά με τα ήθη
των βαλκανικών χωρών στον Πολυπαθή
του Γρ. Παλαιολόγου, την Κομψή ιστορία
Το καθ' Ευμενείαν και Σαπφιάδην του Κ. Ρωσσέτη και
Το σαγανάκι της τρέλας του Ρήγα (;)*

Ζωή Γεωργιάδου

*Το ελληνικό βασίλειο και η ελληνική κοινότητα
της Κωνσταντινούπολης: η αναπαράσταση
μιας ιδιόμορφης σχέσης
μέσα από τα κωνσταντινουπολίτικα Απόκρυφα
μυθιστορήματα του β' μισού του 19^{ου} αιώνα*

Θανάσης Β. Κούγκουλος

*Αναπαραστάσεις της Αδριανούπολης
στην ελληνική πεζογραφία του 19^{ου} αιώνα*

Μαρία Αλεξίου

*Οι Σαράντα Εκκλησίες της Ανατολικής Θράκης
στις Ηθογραφίες του Πολύδωρου Παπαχριστοδούλου*

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Συγκριτικές προσεγγίσεις στην ελληνική και βαλκανική λογοτεχνία III

**Michał Bzinkowski
Mariya Hristova**

Γιάννης Μότσιος

Η λυρική τέχνη στην εθνεγερτική ποίηση Ελλάδας και Βουλγαρίας του 20^{ου} αιώνα

Κυριακή Χρυσομάλλη-Henrich

*Το γεφύρι με τις τρεις καμάρες του Ισμαήλ Κανταρέ και το ελληνικό δημοτικό τραγούδι
Το γιοφύρι της Άρτας: συγκλίσεις και αποκλίσεις*

Nelí Porona

*Ο λογοτεχνικός χαρακτήρας του γενιτσάρου στα μυθιστορήματα
Ο βίος του Ισμαήλ Φερικ Πασά της Ρέας
Γαλανάκη και Ο Μανόλ με τα εκατό αδέρφια του Αντόν Ντόντσεφ*

Στέφανος Γραβάνης

Σχέσεις εξουσίας, πολίτες υπό διωγμό και ιδεολογία υπό κρίση στην Εποχή της εξουσίας (1995) του Ντόμπεριτσα Τσότσιτς και στην τριλογία Της επανάστασης, της μοναξιάς και της λαγνείας (2004) του Γιώργου Μιχαηλίδη

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Ελληνικές κοινότητες στα Βαλκάνια (19^{ος} - 20^{ος} αι.)

**Όλγα Κατσιαρδής-Hering
Vojkan Stojčić**

Ίκαρος Μαντούβαλος

Η κοινότητα ως εργαστήριο αναφυόμενων εντάσεων και υποβοσκόπων εθνικισμών. Η ελληνική-βλαχική (gōtōg-oláh) κοινότητα της Βουδαπέστης και ο βαλκανικός εθνικισμός στο β΄ μισό του 19^{ου} αιώνα

*Αλεξία Ορφανού
Μαρία Καραβασίλη*

Ελληνικές κοινωνικές συσσωματώσεις της Φιλιππούπολης με φιλεκπαιδευτικό χαρακτήρα

Ευαγγελία Γεωργιοσιάννη

Ελληνισμός και Βαλκάνια – Αμφίδρομες σχέσεις: Η περίπτωση της ελληνικής κοινότητας στην Κωσταντίνα της Ρουμανίας με βάση τα ταφικά μνημεία – Ιστορικές και καλλιτεχνικές μαρτυρίες

Δημήτριος Κουντουράκης

Προσωπογραφικά της Αλεξανδρούπολης μέσα από επιτύμβιες επιγραφές των Παλαιών Νεκροταφείων της (α΄ μισό 20^{ου} αι.)

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Τα Βαλκάνια στο ελληνικό θέατρο και στον κινηματογράφο

**Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου
Γιάννης Δημητρακάκης**

Κωνσταντίνα Γεωργακάκη

Τιτάνικ Βαλς: μια ρουμανική κωμωδία στην αθηναϊκή σκηνή

Ελένη Γεωργίου

Τα Βαλκάνια στην ελληνική σκηνή: Η παρουσία βαλκάνιων θεατρικών συγγραφέων στο ελληνικό θέατρο μέσα από τα παραδείγματα των έργων Οι σιδεράδες, Το σακάκι που βελάζει, Ο ασθενής του Δρ. Φρόντι, Ο σπιούνος των Βαλκανίων και Ο Επαγγελματίας

*Αφροδίτη Νικολαΐδου
Ηλέκτρα Βενάκη*

Κινηματογραφικές συμπαραγωγές με τα Βαλκάνια και αναπαραστάσεις της ελληνικότητας

Βασιλική Πέτσα

Συνυπάρχοντας με τον Βαλκάνιο Άλλο στις αρχές του 21^{ου} αιώνα: Εθνική ταυτότητα, φύλο και σεξουαλικότητα στις ταινίες Όμηρος (Γιάνναρης, 2005) και Ξενία (Κούτρας, 2014)

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

Συνεδρία **8^η**

Προεδρείο

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Έλληνες λόγιοι στα Βαλκάνια (19^{ος} αι.)

Damla Demirözü
Θανάσης Β. Κούγκουλος

Μαρία Λίπνα

Όψεις του έργου του Γεωργίου Τσουκαλά

19.00-19.20

ΑΙΘΟΥΣΑ Ε

Αρχιμ. Ευάγγελος Υφαντίδης

Διάλεξη: Η συμβολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην κοινωνική ανάπτυξη των Βαλκανίων μετά την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης

19.15

Şehnaz Şimşek Şişmanoğlu

Μια άγνωστη μετάφραση του Πέραν Απόκριφα στα καραμανλιδικά: Μπέγιογλου Απόκριφα του Ευαγγελινού Μισαπλίδη

19.20-19.40

Αναστασία Τσαπανίδου

Κ. Σ. Πέρβελης: ένας περιφερόμενος λογοτέχνης και θεατράνθρωπος στα Βαλκάνια του ύστερου 19^{ου} αιώνα

19.40-20.00

Δημήτριος Κότσικας

Ν. Γ. Δόσιος: ένας Ηπειρώτης λόγιος στη Ρουμανία (1882-1912)

20.00-20.20

Συζήτηση

Πέρασ εργασιών 2^{ης} ημέρας

20.20-21.00

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Σύγχρονη βαλκανική λογοτεχνία στην Ελλάδα και Έλληνες λογοτέχνες από τα Βαλκάνια

Γιάννης Μότσιος
Κώστας Σκορδύλης
Σταυρούλα Τσουήπου

Ελπίδα Κόνια

Αρχαίοι ελληνικοί μύθοι στη σύγχρονη βαλκανική λογοτεχνία: Η περίπτωση του Georgi Gospodinov και του Ismail Kadare

Σπύρος Κιοσσές
Κατερίνα Σχοινά

Μεθοριακή αφήγηση και ποιητική της ταυτότητας: η περίπτωση του Μιροσλάβ Πένκοφ

Θεοδούλη Αλεξιάδου

«Ένας απέδω και άλλος απέκει». Η ποιητική της νοσταλγίας στο έργο του Νίκου Κατσαλίδα

Σάββας Καράμπελας

Πρώιμα και όψιμα ποιήματα του Χρήστου Χαρτομασιδή: Σχέσεις με την εποχή τους και τα πεζά και θεατρικά κείμενά του (1986-2018)

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

Η πρόσληψη της βαλκανικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα: ανθολογίες και κείμενα

Γεωργία Λαδογιάννη
Velichka Simonova-Grozdeva

Δημήτρης Καργιώτης

Βαλκανικότητα και ανθολογισμός

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

Εθνικές ταυτότητες στον 19^ο και 20^ο αιώνα

Ευαγγελία Γεωργιτισογιάννη
Γεώργιος Παναγόπουλος

Σταματία Φωτιάδου

Η ελληνική Μεγάλη Ιδέα σε περιόδους κρίσης: Ο ελληνοβουλγαρικός ανταγωνισμός και η ελληνοτουρκική προσέγγιση στα τέλη του 19^{ου} αιώνα

Άντεια Φραντζή

Αίμος. Ανθολογία Βαλκανικής Ποίησης: Ένα εγχείρημα άμεσης επικοινωνίας των βαλκανικών λαών

Βασίλης Φούκας
Μενέλαος Τζιφόπουλος

Εκπαιδευτικός δανεισμός και ο μύθος του Προκρούστη: Το «παράδειγμα» της εκπαίδευσης των διδασκαλιστών στα Βαλκάνια τον 19^ο αιώνα

Γιάννης Δημητρακάκης

Στοιχεία για την πρόσληψη της ιδεολογικής μεταστροφής του Παναΐτ Ιστράτι στην Ελλάδα (1933-1935)

Ευσταθία Παρασκευά

Εθνικές ταυτότητες στον Μακεδονικό Αγώνα και τους Βαλκανικούς Πολέμους στα σχολικά Νεοελληνικά Αναγνώσματα του Μεσοπολέμου

Λίζυ Τσιριμώκου

Η διαβαλκανική γεφυροποιία του Έβο Άντρις

Ηλίας Σκουλίδας

Οι ακτιβιστές του «βορειοηπειρωτικού ζητήματος»: από τη θεσμική αναγνώριση στη δημόσια ιστορία

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019

Κτίριο Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

ΑΙΘΟΥΣΑ Α

Συνεδρία **9^η**

Μετάφραση της ελληνικής λογοτεχνίας
στα Βαλκάνια

Προεδρείο

Άντεια Φραντζή
Νικόλαος Μαυρέλος
Γιώργος Κωστακιώτης

Velichka Simonova-Grozdeva
Mariya Hristova

«Απ' όσα έκαμα κι απ' όσα είπα»: Ο Κ. Π. Καβάφης και
οι Βούλγαροι μεταφραστές του

9.00-9.20

Λάμπρος Βαρελάς

Μεταφράσεις ελληνικών μυθιστορημάτων στα βουλγαρικά
(19^{ος} αι.)

9.20-9.40

Margareta Sfirschi-Lăudat

Τα κοινά τουρκικά δάνεια της ελληνικής και της ρουμανικής
γλώσσας στα διηγήματα του Γ. Βιζυηνού και η απόδοσή τους
στη ρουμανική μετάφραση των Νεοελληνικών Διηγημάτων:
σημσιολογικές και μεταφρασεολογικές παρατηρήσεις

9.40-10.00

Κώστας Σκορδύλης

Μετάφραση και ιδιοπολιτισμικά στοιχεία: Ο Καζαντζάκης
στα αλβανικά και στα ρουμανικά

10.00-10.20

Συζήτηση

10.20-11.00

Διάλειμμα

11.00-11.30

ΑΙΘΟΥΣΑ Β

Ελληνοτουρκικές σχέσεις
στη λογοτεχνία

Δημήτρης Καργιώτης
Şehnaz Şimşek Şişmanoğlu

Damla Demirözü

Τα συμπτώματα του εθνικισμού
στη μυθολογία της Ανταλλαγής
των Πληθυσμών: Η Θεσσαλονίκη
με το Μοβ Καφτάνι
του Yilmaz Karakoyunlu

Aslı Çete

Η Κωνσταντινούπολη και η Κόκκινη
Μηλιά ως ιδανικοί χώροι
των ελληνικών και τουρκικών
εθνικών αφηγημάτων

Άνθη Καρρά
Γιώργος Σαλακίδης

Οι Ρωμιοί και ο κόσμος τους
στο διηγηματικό έργο του Σαΐτ Φαΐκ

İbrahim Kelağa Ahmet

Η ελληνοτουρκική συνύπαρξη
μέσα από τη λογοτεχνία:
Τα διαπολιτισμικά στοιχεία
στα ηθογραφικά διηγήματα και
τις ταξιδιωτικές ιστορίες
του Καρκαβίτσα

ΑΙΘΟΥΣΑ Γ

*Πρόσωπα και θεσμοί
στον 18^ο και στον 19^ο αιώνα*

Νάντια Μαχά
Βασίλης Φουκάς

Χαράλαμπος Μηνάογλου

«Ο Βούλγαρος τη φύσει, Έλλην τη προαιρέσει»: Ο Αναστάσιος Μιχαήλ παρουσιάζει Βαλκάνιους ελληνομαθείς λογίους στην Ακαδημία του Βραδεμβούργου (1707)

Γεώργιος Παναγόπουλος

Ο όσιος Βασίλειος της Ροίανα Μαγυλί και ο προδρομικός ρόλος του στην ψυχαστική αναγέννηση του 18^{ου} αιώνα στον ελλαδικό χώρο: Πολυεθνικές διασταυρώσεις στο κοινό υπόβαθρο της ορθόδοξης πνευματικότητας

Ελεονώρα Ναξίδου

Ο ήρωας εθνικός Άλλος στον Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας: η περίπτωση του στρατηγού Χατζηχρήστου Βούλγαρη

Αλεξία Ορφανού

Η διοίκηση του Γεωργίου Βέροβιτς (Djordje Beronici of Skadar) ως ηγεμόνα της Σάμου (1894-1896). Η συμβολή του στη δημοσιονομική πολιτική, τη δημόσια διοίκηση και την ανάπτυξη της παιδείας

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ

*Επαφές Ελλάδας, Κύπρου και Βαλκανίων
στον 20^ο και 21^ο αιώνα*

Ηλίας Σκουλίδας
Μαρία Λίπνα

Μιχαήλ Παλάγκας

Όψεις της ελληνογιουγκοσλαβικής συνεργασίας κατά τις πρώτες δεκαετίες του Ψυχρού Πολέμου: Η περίπτωση της συμφωνίας της διασυνοριακής επικοινωνίας μεταξύ των δύο χωρών (1959)

Αναστασία Χαμάτσου

Κύπρος - Γιουγκοσλαβία 1960-1992

Ευανθία Μπαρούτα
Κωσταντώ Ξέρρα

Η παιδεία στον νομό Αργυροκάστρου πριν και μετά το 1990

Αικατερίνη Αρβανιτάκη

*Πολιτιστικές σχέσεις: Ελλάδα - Σερβία.
Η περίπτωση των αδελφοποιήσεων 1990-2019*

Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019

Αμφιθέατρο Παλιάς Νομικής

Ολομέλεια του Συνεδρίου
Καταληκτήρια κεντρική ομιλία

Προεδρείο

Ζωή Γαβριηλίδου
Μανόλης Γ. Βαρβούνης

11.30-12.00

Tudor Dinu

Το Βουκουρέστι των Φαναριωτών – ένα σχέδιο μελέτης του βαλκανικού αστικού πολιτισμού κατά την εποχή του Διαφωτισμού

12.00-12.30

Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Θανάσης Β. Κούγκουλος

Κλείσιμο των εργασιών του 4^{ου} Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών «Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453 – 2019)»

12.30-13.30

Στρογγυλή τράπεζα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: Προοπτικές των Νεοελληνικών Σπουδών στα Βαλκάνια

Συντονισμός: Βασίλης Σαμπατακάκης

13.30

Μπουφές για τους συνέδρους

Το 4^ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών
πραγματοποιείται με την οικονομική στήριξη:

Δήμος Κομοτηνής

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών
European Society of Modern Greek Studies

Π.Μ.Σ.

«Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις»

Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ. Π.Μ.Σ. «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία - Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις»

Χορηγία:

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΗΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΦΑΡΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ
50 χρόνια

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΕΜΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ -ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ-
(ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ 2)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ -
01 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019**

ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΚΑΙ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΦΑΡΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΕΜΟΥ

MUSEUM
OF BYZANTINE
CULTURE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΑΝΤΙΡΡΟΔΑΤΗ ΕΝΩΣΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ -
01 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019**

ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΙ
ΥΠΟΤΕΚΝΙΚΕΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΜΕΤΕΡΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ
Κ.Υ.Π.Υ.Ε.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
www.pfke.gov.gr

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΡΟΛΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΛΟΤΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Σας καλούμε στην έναρξη του Συνεδρίου

**ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ:
ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ**

που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 29 Νοεμβρίου 2019, ώρα 18.30
στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού - Λεωφόρος Στρατού 2, Θεσσαλονίκη
(Αμφιθέατρο «Στέφανος Δραγούμης»).

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου

Η Πρόεδρος της Ο.Ε.
Ρέα Κακάμπουρα
Αναπλ. Καθηγήτρια

Ο Αντιπρόεδρος της Ο.Ε.
Μανόλης Γ. Βαρβούνης
Καθηγητής

Η Πρόεδρος του Φόρου Ποντίων
Μυροφόρα Ευσταθιάδου

Συνεδρία 5η: Η λαϊκή παράδοση των Ποντίων στο παρόν:
διατροφή, λαϊκές αγορές, memes, εγγραφή στην UNESCO

Προεδρείο: **Λάζαρος Βρυζίδης, Νάντια Μαχά-Μπιζούμη**

10.00-10.20	Θωμάς Σαββίδης Η φιλοσοφία της ποικτακτικής διατροφής
10.20-10.40	Γιάννης Κούδας Η αντικαθηματική γεωγραφία της αγοράς των Ποντίων στην Καλλιθέα Αττικής. Σύντομη συμβολή στη διαρένιση της ποιητικής του λαϊκού πολιτισμού
10.40-11.00	Γιάννης Κατσούρος – Αφροδίτη-Αθήνα Νουινάκη Η εικόνα των Ποντίων στην ψηφιακή λαογραφία. η περίπτωση των μμείων (memes)
11.00-11.20	Σταυρούλα-Βύλη Κ. Φωτοπούλου Η εγγραφή του εθιμικού δρώμενου των Μωμή εραν στον Αττικορωκεντικό Κατάλογο της Άλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO
11.20-11.40	Συζήτηση
11.40-12.00	Διάλειμμα

Συνεδρία 6η: **Μαρτυρίες ποικτακτικής λαογραφίας στην τέχνη - Κλείσιμο Συνεδρίου**

Προεδρείο: **Μανώλης Γ. Βαρθούλης, Ρέα Κυκάρμπουρα**

12.00-12.45	Harun Yanıoğlu, ακτισογράφος Nesati Zengin, σκηνοθέτης Meral Yanıoğlu Yesilcicek, φωτογράφος Ιωάννης Ιντζής, αρχιτέκτονας Μιχάλης Κιάλιτζής, μουσικός
12.45-13.30	Κλείσιμο Συνεδρίου – Συμμενήσματα
13.30	Λήξη Συνεδρίου

Λαϊκή Φωτογραφία της **Meral Yanıoğlu Yesilcicek (Τραπεζοφάντα)**
Έκθεση σκίτσων των **Harun Yanıoğlu (Τραπεζοφάντα)**

Ιδρύθηκε το 1969, στη Θεσσαλονίκη από Ποντίους α και β προσφυγικής γενιάς, με πρωτοργάτη το Στέη Ευσταθιάδη. Από τους κύριους καταστατικούς σκοπούς του συλλόγου ήταν η περισυλλογή λαογραφικού υλικού και η ανάδειξη του στα πλαίσια της τέχνης.

ΦΑΡΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ξή του στα πλαίσια της τέχνης. Έτσι, ο συλλογος ανέβασε εκατοντάδες θεατρικές παραστάσεις στην ποικτακή διάλεκτο και ανέδειξε το λαογραφικό πλούτο του ποικτακού Ελληνισμού με τις εκπομπές «Ποικτακή Αντιλάλη», που μεταδίδονται ανελλιπώς από την ίδρυση του συλλόγου. Οι εκπομπές αυτές αποτέλεσαν σημείο αναφοράς για δύο γενιές Ποντίων και εξακολουθούν ακόμη και σήμερα να αποτελούν αρχαιακό υλικό ανάκτησης των ερευνητών, καθώς κατέγραψαν κυρίως μουσικούς α προσφυγικής γενιάς Παράλληλα, τα ταξίδια στον ιστορικό Πόντο και στον Καύκασο, κυρίως για λόγους καταγραφών, ήταν όλα αυτά τα χρόνια μια από τις βασικές δραστηριότητες του συλλόγου.

Το σημερινό Δ.Σ.:

Πρόεδρος: Μυροφόρα Ευσταθιάδου
Αντιπρόεδρος: Ελένη Σαββίδου
Γραμματέας: Άννα Αποστολίδου
Ταμίας: Χρυσούλα Κωτσίδου
Μέλη: Ελένη Ντούλα, Παναΐλα Παπαδοπούλου, Αναστασία Σταφανίδου

Αντιγονιδών 1, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 54630

Τηλ.: 2310 530531, 6974149229

Facebook: ΦΑΡΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ

e-mail: farosponion@yahoo.gr

e-mail Συνεδρίου: laikiparadosiponionu@gmail.com

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2019
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΛΤΑ ΕΤΕΡΟΥΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2019
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΛΤΑ ΕΤΕΡΟΥΣ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2019

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ - ΠΕΤΡΕΛΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΠΙΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΓΡΑΦΙΟ

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ -

01 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παρασκευή 29 Νοεμβρίου – Αμφιθέατρο
«Στέφανος Αραγούνης»

- 17.00-18.30: Εγγραφή Συνεδριών
- 18.30-19.30: Επιστημ. Έναρξη - Χαιρετισμοί
- Εκπρόσωπος της Α.Θ.Π. **Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου**
 - **Βούλα Πατουλίδου**, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε. Θεσσαλονίκης
 - **Κωνσταντίνος Ζέρβας**, Δήμαρχος Θεσσαλονίκης
 - **Χρήστος Γαλιανίδης**, Πρόεδρος Επιτροπής Ποντιακών Μελετών
 - **Μιχάλης Γ. Μερσακλής**, Ομ. Καθηγητής - Πρόεδρος Ελληνικής Ασוצιαφικής Εταιρείας
 - **Μανώλης Γ. Βαρθολομαίος**, Καθηγητής - Πρόεδρος Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Δ.Π.Θ. - Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου
 - **Ρέα Κακόμπουρα**, Αν. Καθηγήτρια - Δευτερόντυπη Εργαστήρια Κοινωνικών Επιστημών Π.Τ.Δ.Ε., Ε.Κ.Π.Α. - Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου
 - **Μυροφόρα Ευσταθιάδου**, Δρ. Ασוצιαφίας - Πρόεδρος του Φόρου Ποντίων

19.30: Εναρκτήρια κεντρική ομιλία

Προεδρείο: **Μανώλης Γ. Βαρθολομαίος**, **Ρέα Κακόμπουρα**
Michel Brunet, Geo-historian, Director of Research
emertius in CNRS (National Centre of Scientific Research)
and Bordeaux University

Ο ρόλος της «επικονογραφίας» στη μετάδοση της ταυτότητας και της μνήμης των Ποντίων
Ελλήνων στους κόλπους των προσφύγων της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης στην Ελλάδα και στη Διασπορά

19.50: Καλλιτεχνικό πρόγραμμα

«Ποντιακοί Αντίλαλοι»: ιστορικές και λογογραφικές ραδιοφωνικές εκπομπές του συλλόγου «Φάρος Ποντίων». Κείμενα: **Στάθης Ευσταθιάδης**
Μουσικοί: **Καλιοντζίδης Μιγάλης, Κόλλια Λίτα, Μπαχ Δημήτριος**

20.15: Αφήξη

Σάββατο 30 Νοεμβρίου – Αμφιθέατρο
«Στέφανος Αραγούνης»

8.30-9.30: Εγγραφή Συνεδριών

Συνεδρία 1η: Έντεχνος λαϊκός λόγος των Ελλήνων στον Πόντο πριν το 1922: **παρωμίδα, ακριτικό τραγούδι, θέατρο**

Προεδρείο: **Ευστάθιος Πελαγίδης, Θανάσης Β. Κούγκουζος**

9.30-9.50	Κώστας Δημ. Κονταξής Το όριο στα ποντιακά παρωμίδα
9.50-10.10	Λέσποινα Λιμνινού Η γυνίκα ως αντίπαλος του ήρωα στα παρωμίδα του Πόντου
10.10-10.30	Γ. κόργιος Θανάουζος Τυπικά ποιητικά σημεία κοινά στο «Αγιανή Ακρίτη» Eseoanal και στις ποντιακές παρωμιάδες του ηρωικού τραγουδιού «του υιου του Ανδρονίκου»
10.30-10.50	Walter Puchner Θεατρικές παραστάσεις γήρω από τον Εύξεινο Πόντο (πριν το 1922)
10.50-11.10	Συζήτηση
11.10-11.30	Διάλειμμα

Συνεδρία 2η: **Ήθη και έθιμα στον Πόντο πριν το 1922: λαϊκές δοξασίες, θρησκευτική συμπεριφορά, λογοτεχνία, τύπος**

Προεδρείο: **Μητροπολίτης Συγκασπούρης και Ν. Ασίας Κωνσταντίνος, Walter Puchner**

11.30-11.50	Θεοδόσιος Κυριακίδης Λαϊκές δοξασίες για τις εκδήμικές σαβάνες και τις βερσιπέδες τους στον Πόντο
11.50-12.10	Θανάσης Β. Κούγκουζος Μια συμφορία ληπειών στον Πόντο του 19ου αιώνα από το μιλίεθρήμα «Τα όραματα της Κωνσταντινούπολης» του Κ. Α. Γιοσσόπολιου
12.10-12.30	Μιροφόρα Ευσταθιάδου Τα λογογραφικά στοιχεία της εφημερίδας «Εσπέρ» της Τραπεζούντας (1918-1921)
12.30-12.50	Μανώλης Γ. Βαρθολομαίος Λαϊκή λατρεία και παρωμιάδική θρησκευτικότητα στην Κεδώνια της περιφέρειας Σουρμένων του Πόντου
12.50-13.10	Συζήτηση
13.10-13.30	Διάλειμμα

Σάββατο 30 Νοεμβρίου – Αμφιθέατρο
«Στέφανος Αραγούνης»

Συνεδρία 3η: **Η εγκατάσταση των Ελλήνων του Πόντου στην Ελλάδα: δημιουργία κοινοτήτων, αρχαίων, συλλόγων**

Προεδρείο: **Χρήστος Γαλιανίδης, Γιώργος Κούζας**

16.30-16.50	Αχιλλέως Γ. Χαλιόπιακης Ποντιακό μουσικό/αρχαϊκό υλικό στο περιοδικό «Χρονικά του Πόντου»
16.50-17.10	Ζωή Κινιά – Ρέα Κακόμπουρα Η ποντιακή προσφυγική κοινότητα Κομνηνοί (Χασάν) στο Ελληνικό Αττικής (1923-1942): Από την εγκατάσταση και την αποκατάσταση στη δεύτερη προσφυγιά
17.10-17.30	Νάντια Μαγιά-Μπαράμη «Δίε τα καρίτα της Μέρμανης»: Τα χειροτεχνήματα της Μέρμανης Ποντίων Κυριών ως δείκτες εργασιακών σχέσεων, κοινωνικών αξιών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών
17.30-17.50	Συζήτηση
17.50-18.10	Διάλειμμα

Συνεδρία 4η: **Ποντιακή ταυτότητα: παρελθόν, παρόν, μέλλον**

Προεδρείο: **Κυριάκος Χατζηκυριακίδης, Γιώργος Κατσαούρος**

18.10-18.30	Μαρία Βεργίτη Συλλογική ταυτότητα του ποντιακού ελληνισμού στο ελληνικό κράτος: Το ταξίδι έξι γενιών σε εκατό χρόνια (1919-2019)
18.30-18.50	Ιωάννης Κασκιμανίδης «Τ' έμετρα τα τραγουδιών»: Τραγουδώντας τη μνήμη, την ταυτότητα και την ιστορία
18.50-19.10	Κετνιπ Λορτίμανιζιζ - Νάτο Ακχάλια Mutual Influences of Greek and Kavellian dialects
19.10-19.30	Azra Eker Roolitakis Travelling Memories of Pontus: A Translational Focus on a Greek-Turkish Textual Exchange
19.30-19.50	Αναστασία Στεφανιάδου Τραύμα, Μνήμη και Διασπορά στην Ελληνοαμερικανική Λογοτεχνία
19.50-20.10	Συζήτηση

ΞΑΝΘΗ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

7η Επιστημονική Συνάντηση

«Νεότερη Περίοδος: Κοινωνία»

καθημερινή "Π"

11.12

ώρα, **19:00**

αίθουσα "Βιργιλία Τσιτσικίτη"

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

Μανώλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής ΔΓΠΘ: Η ενσωμάτωση της Θράκης στο ελληνικό κράτος ως παράγοντας μετασχηματισμών στην παραδοσιακή καθημερινότητα και στον λαϊκό πολιτισμό της θρακικής κοινότητας

Δημήτριος Ν. Καραπίπης, Δρ. Ιστορίας: Η Ξάνθη των αλλήλων: Μια ιστορική αναδρομή στην παρουσία των Εβραίων και των Καθολικών της πόλης

Βασίλης Αβδαλίδης, ι. Λέκτορας ΔΓΠΘ: Αστικές οικογένειες στην Ξάνθη

Διονύσιος Τσινακόπουλος, Δρ. Θεολογίας, Μεταδοκτορικός ερευνητής ΔΓΠΘ: Ιστορία της εκκλησίας στην Ξάνθη. Από την οθωμανική εποχή στην ανεξαρτησία

Ανδρέας Μαζάκος, Αναπληρωτής Αξιωματικός ΣΣ, ΜΔΣ Διεθνής Σχολής και Στρατηγικές Σπουδές: Η στρατηγική αξία της Θράκης από την αρχαιότητα έως σήμερα.

Συμπροκτριάδα: Ελένη Μαζάκου,
Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΓΠΘ

Συνδιοργάνωση:

ΙΔΡΥΜΑ ΘΡΑΚΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
<http://www.italia.gr> <http://www.italia.gr>

Πειραματική διδασκαλία Ιστορίας σε μαθητές/τριες Γυμνασίου στο Εργαστήριο Τεχνολογίας, Έρευνας & Εφαρμογών στην Εκπαίδευση

Την Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2020 (ώρες: 12.00-14.00) θα πραγματοποιηθεί πειραματιστική διδασκαλία στο Εργαστήριο Τεχνολογίας, Έρευνας & Εφαρμογών στην Εκπαίδευση του Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Η διδασκαλία θα αφορά στο μάθημα της Βυζαντινής Ιστορίας, θα γίνει σε ψηφιακό αλληλεπιδραστικό περιβάλλον και θα συμμετάσχουν μαθητές και μαθήτριες της Β΄ τάξης του 2ου Γυμνασίου Κομοτηνής με την καθηγήτρια τους κ. Φιερούλα Παπαδάτου. Το μάθημα οργανώνουν ο κ. Αγγελος Παληκίδης, επίκουρος καθηγητής Διδακτικής της Ιστορίας και διευθυντής του Εργαστηρίου, ο κ. Κυριάκος Σγουρόπουλος, μηχανικός Η/Υ και μέλος ΕΔΙΠ, και η κ. Έλενα Μαυρουδή, υπ. διδάκτωρ του Τμήματος.

Ημερομηνία: Τετάρτη, 12 Φεβρουαρίου, 2020

Κατηγορία:

Λοιπές δραστηριότητες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ

1ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

13 - 14
Μαρτίου
2020

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Αμφιθέατρο Ιδρύματος
Οικ. Ν. Ζ. Παπανικολάου
Διεύθυνση: Ν. Παπανικολάου 1

ΕΓΓΡΑΦΕΣ

13 Μαρτίου 2020
15.00 - 15.30

Ωρεάν εγγραφή

θα χορηγηθεί βεβαίωση
παρακολούθησης

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
GUTENBERG

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βασίλης Παυλόπουλος
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΜΕΛΗ

Λιχτερένη Γκαρή
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Άρτεμις Γιώτσα
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Κωνσταντίνος Μιλιανός
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πένυ Παναγιωτοπούλου
Πανεπιστήμιο Πατρών

Αντωνία Παπασιλιανού
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευθύμιος Λαμπρίδης
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΜΕΛΗ

Αδαμοπούλου Ευανθία
Φοιτήτες του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Γαϊτανάκης Μανώλης

Ζαμαντζάς Αριστείδης

Καλατζίδου Χαρά

Κολαΐτης Αλέξανδρος

Κοντοπούλου Σοφία

Λαζαρίδης Ευάγγελος

Πατρεύλι Ραφσάλα

Παρασκευή 13 Μαρτίου

- 15:00 – 15:30 Ύποδοχή – Εγγραφές
- 15:30 – 16:00 Χαιρετισμοί / Έναρξη των εργασιών του συνεδρίου
- 16:00 – 17:30 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ
Προεδρεύει: *Κωνσταντίνος Καφέτσιος*, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Αντιλήψεις μαθητών Δημοτικού Σχολείου για τους διαθέσιμους πόρους μάθησης και εκπαίδευσης στη σχολική κοινότητα
Αικατερίνη Γκαρή, ΕΚΠΑ
- Όψεις της προκατάληψης και διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών προς τους μετανάστες
Ευθύμιος Λαμπριδής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Γεωργία Κρουσίδου, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
- Πέρα από την πολυπολιτισμικότητα: Πολιτισμικές ιδεολογίες και προκατάληψη
Βασίλης Παυλόπουλος, ΕΚΠΑ
- 17:30 – 18:00 Διάλειμμα
- 18:00 – 19:30 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ
Προεδρεύει: *Αντωνία Παπαστυλιανού*, ΕΚΠΑ
Στάσεις Ελλήνων: Εθνική και ευρωπαϊκή ταυτότητα αναφορικά με κοινωνικοκοινωνικά ζητήματα
Πένυ Παπαγεωργοπούλου, Πανεπιστήμιο Πατρών
Αικατερίνη Γκαρή, ΕΚΠΑ
- Διεργασίες επιπολιτισμοποίησης, ιθαγένεια και κοινωνιοψυχολογικές παράμετροι: Αποτυπώνοντας την αμφιβμία της ελληνικής κοινωνίας απέναντι σε τρεις μεταναστευτικές ομάδες
Γιώργος Τσουβέλας, *Βασίλης Παυλόπουλος*, ΕΚΠΑ
- Η έννοια της κόλης και η χωρική μετατόπιση κατά τις ταυτοτικές διεργασίες. Η περίπτωση των προσφύγων στην Αθήνα
Ανδρέα Χριστοφοί, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Αγγελική Γαζή, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
- 19:30 – 20:00 Διάλειμμα

20:00 – 21:00

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΣΤΕΝΕΣ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Προεδρεύει: *Αικατερίνη Γκαρή*, ΕΚΠΑ

Όρος δεσμού ενήλικων, πολιτισμικός προσανατολισμός και ψυχική ευξία στην Ελλάδα

Κωνσταντίνος Καφέτσιος, *Ευαγγελία Κατέρη*, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ο ρόλος της κατασκευής εαυτού Ελλήνων ζευγαριών στην ικανοποίηση από τη σχέση και τη ζωή

Ευαγγελία Κατέρη, *Αργυρούλα Καλαϊτζάκη*, *Νικόλαος Γκερτσάκης*, *Κωνσταντίνος Καφέτσιος*, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Σάββατο 14 Μαρτίου

09:30 – 11:00

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΕΠΙΠΟΛΙΤΙΣΜΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

Προεδρεύει: *Πένυ Παπαγεωργοπούλου*, Πανεπιστήμιο Πατρών

Η σχέση του γονικού δεσμού και της ψυχολογικής και κοινωνικοπολιτισμικής προσαρμογής και η διαμεσολάβηση της αυτοκαταλεσμιτικότητας, της μοναξιάς και της νοσταλγίας:

Συγκρίσεις μεταναστών και γηγενών εφήβων

Αρετή Τσιού, *Αντωνία Παπαστυλιανού*, ΕΚΠΑ

Η ψυχοκοινωνική προσαρμογή γηγενών και μεταναστών εφήβων:

Οικογενειακοί παράγοντες, ποιότητα φιλίας, αξίες

και εθνοπολιτισμική σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού

Ιωάννα Εύγκη, *Αντωνία Παπαστυλιανού*, ΕΚΠΑ

Ο ρόλος της κατασκευής εαυτού στον επιπολιτισμό

και την ψυχολογική προσαρμογή Αλβανών και Ινδών

μεταναστών στην Ελλάδα

Ευαγγελία Κατέρη, *Ευάγγελος Καραδήμας*, Πανεπιστήμιο Κρήτης

11:00 – 11:30 Διάλειμμα

11:30 – 12:30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ
Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: QUO VADIS?

Συντονίζουν: *Ευθύμιος Λαμπριδής*, *Δημοκρίτειο Παν/μιο Θράκης*

Βασίλης Παυλόπουλος, ΕΚΠΑ

12:30 – 13:00 Συνέλευση κλάδου Διαπολιτισμικής Ψυχολογίας της ΕΛΨΨΕ

Τηλε-διάλεξη για την ιστορική ενσυναίσθηση και την ιστορική εκπαίδευση στην Κύπρο

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικού δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση, ο κ. Λούκας Παρκιάδης, Επίσημος Σύμβουλος του Προγράμματος Σπουδών Ιστορίας της Κύπρου και διδάσκων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, θα δώσει διάλεξη τη Δευτέρα 13 Απριλίου 2020 και ώρα 18:00-19:15, με θέμα «Ιστορική ενσυναίσθηση και Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας της Κύπρου». Όσοι/ες ενδιαφέρονται να παρακαλουθήσουν, μπορούν να συνδεθούν επιλέγοντας τον σύνδεσμο <https://meet.lync.com/dutlr/paralkid/SLH54HM2>

Άγγελος Παρκιάδης

Επίκουρος Καθηγητής / Διευθυντής του Εργαστηρίου

Άγγελος Παρκιάδης

Επίκουρος Καθηγητής Διδακτικής της Ιστορίας

Τμήμα Ιστορίας & Εθναλογίας

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

.....

Angelos Palikidis

Assistant Professor in History Didactics

History & Ethnology Department

DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE (GREECE)

Ημερομηνία: Δευτέρα, 13 Απριλίου, 2020

Κατηγορία:

Λοιπές δραστηριότητες

Το Εργαστήριο Έρευνας, Τεχνολογίας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση
φιλοξενεί τη Δευτέρα 27 Απριλίου και ώρα 18.00 τον κ. Χάρη Αθανασιάδη,
καθηγητή Ιστορίας της Εκπαίδευσης και Δημόσιας Ιστορίας και Διευθυντή του ΜΠΣ
του ΕΑΠ «Δημόσια Ιστορία», και την κ. Αρχοντία Μαντζαρίδου, διδάκτορα
παιδαγωγικής και συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου στο 6ο ΠΕΚΕΣ Αττικής. Για το
θέμα της παρουσίασής τους δείτε το συνημμένο αρχείο. Για να συνδεθείτε
ακολουθείστε τον σύνδεσμο <https://meet.lync.com/duth/apalikid/L8X41QGS>

**Προφορική Ιστορία και Διδακτική Πράξη:
Το εκπαιδευτικό σενάριο «Κατοχή και Αντίσταση»**

Χάρης Αθανασιάδης και Αρχοντία Μαντζαρίδου

Μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις προφορικές μαρτυρίες για διδακτικούς σκοπούς; Αν ναι, πώς θα διαχειριστούμε τη συνήθη αποσπασματικότητα και ελλειπτικότητα των μαρτυριών; Πώς θα γεφυρώσουμε το θερμό, υποκειμενικό βλέμμα των αφηγητών με τις περισσότερο αποστασιοποιημένες περιγραφές και ερμηνείες των ιστορικών; Πώς θα συνδέσουμε το μερικό και στο γενικό, πώς θα συνδυάσουμε την κατανόηση με την εξήγηση; Κι ακόμα: Πώς θα κινητοποιήσουμε το ενδιαφέρον των μαθητών; Πώς θα ενισχύσουμε την ενεργή συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία; Ποιες πηγές θα πλαισιώσουν τις μαρτυρίες και γιατί; Έχοντας κατά νου τέτοιου είδους ιστορικά και παιδαγωγικά ερωτήματα θα παρουσιάσουμε και θα σχολιάσουμε ένα συγκεκριμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό σενάριο, το οποίο οικοδομήθηκε πάνω σε τρεις από τις συνεντεύξεις που απόκεινται στο Αρχείο «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα». Βλ. σχετικά εδώ <http://www.occupation-memories.org/en/index.html>

Ο Χάρης Αθανασιάδης είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και διευθυντής του μεταπτυχιακού προγράμματος Δημόσια Ιστορία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις του επικεντρώνονται στην Ιστορία της Εκπαίδευσης, την Ιστορία του εργατικού κινήματος και τη Δημόσια Ιστορία.

Η Αρχοντία Μαντζαρίδου είναι συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου στο 6ο ΠΕΚΕΣ Αττικής και διδάκτορισα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις της επικεντρώνονται στη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση.

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΜΑΘΗΜΑ: "ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ 1880
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ"**

Διάλεξη της Δρ. Aslı Çete
İstanbul Üniversitesi

**Αλεξάνδρα
Παπαδοπούλου:**

**Ζητήματα φύλου
και
συγκρότησης
της εθνικής
ταυτότητας**

Πέμπτη 7 Μαΐου 2020

ώρα: 18.00

7η διαδικτυακή σύσκεψη:

<https://mcet.lync.com/houtest-ac/kougkoulos.athanasios/02ZDZAFP>

1^ο

Επιστημονικό Συνέδριο

Ο καπνός στην ιστορία

**οικονομικές,
κοινωνικές
και πολιτισμικές
προσεγγίσεις**

Επιστημονική επιμέλεια:
Άγγελος Α. Παληκίδης

Πρακτικά Συνεδρίου
Καβάλα | 7-9 Δεκεμβρίου 2018

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΒΑΛΟΥ

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ**

ΜΑΘΗΜΑ: "ΕΝΤΕΧΝΟΣ ΠΕΖΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ"

**Διαδικτυακή Διάλεξη
του Δρα Αλέξανδρου Γ. Καπανιάρη**

Διδάσκωντος ΜΠΣ «Δημιουργική Γραφή»/Ψηφιακή Αφήγηση στην Εκπαίδευση Ε.Α.Π.
Μεταδιδακτορικού Ερευνητή Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας, Δ.Π.Θ.

***Ψηφιακή Λαογραφία
και Προφορική
Λαϊκή Λογοτεχνία:***

***Εμπλουτισμένα περιβάλλοντα,
πρακτικές και προτάσεις.***

**Τετάρτη, 20 Μαΐου 2020
ώρα: 18.00**

Μπορείτε να την παρακολουθήσετε στο:
<https://meet.lync.com/duth/amacha/9WMC00RT>

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ**

**Διαδικτυακή Συζήτηση
«Μουσεία και Πανδημία»**

Παρασκευή, 22 Μαΐου 2020, ώρα 18:00

<https://meet.lync.com/duth/amacha/HSXGTH20>

Ελπίδα Βόγλη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας ΔΠΘ

*Κοινωνίες σε καιρούς
πανδημίας: από το
'άγνωστο' παρελθόν σε ένα
'αχαρτογράφητο' παρόν*

Βασιλική Κράββα

Επίκουρη Καθηγήτρια
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ΔΠΘ

*Υλικότητες εκτός τόπου:
σώματα και σκουπίδια την
εποχή της πανδημίας*

Μάρλεν Μούλιου

Επίκουρη καθηγήτρια
Μουσειολογίας ΕΚΠΑ

Μουσεία και πανδημία

Γιάννης Κουμκάς

Κοινωνικός Ανθρωπολόγος –
πολιτιστικός διαχειριστής

και

Μαρία-Χριστίνα

Ευστρατίου

Αρχαιολόγος- Μουσειολόγος- Μουσείο παιδαγωγός

Το «Μουσείο Μέσα μου»

**Προλογίζει ο Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας
ΔΠΘ, Καθηγητής Μ. Γ. Βαρβούνης**

**Τη συζήτηση συντονίζει η Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας
Νάντια Μακά-Μπιζούμη**

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΜΑΘΗΜΑ: "ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ 1880
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ"**

Διάλεξη του Étienne E. Charrière
Επ. Καθηγητή Συγκριτικής Γραμματολογίας
Bilkent University (Άγκυρα Τουρκίας)

***Η ανάγνωση
μυθιστορημάτων
στο πολύγλωσσο
περιβάλλον
της ύστερης
Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας***

**Πέμπτη 28 Μαΐου 2020
ώρα: 18.00**

10η διαδικτυακή σύσκεψη:

<https://meet.lync.com/houtest-ac/kougkoulos.athanasios/02ZDZ4FP>

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ**

Διάλεξη Ερ. Γ. Καψωμένου
Ομ. Καθηγητή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

**Το ελληνικό πολιτισμικό πρότυπο
στο δημοτικό τραγούδι**

ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ:

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΙΕ

ΣΥΝΤΟΝΙΖΕΙ: Δρ. Θ. Β. ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ

Παρασκευή 5 Ιουνίου 2020
ώρα: 18.00

Σύνδεσμος διαδικτυακής σύσκεψης:

<https://meet.lvnc.com/houtest-ac/kougkoulos.athanasios/NUX3UGCD>

Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Ελληνική Λαϊκή Τέχνη:

Παλαιότερες θεματικές με σύγχρονες προσεγγίσεις
Αφιερωμένο στη μνήμη του Λαογράφου Κίτσου Μακρή

Βόλος

25-27 Σεπτεμβρίου, 2020

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας Ι.Μ.Δ. Μελισσάτικα Βόλου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΙΔΙΟΜΕΛΟΝ

www.learn.cultureacademy.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Ελληνική Δημοκρατία
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
& ΑΛΜΥΡΟΥ

ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΑΓΓΕΛΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΦΕΜΑΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ / ORGANIZING COMMITTEE

Πρόεδρος: Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Μέλη: Αλέξανδρος Γ. Καπανιάρης, Διδάκτωρ Ψηφιακής Λαογραφίας, Διδάσκων στο Ε.Α.Π., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Νάντια Μαχά-Μπιζούμη, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αθανάσιος Κούγκουλος, Μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Νικόλαος Τσουκάς, Γενικός Γραμματέας «Μαγνήτων Κιβωτός»

Αντώνης Πλαγεράς, Ταμίας «Μαγνήτων Κιβωτός»

B. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ / SCIENTIFIC COMMITTEE

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Μαρίνα Βρέλλη-Ζάχου, Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μαρία Γκασούκα, Ομότιμη Καθηγήτρια Λαογραφίας και Φύλου, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Γεώργιος Τσιγάρης, Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Βασίλειος Δαλκαβούκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Εθνογραφίας του Ελλαδικού Χώρου, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αικατερίνη Μάρκου, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής και Ιστορικής Ανθρωπολογίας του Βαλκανικού Χώρου, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Βασιλική Κράββα, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Άγγελος Παλληκίδης, Επίκουρος Καθηγητής Διδακτικής της Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Νάντια Μαχά-Μπιζούμη, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αλέξανδρος Γ. Καπανιάρης, Διδάκτωρ Ψηφιακής Λαογραφίας, Διδάσκων στο Ε.Α.Π., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

International Conference Greek Folk Art:

Older themes with modern approaches

The conference is dedicated to the memory of Folklorist Kitsos Makris

Volos

25-27 September, 2020

Conference Center of Thessaly

of the Holy Metropolis of Dimitrias & Almyros in Melissatika

PROGRAMME

μαγνήτων
Τέχνες Λαϊκές

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΤΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ & ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 2018

www.learn.cultureacademy.gr

THE LABORATORY OF FOLKLORE
AND SOCIAL ANTHROPOLOGY
DEPARTMENT OF HISTORY AND ETHNOLOGY
OF THE DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

Hellenic Republic
REGION OF THESSALY

HOLY METROPOLIS
OF DIMITRIAS
AND ALMYROS

MAGNITON KIVOTOS
ARK FOR THE PRESERVATION OF THE OUR CULTURAL RESERVE

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΣΜΟΥ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / WELCOMING SESSION
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΜΑΝΟΛΗΣ Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Α΄ ΜΕΡΟΣ

18:00 – 18:45 – Εναρκτήρια προσφώνηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνατίου

Χαιρετισμοί / Welcoming speeches

Προσφώνηση της Θάλειας Μακρή, κόρης του Κίτσου Μακρή και προβολή βίντεο για τη ζωή και το έργο του

18:45 – Κήρυξη έναρξης εργασιών του Διεθνούς Συνεδρίου

Β΄ ΜΕΡΟΣ

18:50 – 19:10 ΜΑΡΙΝΑ ΒΡΕΛΛΗ-ZACHOU

Παραδοσιακές λαϊκές τέχνες στον ελλαδικό χώρο. Άνθρωποι και επαγγέλματα. Παρελθόν – Παρόν – Μέλλον

Ο ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
THE SYMBOLIC AND SOCIAL CONTENT OF FOLK ARTS

19:10 – 19:25 ΕΥΡΙΑΙΚΗ ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΥ-ΡΕΤΣΙΛΑ

Τα έργα της χειροτεχνίας ως εργαλεία πολιτιστικής διπλωματίας και όχι μόνον

19:25 – 19:40 ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΟΥ

Το πλοίο στην Κύπρο: από την ιστορική πραγματικότητα στη λαϊκή τέχνη

19:40 – 19:55 ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΡΑΒΒΑ

Όταν η λαϊκή τέχνη και η παράδοση συνομιλούν με την αρχαιότητα και το Βυζάντιο: στοχασμοί με αφορμή τη ζωγραφική του Νίκου Εγγονόπουλου

19:55 – 20:10 ΝΙΚΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

Η διάσωση, προβολή και προσπάθεια διαφύλαξης της λαϊκής πηλιορείτικης παράδοσης μέσα από το έργο του Κώστα Λιάπη

20:10 – 20:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

ΣΑΒΒΑΤΟ, 26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / II SESSION

**ΛΑΪΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΤΕΧΝΙΤΕΣ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΛΙΘΟΓΛΥΠΤΙΚΗ - ΛΑΪΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ
STONE-CARVING - FOLK PAINTING**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΟΥ

9:00 – 9:15 ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΡΑΠΤΟΥ

Η τέχνη της λιθοτεχνίας στην Ελασσόνα. Το παράδειγμα του λιθογλύπτη Αθανασίου Σανίδα

9:15 – 9:30 ΖΩΗ ΓΟΔΟΣΗ

Ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα στις τοιχογραφίες των κτηρίων παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στον ελλαδικό χώρο κατά τον 18ο και 19ο αιώνα

9:30 – 9:45 ΖΩΗ ΓΟΔΟΣΗ - ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΑΜΠΟΥΡΑΣ

Μια κοινωνία σε αλλαγή: ζωγράφοι στην Εράτυρα (18ος - αρχές 20ού αιώνα)

9:45 – 10:00 ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΟΥΔΟΥΛΟΣ

Απεικονίσεις ρολογιών στη ζωγραφική των αρχοντικών του 18ου και του 19ου αιώνα

10:00 – 10:15 ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΧΟΙΝΑ

Ζωγραφική με το στόμα και το πόδι (ΖΩ.Σ.Π.) ως σύγχρονη λαϊκή τέχνη

10:15 – 10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / III SESSION

**ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗ – ΣΑΜΑΡΟΠΟΙΑ – ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ
CERAMICS – PACKSADDLE – SHIPBUILDING**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ

10:30 – 10:45 CHRISTINE LANSDALE WILLIS

The Legacy of Byzantine Ceramic Art and how it inspired Folk Art in Greece

10:45– 11:00 ΜΑΝΟΛΗΣ Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Η σαμιακή αγγειοπλαστική μεταξύ παράδοσης και νεωτερισμού:
το εργαστήριο της οικογένειας Κληρονόμου στους Κουμαραδαίους της Σάμου

11:00 – 11:15 ΑΛΕΚΟΣ Ε. ΦΛΩΡΑΚΗΣ

Ο τελευταίος σαράτσης της Γουμένισσας. Ένα παράδειγμα εθνογραφικής τεχνολογίας

11:15 – 11:30 ΜΑΡΙΑ ΚΤΩΡΗ

Η κυπριακή παραδοσιακή ναυπηγική στις Εικαστικές Τέχνες: μεθοδολογικές προσεγγίσεις και προβληματισμοί

11:30 – 11:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

**Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / IV SESSION
ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΟΙΑ – ΥΦΑΝΤΙΚΗ – ΚΕΝΤΗΤΙΚΗ
GOLDSMITH – WEAVING – EMBROIDERY**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΥ

11:45 – 12:00 ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΧΑΤΖΗΤΤΟΦΗ

Σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο νεότερο υλικό πολιτισμό: Το παράδειγμα του κοσμήματος στην Κύπρο (19ος-20ός αιώνας)

12:00 – 12:15 ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΓΚΑΛΕΤΣΗΣ

Μακεδονικά παραδοσιακά υφαντά οικιακής διακόσμησης του Δρυμού Θεσσαλονίκης

12:15 – 12:30 ΑΡΗΣ ΜΠΑΖΜΑΔΕΛΗΣ – NANCY BROWN BIRK

Συμβολή της ταπητουργίας στην ιστορία, τον πολιτισμό και την οικονομία της ευρύτερης περιοχής της Ουρανούπολης Χαλκιδικής: ζεύγος S.& J. Loch

12:30 – 12:45 ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Α. ΦΛΩΡΑΚΗ

Το κέντημα «φιλέ» στην Τήνο.
Κοινωνικές και τεχνολογικές παράμετροι μιας γυναικείας χειροτεχνίας

12:45 – 13:00 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / V SESSION
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΝΔΥΜΑ
TRADITIONAL AND MODERN CLOTHING

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΜΑΡΙΝΑ ΒΡΕΛΛΗ-ΖΑΧΟΥ

13:00 – 13:15 ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ

Η παραδοσιακή ενδυμασία: η σημειωτική της οπτικής πληροφόρησης για την προσωπική και την κοινωνική ταυτότητα, τις αισθητικές και τους συμβολισμούς της

13:15 – 13:30 ANNETTE B. FROMM

The T-Shirt, the 21st Century Folk Costume

13:30 – 13:45 ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΘΩΜΑ

«Αναφορά στην παράδοση»: Η αξιοποίηση της λαϊκής τέχνης στην ελληνική μόδα της περιόδου 1960-1980 και η περίπτωση της σχεδιάστριας Ρούλας Στάθη

13:45 – 14:00 ΝΑΝΤΙΑ ΜΑΧΑ-ΜΠΙΖΟΥΜΗ

Η άνθιση της χειροτεχνίας στην εποχή του *Covid -19*. Χειροποίητες μάσκες από προικιάρικα ασπρόρουχα

14:00 – 14:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

14:15 – 16.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ/BREAK

ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / VI SESSION

ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ
DANCE AND MUSIC

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

16:00 – 16:15 ΑΡΧΟΝΤΙΑ – ΔΑΝΑΗ ΣΤΑΥΡΟΥ

Η διδασκαλία Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών & η Διατήρηση της Πολιτισμικής Κληρονομιάς: Εφαρμογή της Μεθόδου ΑΑΑΑ

16:15 – 16:30 ΜΙΧΑΛΗΣ ΡΑΝΤΟΣ – ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΟΥΛΙΜΑΡΗΣ – ΖΩΗ ΜΑΡΓΑΡΗ

Το αποκριάτικο έθιμο δρώμενο «ΣΕΪΜΕΝΗΔΕΣ ΚΑΙ ΠΙΤΕΡΑΔΕΣ». Δομή - Λειτουργία – Μετασηματισμοί

16:30 – 16:45 ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΕΡΒΕΡΗΣ – ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΕΥΓΑΛΑΣ

Το ύφος ως στοιχείο του λαϊκού μουσικού πολιτισμού.
Η περίπτωση των σαντουριέρηδων της Λέσβου

16:45 – 17:00 ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Ι. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Η «τσαμούντα» στην παραδοσιακή κοινωνία των Αρβανιτών της Άνδρου.
Τραγούδια και μουσικές

17:00 – 17:15 GORDANA BLAGOJEVIC

Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί και ζητήματα πολιτισμικής ταυτότητας
στη διασπορά: οι Έλληνες στη Σερβία

17:15 – 17:30 ΠΕΝΑΤΑ ΔΑΛΙΑΝΟΥΔΗ

Από το folk στο post-folk. Πολιτισμική μετάβαση ή μια νέα ανάγνωση
του παραδοσιακού;

17:30 – 17:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / VII SESSION

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ FOLK RELIGIOUS ARTISTIC CREATION

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΣΙΟΔΟΥΛΟΣ

17:45 – 18:00 π. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ

Η χρήση των σύγχρονων λαϊκών θρησκευτικών καλλιτεχνικών δημιουργιών
υπό το πρίσμα της Λειτουργικής και Τελετουργικής

18:00 – 18:15 ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΣΤΟΥΚΗΣ

Το εργαστήριο εκκλησιαστικής χρυσοκεντητικής της Ι. Μονής Γενεθλίου
της Θεοτόκου-Πελαγίας (20ός-21ος αιώνας)

18:15 – 18:30 ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΕΥΑΓΓ. ΠΑΠΑΚΥΠΑΡΙΣΗΣ

«Ο Καιρός του Χρόνου», ένα θέμα λαϊκής θρησκευτικής ζωγραφικής
(17ου-18ου αι.) σε τοιχογραφίες εκκλησιών της Θεσσαλίας

18:30 – 18:45 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

Η΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / VIII SESSION

ΕΝΤΕΧΝΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΛΟΓΟΣ FOLK ORAL LITERATURE

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: NANTIA ΜΑΧΑ-ΜΠΙΖΟΥΜΗ

18:45-19:00 ΜΥΡΟΦΟΡΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ

«Κατίγκω Καλευρά»: η λαϊκή ποίηση ως διέξοδος σε προσωπικά και συλλογικά αδιέξοδα

19:00-19:15 ΜΑΡΙΑ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Η θρησκευτικότητα των Ελλήνων του Πόντου μέσα από τα ποντιακά δημοτικά τραγούδια και δίστιχα

19:15-19:30 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΖΑΣ

Ο «πύργος» της οδού Θήρας στα Πατήσια. Μια περιπτωσιολογική μελέτη για την κυκλοφορία και την κοινωνική σημασία των θεωριών συνωμοσίας στη σύγχρονη πόλη

19:30-19:45 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΑΔΩΡΟΣ

Hip hop – Low bar – Killah P. Τα τραγούδια που γράφτηκαν για τον Φύσσα χωρίς τον Παύλο, μια κριτική θεώρηση

19:45-20:00 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

Θ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / IX SESSION

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΦΑΝΣΕΩΝ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ, ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ REPRESENTATIONS OF FOLK ART IN LITERATURE, CINEMA AND THEATER

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: GORDANA BLAGOJEVIC

20:00 – 20:15 ΘΑΝΑΣΗΣ Β. ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ

«Εξωγραφίσθη στανικώς»: ο θρύλος της προσωπογραφίας ενός ληστή στην πεζογραφία του Χριστόφορου Μηλιώνη

20:15 – 20:30 ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΟΥΡΗ

«Ο Θεόφιλος Χατζημιχαήλ» του Ανδρέα Εμπειρικού:

«Το ρήμα κρουσταλλώθηκε και φέγγει» για τη διαμόρφωση της ελληνικότητας

20:30 – 20:45 ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΛΑΚΗΣ

Μουσικοχορευτικές επιτελέσεις στον ελληνικό κινηματογράφο:

Παραδοσιακές, λαϊκές και έντεχνες εκφράσεις

20:45 – 21:00 ΧΡΥΣΑ ΜΑΝΤΑΚΑ

Εικαστική γλώσσα και λαϊκή τέχνη στη θεατρική ενδυματολογία

21:00 – 21:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

ΚΥΡΙΑΚΗ, 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Ι΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / X SESSION

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ.

**ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
MUSEUMS OF FOLK ART: EXPOSITORY PRACTICES**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΡΑΒΒΑ

9:00 – 9:15 ΤΙΝΑ ΓΚΟΥΡΒΕΛΟΥ

Η επιστημονική θεμελίωση της Λαογραφίας και το Λαογραφικό Μουσείο στο Νέο Ελληνικό Κράτος ως μέσο για τη διάσωση της λαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως καταγράφεται στο έργο του φιλόλογου, λαογράφου, λογοτέχνη και δημοσιογράφου Κώστα Μαρίνη (1899-1968)

9:15 – 9:30 ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Απόπειρες μουσειακής αξιοποίησης άυλων πολιτιστικών πρακτικών:

ο παραδοσιακός χορός από το χοροστάσι στο εθνολογικό/λαογραφικό μουσείο στην Ελλάδα του 21ου αι.

9:30 – 9:45 ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

Από την Ανατολική Ρωμυλία στο Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο του ΕΚΠΑ:

Η περίπτωση της συλλογής Δήμου-Φωτιάδου, μεταξύ επικοινωνιακής και πολιτισμικής μνήμης

9:45 – 10:00 ΞΕΝΙΑ ΠΟΛΙΤΟΥ

Από την αλήθεια του επιμελητή στην αλήθεια των αντικειμένων. Λίγες σκέψεις για τα ενδυματολογικά σύνολα των μουσειακών συλλογών και εκθέσεων

10:00 – 10:15 ΕΥΗ-ΜΑΡΙΑ ΠΙΤΣΙΑΒΑ

Λαϊκός πολιτισμός σε Ελληνο-Αμερικάνικα μουσεία

10:15 – 10:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

ΙΑ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / XI SESSION

**– Α. ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ.
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
– Α. MUSEUMS OF FOLK ART.
EDUCATIONAL POLICY**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΠΕΝΑΤΑ ΔΑΛΙΑΝΟΥΔΗ

10:30 – 10:45 ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΟΛΟΤΗ

Διερευνώντας τον ρόλο της συντήρησης στη διάσωση και ανάδειξη του λαϊκού πολιτισμού: Η περίπτωση της έκθεσης του ΜΕΛΤ «Άνθρωποι και εργαλεία. Όψεις της εργασίας στην προβιομηχανική εποχή»

10:45 – 11:00 ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥ

«Η Παράδοση δε μυρίζει ναφθαλίνη, πλάθεται σαν πλαστελίνη»: Εκπαιδευτικός Φάκελος για το Λαογραφικό Μουσείο του Λυκείου Ελληνίδων Ρόδου «Εργάνη Αθηνά»

11:00 – 11:15 ΜΑΡΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΕΑ

«Διά χειρός Κουρτζή». Με αφορμή μια έκθεση

**- Β. Η ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ
- B. TOURISM AND FOLK ART**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΠΑΝΙΑΡΗΣ

11:15 – 11:30 ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Σ. ΜΑΡΚΟΥ

Πολιτιστικός τουρισμός και λαϊκή τέχνη: μια αμφίδρομη δυναμική σχέση

11:30 – 12:15 ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΜΑΤΣΟΥ

Συντήρηση και ανάδειξη παραδοσιακών τεχνών μέσα από προγράμματα πολιτιστικής εκπαίδευσης και βιωματικού τουρισμού: η περίπτωση του Οικομουσείου Μαραθάσας (Τρόδος, Κύπρος)

12:15 – 12:30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

ΙΓ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / XII SESSION

**ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ, ΨΗΦΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ
NEW TECHNOLOGIES, INTERNET, EDUCATION AND FOLK ART**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ/CHAIR: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΑΔΩΡΟΣ

**12:30 – 12:45 ΚΩΣΤΑΣ ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ – ΕΛΕΝΗ ΜΑΪΣΤΡΟΥ – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-
ΜΥΡΣΙΝΗ ΝΑΣΙΟΥ – ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ – ΑΝΔΡΕΑΣ
ΠΑΠΑΣΑΛΟΥΡΟΣ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΕΡΡΑΟΣ – ΛΕΝΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ**

Η ψηφιακή πλατφόρμα: Τα καΐκια και η ναυπηγική τέχνη στη νεότερη Πολιτιστική Κληρονομιά

12:45 – 13:00 ΜΑΡΙΕΥΗ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ

Από το νήμα... στο vector: Το σεμεδάκι και το κέντημα στις γραφιστικές εφαρμογές

13:00 – 13:15 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΠΑΝΙΑΡΗΣ

Τα Κοινωνικά Μέσα Δικτύωσης στο πεδίο της Ψηφιακής Λαογραφίας: Το νέο κοινωνικό δίκτυο PLUGGY και ο λαϊκός ζωγράφος Νικόλαος Α. Χριστόπουλος

**13:15 – 13:30 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΠΑΝΙΑΡΗΣ – ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΜΑΡΙΑ
ΛΑΓΟΓΙΑΝΗ**

Ψηφιακές εκπαιδευτικές αφηγήσεις (digital storytelling): Η περίπτωση της φορεσιάς του Πύργου Ηλείας με τη χρήση playmobil

13:30 – 13:45 ΜΑΡΙΑ ΤΡΥΨΙΑΝΗ

Ψηφιακά εργαλεία και ελληνικές τοπικές ενδυμασίες. Το παράδειγμα των ενδυμασιών της Έδεσσας και της Νάουσας (μέσα 19ου–αρχές 20ού αι.)

**13:45 – 14:00 ΔΑΦΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ-ΜΑΝΕΣΗ – ΜΑΡΚΟΣ ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ –
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΡΑΝΤΑ**

Το θέμα του φοίνικα στην ελληνική τέχνη: Δημιουργία μιας οντολογίας

14:00 – 14:15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ/DISCUSSION

14:00 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ (Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ – Ν. ΜΑΧΑ-ΜΠΙΖΟΥΜΗ – ΑΛ. ΚΑΠΑΝΙΑΡΗΣ)
CONCLUSIONS OF THE CONFERENCE (M. G. VARVOUNIS – N. MACHA-BIZOUMI – AL. KAPANIARIS)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ / LIST OF PARTICIPANTS

Birk Brown Nancy, Professor Emeritus and Former Curator and University Archivist at Kent State University (US), nancybirk3176@gmail.com
Blagojević Gordana, Ethnologist-Anthropologist, Institute of Ethnography, SASA, Serbia, gblagojevic@hotmail.com
Fromm Annette B., Museum specialist and folklorist Coordinator, Assistant Professor of Museum Studies at Florida International University, Past President of the International Committee of Museums of Ethnography (ICME), an international committee of the International Council of Museums, and Chair of the Florida Folklife Council, annettefromm@hotmail.com
Puchner Walter, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ, wpochn@theatre.uoa.gr
Willis Lansdale Christine, Ceramic Artist American Farm School, clwillis1955@gmail.com
Ανδριανοπούλου Παναγιώτα, Εθνολόγος-Λαογράφος, Προϊσταμένη Τμήματος Συλλογών, Έρευνας και Τεκμηρίωσης Λαϊκής Τέχνης Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, p_andrian73@hotmail.com, pandrianopoulou@culture.gr
Αντζουλάτου-Ρετσίλα Ευρυδίκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, eretsila@otenet.gr
Βαρβούνης Μανόλης, Καθηγητής Λαογραφίας, Διευθυντής Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δ.Π.Θ., mvarv@otenet.gr
Βενιζελέα Μαρία, Ιστορικός-Μουσειολόγος, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Υπηρεσία Μουσείων, VenizeleaM@piraeusbank.gr
Βερβέρης Αντώνης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, antonis_ververis@yahoo.com
Βρέλλη-Ζάχου Μαρίνα, Καθηγήτρια Λαογραφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, mvrelli@uoi.gr, marinavrelli1@gmail.com
Γκαλέτσης Αριστείδης, Ιστορικός, arisgal2003@yahoo.gr
Γκουρβέλου Τίνα, Αρχαιολόγος Α, Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, tinagourvelou@gmail.com
Γοδόση Ζωή, Επίκουρη Καθηγήτρια Ιστορίας Νεότερης Ελληνικής Τέχνης, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών-Σχολή Καλών Τεχνών Πανεπιστημίου

Δυτικής Μακεδονίας, zgodosi@uowm.gr
Γουλιμάρης Δημήτριος, Καθηγητής, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, dgoulima@phyed.duth.gr
Δαλιανούδη Ρενάτα, Μουσικολόγος, PhD Εθνομουσικολογίας, Ε.Κ.Π.Α., Λέκτορας Λαογραφίας, Τμ. Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Παν/μιο Ιωαννίνων, Καθηγήτρια-Σύμβουλος, Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο, rdalian@uoi.gr, enatadalianoudi@gmail.com
Δαμιανίδης Κώστας, Αρχιτέκτων, Δρ. Ιστορίας Ναυπηγικής, kostasdamia@gmail.com
Δενδρινός Μάρκος, Καθηγητής, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, mdendr@uniwa.gr
Ευσταθιάδου Μυροφόρα, Δρ Λαογραφίας, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, farosption@yahoo.gr, myrofora.efstath@gmail.com
Καπανιάρης Γ. Αλέξανδρος, Διδάκτωρ Ψηφιακής Λαογραφίας, Διδάσκων στο Ε.Α.Π., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Τ.Ι.Ε. Δ.Π.Θ., kapaniaris@yahoo.gr
Κατσαδώρας Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής Λαογραφίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, katsadoros@rhodes.aegean.gr
Κούγκουλος Θανάσης, ΕΔΠΠ, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, akougkou@he.duth.gr
Κούζας Γιώργος, Δρ Λαογραφίας, Διδάσκων στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, g.kouzas@yahoo.gr
Κράββα Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, valia.kravva@gmail.com
Κτώρη Μαρία, Υποψ. διδάκτορας Πανεπιστημίου Κύπρου, maria.ktori1@gmail.com
Κυριάκη-Μάνεση Δάφνη, Καθηγήτρια, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, dkmanessi@uniwa.gr
Κυριακίδης Αναστάσιος, Εμπ. Λαογράφος – ερευνητής, filippoitasos@yahoo.gr
π. Κωνσταντής Σπυρίδων, Λειτουργιολόγος, υπ. Διδάκτωρ Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ, Κληρικός Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, konstantispyros@gmail.com
Λαγογιάννη Χριστίνα – Μαρία, Μεταπτυχιακό Ε.Α.Π. «Δημιουργική Γραφή», xrimarlag@gmail.com
Λούρη Χριστίνα, Υποψήφια Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ, kristi.lou@hotmail.com
Μαΐστρου Ελένη, Αρχιτέκτων, Ομότιμη Καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ, emaistrou@arch.ntua.gr
Μάντακα Χρύσα, Επίκουρη Καθηγήτρια Σκηνογραφίας - Ενδυματολογίας, Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ, Σκηνογράφος - Ενδυματολόγος, διδάκτορας Θεάτρου, chmantak@thea.auth.gr

Μάργαρα Ζωή, Κέντρο Ερεύνες της Ελληνικής Λαογραφίας, margari@academyofathens.gr

Μάρκου Αικατερίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, amarkou@he.duth.gr

Μαστοράκη Μαριεύη, Ιστορικός τέχνης, mmarievi@hotmail.gr

Μαχά-Μπιζούμη Νάντια, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, nantia.macha@gmail.com

Μπαζμαδέλης Άρης, Μουσικός - Βιβλιοθηκονόμος, Διδάσκων Τμήματος Μουσικών Σπουδών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, bazma@mus.auth.gr

Μπολότη Αλεξάνδρα, Συντηρήτρια Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Μουσειολόγος, alexandra.boloti@gmail.com

Νάσιου Παρασκευή – Μυρσίνη, Πολιτικός Επιστήμων, Σύμβουλος Διαχείρισης, Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Παπαδοπούλου Κατερίνα, Δρ. Νομικής

Παπαθωμά Ελένη, Ιστορικός-Λαογράφος, Επιμελήτρια Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, papathoma@gmail.com

Παπακυπαρίσης Αναγνώστης, Υπ. Δρ Λαογραφίας ΕΚΠΑ, aparakip@gmail.com

Παπασαλούρος Ανδρέας, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, andpapas@aegean.gr

Πασιόπουλος Γεώργιος, Υπ. Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Π.Τ.Δ.Ε.), pasio-gio@hotmail.com

Πιτσιάβα Εύη-Μαρία Δρ. Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας, Πανεπιστημιακή Υπότροφος Τμήματος Μουσειολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, emri@upatras.gr, ctd10006@aegean.gr

Πολίτου Ξένια, Επιμελήτρια Συλλογής Νεοελληνικού Πολιτισμού, Μουσείο Μπενάκη, politou@benaki.gr

Πουλάκης Νίκος, Διδάκτορας, Εργαστήριο Εθνομουσικολογίας και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, nick.poulakis@music.uoa.gr

Προκοπίου Μαρία, Εκπαιδευτικός – Συγγραφέας, Med Επιστήμες Αγωγής και Νέες Τεχνολογίες –Ειδική Αγωγή, maria92teach@gmail.com

Ράντος Μιχάλης, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, mikeran63@gmail.com

Ράπτου Ευαγγελία, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, raptoueva@yahoo.gr

Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου Ευφροσύνη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ιδρυτικό Μέλος και Αντιπρόεδρος της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, aregoume@ucy.ac.cy

Σερράος Κωνσταντίνος, Καθηγητής Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ, kserraos@arch.ntua.gr

Σταυριανού Ελευθερία, Φιλολόγος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Διπλωματούχος του ΠΜΣ «ΠαιδικόΒιβλίο και Παιδαγωγικό Υλικό», elehstavrianou@yahoo.gr

Σταύρου Αργοντία – Δανάη, Sociologist, Adults Education Med, Educational Methods Specialist, Researcher, Department of Sales & Quality Management, danae.stavrou89@gmail.com

Στεφάνου Λένα, Δρ Αρχαιολόγος-Μουσειολόγος, stefanoueleni@gmail.com

Στούκης Γεώργιος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Λαογραφίας Δ.Π.Θ., gstoukis@yahoo.gr

Σχοινιά Κατερίνα, Φιλολόγος - Δημοσιογράφος Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Λαογραφίας Τμήμα Φιλολογίας - Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών – ΕΚΠΑ, katerinasxoina@gmail.com

Τράντα Αλεξάνδρα, Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, atranta@uniwa.gr

Τρυσιάννη Μαρία, Ιστορικός, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην «Ιστορική Έρευνα, Διδακτική και Νέες Τεχνολογίες» του Ιόνιου Πανεπιστημίου, mariatrips@hotmail.com

Τσάμπουρας Θεοχάρης, Διδάκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Υποψήφιος Διδάκτορας Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, ttsampouras@uowm.gr

Τσιόδουλος Στέφανος, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, stsioudou@uoi.gr

Τσούκας Νίκος, Κοινοτάρχης Μακρινίτσας Πηλίου (1990 – 2002), ntsoukas@gmail.com

Φεβγαλάς Στέφανος, Υποψήφιος διδάκτορας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, fevgalas.stefanos@gmail.com

Φλωράκη Αναστασία, Φιλολόγος – Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στη Λαογραφία, anastasia.floraki1986@gmail.com

Φλωράκης Αλέκος, Δρ Εθνολόγος-Λαογράφος, alflorakis@hotmail.com

Χάματσου Αναστασία, Διδακτόρισα του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, aha@ucy.ac.cy

Χατζηττοφή Πετρούλα, Ειδική Επιστήμονας Έρευνας - Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου, ar04ph1@gmail.com

Χρυσανθοπούλου Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, ΕΚΠΑ – Διευθύντρια Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου, vchrys@phil.uoa.gr, chryssanthopoulou@yahoo.co.uk

μαγικήτων
Τέχνες λαϊκές
ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΤΟΣ ΑΡΧΑΙΩΝ Η ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 2018

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Ιδιόμελον

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ**

**Ελληνική Δημοκρατία
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
& ΑΛΜΥΡΟΥ**

ΜΑΓΝΗΣΙΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΔΑΣΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΟΥ ΑΙΘΟΥΣΑΚΙΟΥ

**ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΙΒΩΤΩΝ